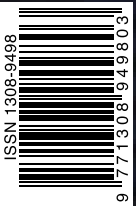

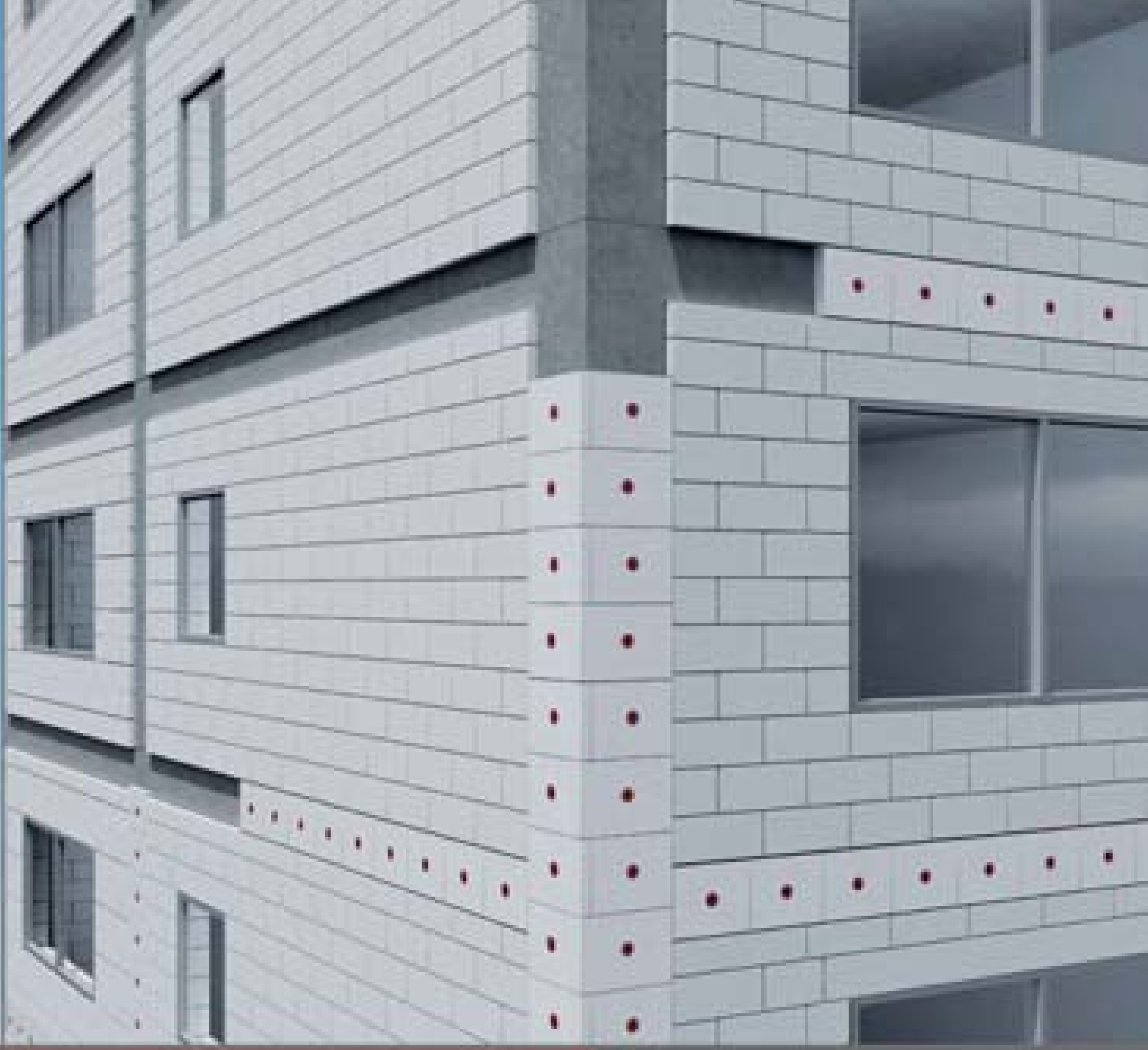
serbest

MİMAR

KASIM | 2018 | 31
10 TL

Tarihli Dokumak: Bir Kentin Gizemi, SOF | Mekan ve Şiir Arasında Sılnmak... | Ahlat Gençlik Kampı | Konyaaltı Belediyesi Kongre ve Fuar Merkezi | Eskişehir Teknik Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Binası | Koroğlu Cami | Figueras Polo Ahırları | Odham's Walk Estate | Vencedik Binalı/2018

Tek Katman Cephe Sistemi

Yanmaz, yalıtımı güçlü binalar

Yapılarda bütünsel çözümün en pratik yoluna sunan AKG Gazbeton, Tek Katman Cephe Sistemi ile ısı ve soğuktan etkilenmeyen, yanmaz ve nefes alan cepheler sunar.

www.akg-gazbeton.com
[/AKG.Gazbeton](https://www.facebook.com/AKG.Gazbeton)
[/AKG_Gazbeton](https://www.instagram.com/AKG_Gazbeton)

Koruma kalkanı

Takım yetenek, organizasyon, takım kimliği ve disiplinlik.

Defans istekleri, defans istekleri, moraller, güney tarafı, defans ve defans istekleri istekleri, defans istekleri istekleri.

Alüminyum Sistemler
Alüminyum Sistemler, Alüminyum Sistemler, Alüminyum Sistemler, Alüminyum Sistemler, Alüminyum Sistemler.

Takım her şeyi için hazır, takım her şeyi için hazır, takım her şeyi için hazır, takım her şeyi için hazır, takım her şeyi için hazır.

- 04 masaüstü**
- 08 yaka resmi**
Robert Venturi
İlhan Kural
Atilla Yücel
Aydan Balamir
- 10 Aslaner'in Ardından**
Bir Avangart Mimar: Mustafa Arslan Aslaner
Sercan Özgencil (Yıldırım)
Bir Çınar Daha...
Yurdanur Sepkin
- 14 SMD'lerden**
- 16 iyi şeyler**
Tarihi Dokumak: Bir Kentin Gizemi, SOF
Derya Yazman Noyan, Aytaç Özen
Venedik'te Vardiya Sesleri
Emrullah Yıldız
- 29 Mimarlık ve Şiir**
Mekan ve Şiir Arasında Salınmak...
Emrullah Yıldız
- 32 PROJE**
Ahlal Gençlik Kampı Mimari Projesi
- 36 YENİ**
Konyaaltı Belediyesi Kongre ve Fuar Merkezi
Eskişehir Teknik Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Binası
Koroğlu Cami
- 48 DÜNYADAN**
Figueras Polo Ahırları
- 52 DIŞARIDAN BAKIŞ**
Odham's Walk Estate
- 56 ORADAYDIK**
Venedik Bienali'2018
Hasan Özbay
- 70 özetler**
(İngilizce, Rusça ve Arapça) . Summary . Содержание . خلاصة

İSTANBUL SMD

Miralay Şefik Bey Sokak 13/2 Gümüşsuyu
34015 İstanbul
+90 212 2924380 (tel)
+90 212 2924382 (faks)
www.ismd.org.tr

TÜRK SMD

TSMD Mimarlık Merkezi
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km.
Mustafa Kemal Mah. 2123. Sk. No: 164
Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08
www.tsmd.org.tr

İZMİR SMD

Cumhuriyet Bulvarı 2. Kordon 209/4 Alsancak
35220 İzmir
+90 232 4631630 (tel)
+90 232 4631057 (faks)
www.izmir-smid.org.tr

Yazılarda ifade edilen görüşler yazarlarına aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Reklamlar, reklamı veren firmanın sorumluluğundadır ve serbestMİMAR reklamlarda verilen bilgilerden sorumlu tutulamaz.

31. Sayı Kapak Konusu
Şevket Altındal, Ahmet Bıçaklı, Can Cahit Bıçaklı
Konyaaltı Belediyesi Kongre ve Fuar Merkezi

serbestMİMAR
Üç Ayda Bir Yayınlanır

Sahibi
Aytek İtez
TSMD Başkanı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Soylu

Editör
Derya Yazman Noyan
editor@tsmd.org.tr

Yayın Komisyonu
Aslı Özbay, Aytaç Özen,
Cüneyt Kurtay, Deniz Güner,
Derya Yazman Noyan, Dürrin Süer,
Figen Kıvılcım, Hasan Özbay,
H. Okan Çetin, Hüseyin Kahvecioğlu,
İlhan Selim Kural, Kadri Atabaş, Kerem Piker,
Mehmet Soylu, Osman Tural,
Ömer Mustafa Özen, Şerife Meriç

Yayın Sekreterliği
Serap Sür

Grafik Uygulama
Fikriye Karasu
ANBA Anadolu Basın Ajansı

İletişim
TSMD Mimarlık Merkezi
Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 7. Km.
Mustafa Kemal Mah. 2123. Sk. No: 164
Kentpark AVM Arka Cephesi
+90 312 219 94 08
www.tsmd.org.tr
info@tsmd.org.tr

Abone, Reklam ve Dağıtım

ANBA Anadolu Basın Ajansı
Tunus Caddesi 50A/11 Kavaklıdere 06550 Ankara
+90 312 4675381 (tel)
+90 312 4675383 (faks)

Reklam Koordinatörü
Selver Toprak
selver@anbarapor.com

Baskı
Salmat Basım Yayıncılık
+90 312 341 10 24

SMD Üyelerine Ücretsiz Gönderilir
Fiyatı 10 TL Abonelik 35 TL Öğrencilere 30 TL

Ankara 19 Mayıs Stadyumu inşaatı

BİR TARİH DAHA SİLİNİYOR

Ankara 19 Mayıs Stadyumu da birçok kültürel ve tarihi değerimiz gibi maalesef yok oluyor. İtalyan mimar Paolo Vietti Violi tarafından tasarlanan, 1934 yılında inşaatı başlayan ve 1936 yılında faaliyete açılan stadyum, yıkılana kadar birçok maça ve diğer spor etkinliklerine ev sahipliği yaptı. Violi'nin şansına Türkiye'de tasarladığı stadyumları bir bir yok oluyor. İnönü Stadyumu da onun projesiydi.

19 Mayıs Stadyumu'nun yerine yapılması planlanan 55 bin kişilik stadyum projesi Haziran ayında medyada ilan edilmişti. Yeni yapılacak projenin o bölgeye getireceği yoğunluk, kentsel ve mimari yaklaşımı bir yana, 1936 yılından bu yana hizmet etmiş olan bu mütevazı yapıyı ille de yıkmak yerine yenileme ve bakım ile tekrar kente kazandırmak bir yol olamaz mıydı?

* * *

Serbest MİMAR'da Bir Yeni Bölüm Daha

Önceki sayılarımızda, "Dışarıdan Bakış" ve "Dünyadan" bölümleri ile başlattığımız yenilikler bu sayımızda da devam ediyor. "Mimarlık ve" bölümümüzde her sayıda mimarlıkla etkileşimli bir konuyu ele alacağız. Bu sayımızda "Mimarlık ve Şiir"i, Emrullah Yıldız bizlere keyif i bir şekilde yorumladı.

Derya Yazman Noyan

01

02

03

01 Anka Bilim Koleji**Ekrem Bahadır Çalışkan**

Proje Yeri: Ankara / İncek
 Proje Ofisi: EBC Mimarlık Proje
 Tasarım Ekibi: Ekrem Bahadır Çalışkan
 Mimari Proje Ekibi: Fatih Zorer,
 Merve Yıldırım, Mustafa Özaltın
 Danışman: Anka Bilim Koleji
 İşveren: Fidanlar İnşaat ve Taah. San. Tic. A.Ş.
 Ana Yüklenici: EBC Mimarlık Proje
 Uygulama Projesi: EBC Mimarlık Proje
 Statik Projesi: Ayhan Fazlıoğlu
 Mekanik Projesi: Abdullah Bilgin
 Elektrik Projesi: Kemal Aykaç
 Altyapı Projesi: Tolga Dedeoğlu
 3 Boyutlu Görselleştirme: Özel Yapım Reklam
 Proje Başlangıç Yılı: 2017
 Proje Bitiş Yılı: 2018
 İnşaat Başlangıç Yılı: 2018
 İnşaat Bitiş Yılı: 2019
 Arsa Alanı: 6500m²
 Toplam İnşaat Alanı: 14580m²

Anka Bilim Koleji adıyla 2019-2020 eğitim-öğretim döneminde açılması planlanan okul, Ankara'nın konut ve eğitim yatırımı her geçen gün artan bölgesi İncek'tedir. Yatırımcı firma eğitim yatırımı ile birlikte aynı bölgeye toplam 50 dönümlük arazi için yaklaşık 700 konutluk bir proje, tüm sosyal donatı ve servis birimleri ile gerçekleştirmektedir. Projenin başlangıcından itibaren inşaat yatırımcısı firma (Fidanlar A.Ş.), Anka Bilim Koleji Okul-İşletme yatırımcıları ve Proje Müellif eri beraber çalışmışlardır. Okul bu arazinin 6.5 dönümlük kısmında fiziksel olarak konut projesi ile bağımsız çalışacak şekilde; anaokulu, ilkökul, Ortaokul ve Lise düzeyinde yaklaşık 1500 öğrencilik kapasitesi ile eğitim verecektir. Okulun ön tasarımında; arazi yapısı, yaş grupları ve düzeyleri arasında deseni, erişebilirlik, mekanların öğrenci gelişimine etkisi, açık ve kapalı derslik dışı hacimlerin önemi, işletme ve kullanım kolaylığı gibi temel unsurlar detaylı bir şekilde incelenmiş, ana kurgu bunların sonucunda oluşan şu temel kararlara göre yapılmıştır:

Tasarım arazideki yaklaşık 10 m kotu lehine çevirerek hem kapalı olabilecek alanları yaratmalı hem de mekân ilişkilerini mahalleri farklı kotlara alıp dış mekân ulaşımı sağlayarak düzenlemelidir.

Yaş grupları ve sınıf düzeylerine ait eğitim derslikleri ve diğer ilgili birimler, ilişki düzenine göre konumlandırılmalı, mekanları okul yönetiminin eğitim-öğretim planlamasına göre esnek olarak kullanmasına olanak sağlamalıdır.

Arazinin ve ihtiyaç programının izin verdiği, en fazla miktarda nitelikli ve kullanışlı açık ve kapalı ortak alan tanımlanmalıdır.

Hem okul dönemi hem tatil günleri aktiviteleri hem de yaz okulu aktiviteleri için erişim-işletme kolaylığı ve seçenekleri sağlamalıdır.

Bina içinde; 16 adet okul öncesi eğitim dersliği, 16 adet ilkökul dersliği, 17 adet ortaokul, 17 adet lise dersliği, 12 adet farklı amaçlı laboratuvar, çok amaçlı salonlar, 370 kişilik konferans salonu, kapalı spor salonu, kapalı yüzme havuzları, kütüphane, yaş gruplarına göre yemekhane, sergi ve tören salonu, idari ve eğitim ofisleri, PDR ve Destek ofisleri ve ilgili servis birimleri bulunmaktadır. Arazi eğitimine kotlanarak oturan 7 kattan ve birbirine kütsel olarak bağlı 5 bloktan oluşmaktadır.

02 Eliz Kule**Evren Yiğit**

Proje Müellifi: Evren Yiğit Mimarlık
 İşveren: Oran Dağıtım Güven A.Ş.
 Yapımcı: Oran Dağıtım Güven A.Ş.
 Statik: Denge Mühendislik
 Mekanik: YMT
 İç Mekân Tasarımı: Evren Yiğit Mimarlık
 Peyzaj Tasarımı: Çevre Peyzaj
 Fotoğraf ar/Renders: Evren Yiğit Mimarlık
 Proje Yılı: 2017
 İnşaat Alanı: 27.208,67m²

Yüksek katlı konut projesi kavramına yeni bir bakış açısı getiren Eliz Kule projemiz Ovacık'ta yer almaktadır ve inşaatı hızla devam etmektedir. Bulunduğu çevre ile bütünsel bir uyum sergileyen, bulunduğu çevrede benzeri olmayan, fark yaratan tasarımıımızın; iki ayrı parselde yerleştirilen iki kule aralarında bir yaşam sokağı yaratılması hedef enerek tasarlanmıştır. Dükkanlar kulelerin etrafına ve dükkân üstüne de açık alan teraslar konumlandırılmıştır. Tasarlanan kot farklarıyla hem topografya doğru kullanılmış hem de sokak dükkanlardan ayrıştırılmış ve hacimsel olarak sokak kademelendirilerek teras katında sosyal alanlarla soyut olarak bütünleştirilmiştir. Teraslardaki peyzaj düzenlenmesiyle yaşam alanı kalitesi arttırılarak yaşam sokağı güçlendirilmiştir. Bu şekilde oturma alanları, oyun parkları, yeşil alanlarla sokağın iki tarafında daha güvenli bir sosyal alan olarak yaşam alanının devamı niteliğinde teraslara taşınmıştır. Kulelerde 4+1 olmak üzere katta iki daire yerleştirilerek manzara ve alan kullanımında konforu yakalanması amaçlanmıştır. Kuleler; ticari baza üzerinde biri otuz iki diğeri de yirmi yedi kat olarak yükseltilmiştir ve bu şekilde asimetrik bir tasarım yakalanmıştır. İki kulenin birinde de son yedi diğeri son dokuz katı katta tek daire; 5+1 olarak düzenleyerek yüksek katlarda tek daire konforu da projeye eklenmiştir. Cephe tasarımında da yine fonksiyonelliğe ve estetiğe önem verilerek cephede kış bahçelerinin ve balkonların konumlandırılmasıyla bir ritim yakalanmıştır, aynı ritim cephe deki yatay elemanlarla tamamlanmıştır.

03 Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi**Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu****Emre İmik**

Proje Müellifi: Emre İmik
 Tasarım Ekibi: Güven Dadanlar,
 Ahmet Yıldız, Çisem Ulusoy,
 Recep Kelhasan, Nurseli Yaşasın
 Statik: İkiz Yapı
 Mekanik: YMT Mühendislik
 Elektrik: Özay Mühendislik
 İşveren: T.C. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
 Projenin Alınış Yöntemi: İhale
 Proje Yılı: 2017
 İnşaat Alanı: 17.000 m²

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi yerleşke içerisinde bulunan yapı, kapalı spor salonu binasının komşu parselinde yer almaktadır. Eğitim, kültür ve spor alanları olmak üzere üç ana işlevi bünyesinde barındıran besyo binası yaklaşık olarak 17.000 m² inşaat alanına sahiptir. Giriş aksı fuaye ve konferans salonunu içerirken, aksın bir tarafı eğitim, diğer tarafı ise spor alanlarına ev sahipliği yapmaktadır. Basketbol, tenis, voleybol, badminton vb. spor aktivitelerine ev sahipliği yapacak alanlar içermektedir. Ana sahaları saran yapı kabuğunun formuyla, iç mekânda dinamizm hedef enmiştir. Değişken hava koşullarından bağımsız olarak hizmet verebilmek için yapı içerisine koşu parkuru entegre edilmiştir.

04

05

06

04 Arden Fabrika

Gül Güven

Proje Müellifi: Ven Mimarlık
Mimar: Gül Güven
Tasarım Grubu: Fatih Erduman,
Ceren Demircan, Gamze Güven, İris Gül,
Delya Tavaşı, İrem kılıç
Proje Yeri: Kazan, Ankara
İç Mekan Tasarımı: Ven Mimarlık
Statik Proje: Özün Proje / Ergun Tercanlı
Mekanik Proje: Ünlü Mühendislik
Elektrik Proje: Yurdakul Proje
Peyzaj Mimari: Promim Proje
İşveren: Arden Medikal
Görselleştirme: Ven Mimarlık
Proje Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Tarihi: 2018
İnşaat Alanı: 5100 m²

Şehrin dışında bir organize sanayi bölgesinde yer alan Arden Medikal Fabrikası, güneyde çukur, hendek benzeri topoğrafik bir yapıya sahip arazi üzerinde tasarlanmıştır. Bina, arazinin iki ayrı topoğrafik bölgeye ayrılan alanının orta kısmında konumlanır. Güneyde doğal bir doğa koruma alanı ve kuzeyde bir lojistik ve gelecekteki genişleme alanı yer alır. Güneyde yeşil alan üzerinde uzanan bir çelik yapı köprü, yayaları bina girişine yönlendirmektedir. Çalışanlar için molalar sırasında dinlenme alanı olarak hizmet veren yeşil alanda biyolojik bir gölet oluşturulmuştur. Lojistik, depolama alanları ve metal üretim alanları alt zemin katta yer alırken, tekstil üretim alanları ve ofisleri üst zemin katta yer almaktadır. Yönetim ofisleri ise 1. katta yer alır. Teras çatı döşemesi tümü ile fotovoltaiik panelere ayrılmıştır. Yapı sertifika programlarından bağımsız olsada yeşil bina kriterlerine uygun tasarlanmıştır.

05 Samsun Restoran

Gül Güven

Proje Müellifi: Ven Mimarlık
Mimar: Gül Güven
Tasarım Grubu: Gamze Güven, İrem kılıç,
Asena Ak
Proje Yeri: Atakum, Samsun
İç Mekan Tasarımı: Ven Mimarlık
Peyzaj Mimari: Promim Proje
Statik- Mekanik- Elektrik Proje: Kızılot İnşaat
İşveren: Kızılot İnşaat
Görselleştirme: Ven Mimarlık
Proje Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Tarihi: 2018
İnşaat Alanı: 650 m²

Samsun Atakum ilçesinde yer alan restoran projesi ilçe ve deniz manzarasına tamamen hakim bir tepede konumlanmaktadır. Geniş pey-

zaj alanı içerisinde planlanan restoran alanının giriş ve arka cephesi ana caddeye açılmaktadır. Bu sebeple arka ve giriş cepheleri sağır, ön cephesi ise manzaraya hakim olacak şekilde tamamen cam sistemleri ile tasarlanmıştır. Sağır cepheler tarihi, taş binaların dokusundan yola çıkarak, yaşanmış bir yapı hissi verecek şekilde günümüze uyarlanmıştır. Sağır cephelerde tuğla örgüsü ve kolonat ön plana çıkarken; modern formdaki bronz saçak girişi vurgulamaktadır. Denize açılan ön cephe açılır kapanır, düşük yansımali camlar ile bahçe ile bütünleşebilen alanlar haline gelmiştir. İç mekan tasarımı geleneksel lokanta kültürüne yeni bir yorum getirirken; kullanıcı rahatlığı ön plandadır. Zemin ve 1. kattaki salonlar aynı konsept ile çalışılmış olup; klasik çizgiideki ahşap ve pirinç kullanımı yoğunluktadır.

06 Tri-fold

R.Güneş Gökçek

Yer: İvedik, Ankara
Mimar: R.Güneş Gökçek
Program: Üretim birimleri, dubleks ofisler
İş veren: Tesan İnşaat
Tasarım Başlangıç Yılı: 2017
Tasarım Bitiş Yılı: 2017
Görseller: rggA

Tri-fold Ankara'nın Kuzey Çeperinde konumlanan İvedik bölgesinde, imalat sanayi yapısı ve ofisleri olarak tasarlandı. 1980'lerde küçük bir sanayi tesisi olarak başlayan ve Organize Sanayi bölgesine de sahip olacak şekilde hızla genişleyen bölgenin, son yıllarda artan işletme ve üretim yapan firma sayılarıyla küçük sanayi anlamında ciddi yük aldığı görüldü. Yeni istihdam, macro-ölçekli üretim merkezi hedefi ve farklı üretim ihtiyaçlarına odaklanan bölgenin imar planları da farklı fonksiyonlara uygun yapılaşma koşullarını içeriyor. Özellikle, son yıllarda Melih Gökçek Bulvarı aksında bölgenin ofis ihtiyacını karşılayan yapılar en göze çarpan dönüşümlerden bir tanesi sayılabilir. Tri-fold sanayi yapısı bu aks üzerinde yüksekliği 9.5m ile sınırlandırılmış imar koşulları altında tasarlandı. Tri-fold sanayi yapısı bölgedeki imalathaneler ve alışlagelmiş ticaret birimleri ihtiyaçlarına alternatif bir yaklaşım ile "stüdyo modeli" gibi çalışan bütüncül bir yapı olarak tasarlandı. Tri-fold yapısı, sıradan üretim aktivitelerini örüntüleyen, ancak üretimle birlikte dayatılan günlük yaşam düzenini arkasında bırakan ve her daim yapıda zaman geçirmeyi tetikleyen alternatif bir model olarak öneriliyor. Bu sebeple, yapının bir bütün olarak kiralanması ve işletme faaliyetlerini sürdürebilmesi hedefiyle yapının yekpare mimari dili, belirli bir tutarlılık ve bitmişlik seviyesinde tasarlamayı öngörüyor. Sadece önerdiği dış kabukla bütüncül etkisini göstermeyen Tri-fold, iç mekan kullanımını birden

fazla üretim birimlerine açarak açık ve esnek bir altyapı modeli sunuyor. Yapı, genel olarak açık planlı üretim birimleri ile dubleks ofis mekanlarından oluşuyor. Çatının ve duvarların eridiği, birbirine karıştığı, iç mekanın dış çeperle ilişkisinin tam olarak bağımsızlaştırıldığı yapı, betonarme taşıyıcı sistemi örten çelik destekli alüminyum cephe sistemi olarak tasarlandı. Bu sistemi vurgulayan üçgensel formda katlanmış dış kabuğu ise Tri-fold'u çevresindeki yapılardan tam anlamıyla ayırıştırıyor. İç mekanda kendi doğasıyla işleyen üretim şemasını ve bununla harmanlanan yaşam biçimini dışa vurumcu bir tavırla kendi gösteren yapı, dışında önerilen hareketli kabuk sayesinde iklim koşulları, gün ışığı, iç mekanlardaki üretim faaliyetlerine göre şekillenebiliyor. Tri-fold, bir anda çevresinde tamamıyla kendini teşhir eden bir yapı olabiliyorken, diğer yandan tüm kabuğunu kapatarak farklı bir dil yaratabiliyor.

1925 - 2018

Robert Venturi - Denise Scott Brown

ROBERT VENTURI

İlhan Kural

Pritzker Ödüllü Amerikalı mimar Robert Venturi'yi 18 Eylül'de, 93 yaşında kaybettik. Venturi'nin kısa süren bir rahatsızlık sonucunda öldüğü bildirildi.

Post Modern mimarlığın öncülerinden olan Venturi, bu akımın kuramcı ve uygulayıcılarının en önde gelen ismidir. Kendi deyişi ile Modern Mimarlığın "sıkıcı ve yalın" olarak nitelendirdiği karakterine 1960'lı yıllarda karşı çıkmış ve bu isyanını da Mies Van Der Rohe'nin meşhur sözü "*Less is more*" (azlık fazlalıktır) tanımlamasına atfen söylediği "*Less is a bore*" (azlık sıkıcıdır) tanımlaması ile dile getirmiştir.

Post Modern mimarlık akımının manifestosu olan "*Complexity and Contradiction in Architecture*" (*Mimarlıkta Karmaşa ve Çelişki*) adlı kitabının ilk cümlesi "Ben mimarlıkta karmaşa ve çelişkiyi seviyorum" diye başlar.

Mimarlık tarihine geçen ilk yapısı, 1964 yılında annesine yaptığı "Vanna Venturi Evi"dir. "Seattle Sanat Müzesi", "Guild House", Londra'daki Milli Galerî'ye ek olarak yaptığı "Sainsbury Galerisi" gibi ses getiren yapıtları ile 1991'de prestijli *Pritzker Ödülü*'ne layık görüldü; ancak en başından beri birlikte çalıştığı eşi mimar Denise Scott Brown'a da aynı ödülün verilmemesi büyük tepki topladı. Kadın-erkek mimarlar arasındaki ayrımcılık büyük tartışmalara neden oldu. Belki de bu başkaldırının bir sonucu olarak, 2016 yılında hem kendisi, hem de eşi Denise Scott Brown'a *ALA Altın Madalya Ödülü* ortaklaşa olarak verildi.

Robert Stern, Michael Graves, Charles Moore gibi mimarlarla birlikte uzun yıllar post modern mimarlığın mücadelesini veren Robert Venturi, 2016 yılında emekli olduğu serbest mimarlık hayatının yanı sıra, Pennsylvania, Harvard ve Yale üniversitelerinde de yıllarca ders verdi. Yaptığı binalarda tarihsel göndermelere yer veren, süslemeyi yapıya entegre etmeye çalışan, geleneksel Amerikan mimarisine atıf a bulunan Venturi, modern mimarlık tarihine koyduğu önemli katkı ile hatırlanacaktır.

1942 - 2018

2011 Mayıs, CIU'da diploma jürisi sonrası, Atilla ve Nezih'le Beşparmak dağlarında yemek

ATILLA YÜCEL'E VEDA

Aydan Balamir

Göğse iliştirilen yaka resimleri, veda edişin belgeleri olarak bir kutuya konduğunda, kabullenme bir ölçüde gerçekleşir. Biriken resimler hüüzün verir; bazıları yakıcıdır, acısı sürer. Bazen yaka resmini takma fırsatı olmadığında ise kabulleniş ertelenir. Bu yılın ilk yarısında takılan resimler benim için hep yakıcı oldu. Annem, hocam (İnci Aslanoğlu) ve son yıllarda tanış olduğum iki değerli insan (Metin Giray, Yalçın Memlük) ... Güz geldiğinde ise 36 yıllık bir dost, Atilla Yücel'e veda etmenin zamansız takvimi gelip çattı.

Atilla'nın resmi yakama değmedi; haberini aldığım 21 Eylül Cuma günü uzaktaydım. Törende olamayışımın, resmini taşıyamadığımdan mıdır, kabullenmenin bu zorluğu? En son Mayıs ve Haziran aylarında, biri görüntülü toplantı olmak üzere, ODTÜ'de iki jüride görevliydik. Jürilerden, her zamanki nükteli ciddiyeti ve titiz değerlendirmeleri çakılı kaldı ortama. Vedanın iması bile olamazdı; olup bitenler ve olabilecekler karşısında dik duruşu hiç sekteye vurmadı.

Atilla'yı 1982 yılında, akademik ortamlarda tanıdım. Sonrası bir etkinlikler maratonudur; paneller, kurullar, komiteler, sınavlar, jüriler, arazi görmeler, bina gezmeler, sergiler, kutlamalar, toplantılar, toplantılar... Ve uzun sohbetler; yemeklerde, telefonda ve e-posta mesajlarında. Sonuncusunu bazen telegrafik tutup, detayları sözlü ortamlara bıraktığı olurdu. Yazılı ya da sözlü, konular istisnasız mimarlıktı ve mimarlıkla birlikte seyredebilen her çeşit insanı, kültürel konuydu. Tarihi, teorisi, pratiğiyle, büyük harf i Mimarlık ile küçük harf i mimarlıklar ve mimarların mesleki edimleri idi konu edilen. Özel sorunlar konuşulmazdı, dedikodu da olmazdı. Sohbetlerde, tarihe mâl olmuş mimarların hayatları üzerine biraz 'mimari kaynatma' olsa da, mimarlık üzerine yazıları mutlaka düşünceler ve ürünler üzerine olurdu. Yazdıklarını zaten hep takip ederdik; yaptıklarını ise gün ışığına çıkarmadan önce, özenle hazırlanmış proje dosyalarıyla paylaşırdı. Çizdikleri ve gerçekleştirdikleri üzerine tartışmayı önemserdi. Her biri, bir sonrakinin etüdü ve inşası için deneysel bir basamak olduğu kadar, eğitimciliğine süzülecek bulgusal bilginin de kaynağıydı.

Üzüntüm büyük. Kaybolan sadece bir dost değil; iyi bir mimarı, ideal bir akademisyeni, pırıltılı bir zekayı kaybettik. Bulunduğu ortamlara kattığı çok yönlü enerjisi ve bilgiyi paylaşmadaki sonsuz cömertliği unutulmaz. Anısını yaşatmanın yolunu, bıraktığı birikimi paylaşma biçimi ve sürekliliğinde bulacağımızı umuyorum. Atilla Yücel adına oluşturulacak bir ödül programı, geride kalanlar için de süreli bir veda programı olarak işlev görecektir.

BİR AVANGART MİMAR

MUSTAFA ARSLAN ASLANER

Sercan Özgencil
(Yıldırım)

Ekim 2018,
İstanbul

Özerk bir sistem olarak ele alınabilecek mimarlık, gerçekliğinin ve bilgisinin mimarlık tarafından mimarlık içinde üretildiği bir alandır. Tarihçilerin ve eleştirmenlerin sahneden büyük ölçüde çekildiği günümüzde, mimarlar, tasarım stratejilerini, kavramlarını ve kuramlarını, mimarlığın temel kodu form/fonksiyon çerçevesinde yeniden üretmektedirler. Bu üretim, hem görsel hem dil olarak mimarlığa yansımakta, mimarlığın gündemini oluşturmaktadır. Mimarlık, geçmişte olduğu gibi günümüzde de avangart mimarlar ile yaşam bulmaktadır.

Bir düşünceyi inşa etmek, bir bina inşa etmeye benzer. Bir bina inşa etmek bir düşünceyi inşa etmeye benzer. Avangart bir mimar düşüncelerini bir bina haline getirebilen, inşa ettikleriyle ifade edebilenler. Bu mimarlar sayesinde, böyle bir mimarlık anlayışı ile, mimarlık ofislerinde, atölyelerde, mimarlık okullarında yapılan tartışmalarla, mimarlık özerkleşir, kendi dilini oluşturur, değişir ve gelişir. Mimarının, modern toplumu oluşturduğu düşünülen işlevsel olarak ayrılmış sosyal sistemlerden biri haline gelmesi bu şekilde gerçekleşir. Ne siyaset ne ekonomi, ne de başka bir sistem aslında mimarlığı belirleyemez, kontrol edemez. Mimarlık da, siyasete, ekonomiye, sanata indirgenemez.

Mimarlığın “*autopoiesisi*”, kendi kendini gözlemleyip tasvir edebilen, düzenleyen, idare eden, kendi öğelerini ve yapılarını kendi üreten, kendi kendini ayakta tutan ve çevresiyle, diğer sistemlerle, ekonomiyle, siyasetle, sanatla arasındaki sınırları kendi tayin eden, çevresiyle ilişkisini kendi rasyonalitesi üzerinden kuran, diğer sistemlerden işleviyle, diliyle, rasyonalitesiyle ayrılmış bir sistem haline gelmesini ifade etmektedir. Mimarlık, elbette diğer disiplinler ile çakışmaktadır, onlarla etkileşim halindedir ancak bu etkileşimi son tahlilde kendi yönetmektedir, buralardan gelen veri ve bilgileri kendi süzgecinden geçirerek dönüştürmekte ve mimarlık alanına dahil etmektedir. Bu aynı zamanda bir yaklaşımdır. Mimarlığın diğer alanlar tarafından kuşatılmasına, zayıf atılmasına, alanının daraltılmasına karşı duruşu ifade etmektedir. Bu açıdan bakıldığında mimarlık kendi içinde bir bütündür. Alt bölünmelerine rağmen böyledir. Bina-yapı ayrışması, tarih, restorasyon ve bunun gibi bölünmeler, inşa edilen bir bina karşısında önemlerini kaybetmektedir. Bir bina inşa eden her mimar, bunu, kuramsallaştırmaya da içten içe bilir.

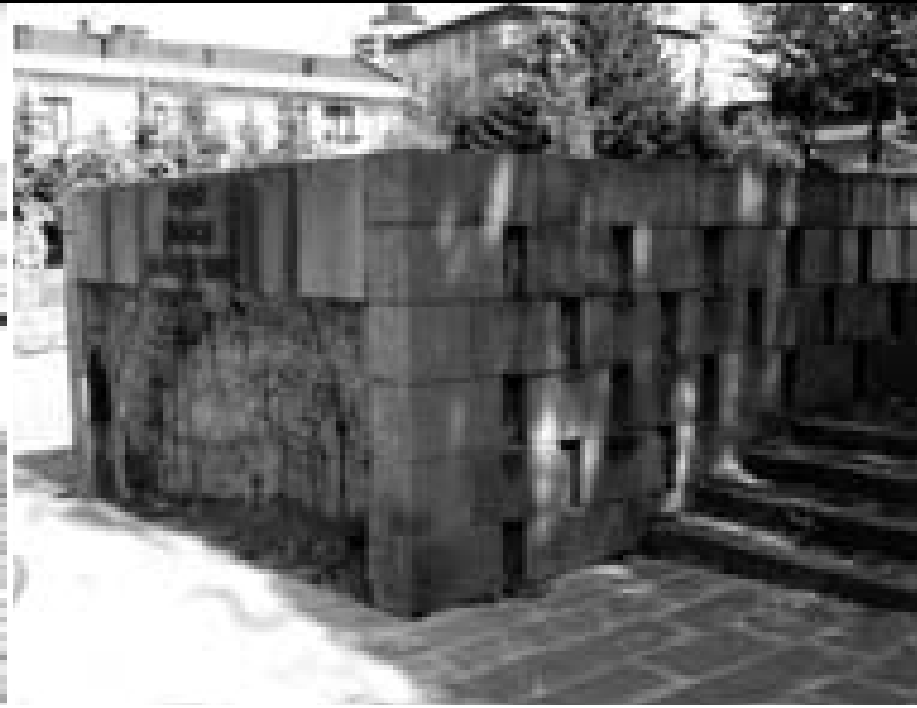
Bunu görmüş ve buna göre duruşunu belirlemiş olanların başında Mustafa Arslan Aslaner hoca gelir. Hocanın kaygılarının, ref ekslerinin, uyarılarının, öngörülerinin ne kadar yerinde ve haklı olduğunu hatırlamamıza, ne yazık ki bizi çok üzen vefatı vesile oldu.

Mimarın mimar dışında bir unvana ihtiyacı yoktur.

Akademik unvanların mimar kimliğinin önüne geçmesi, akademik kariyerde proje üretiminin sınırlandırılması, döner sermaye dışında tasarım ve uygulama izinlerinin kaldırılması sonucunda ortaya çıktı. Özellikle YÖK ile akademik kariyerler, standart hale getirilirken mimarlıkta akademik kariyerde de, uygulama, akademinin arkasına itildi. Akademik ortamın, uygulamanın olmazsa olmazı teknoloji üretiminden, tasarım stratejilerinden ve malzemeden işleve sair yeniliklerden uzaklaşmasında bunun payı büyük oldu. Oysa

Uğur Mumcu Anıtı

mimar akademisyen de olsa, her şeyden önce mimardı. Mimarca düşünmek mimarca yaklaşmak unvanla kazanılabilecek bir şey değildi.

Akademik unvanların ve ayrışmaların mimarlığın önüne geçmesi, diğer disiplinlerden gelen bilgi ve verilerin mimarlığın süzgecinden geçirilmesinde de, daha doğrusu geçirilememesinde önemli bir rol oynadı. Bunun sonucunda, üretim ve spesifik olarak tasarım sürecinde uygulama, akademinin desteğinden yoksun kaldı. Akademi ve uygulamadaki mimarlık, birbirlerinden yavaş yavaş koptu, birbirlerini anlamaz, dinlemez, hatta görmez, birbirlerinin ihtiyaçlarına cevap veremez oldu. Alt veya yan disiplinlerin, komşu alanların verilerinin mimarlık alanına tercümesi gerçekleşemedi. *Yeni* düşünceler, *yeni* arayışlar, akademik ortama yeterince nüfuz edemedi. Mustafa Arslan Aslaner hocamızın bu konudaki kaygılarının ne kadar yerinde olduğunu, mimardan öte bir unvana ihtiyacımız olmadığını bugün çok daha iyi anlıyorum.

“Bir anıta bulunduğu çağdan bakmak lazım...Bir tasarımcı olarak başka çaren yok...Bütün mesele tarihe bugünkü gözle bakmak.”

Mustafa Arslan Aslaner hoca ile, 1997 yılında *Uğur Mumcu anıtı* için yaptığım röportajda¹ tarih ile kurulması gereken ilişkiyi bu cümle ile vurgulamıştı. Tarihe mimar gözü ile bakmanın önemini, tarihin güncel olanı kavramak için gerekli olduğunu ama aynı zamanda tarihe de güncel olanı anlayarak bakabileceğimizi vurgulardı. Aslaner hoca, modern mimarının ideal form olarak ele aldığı asal geometrik prizmaların en saf halinin Selçuklu mimarisinde de görülebileceğini söylediler. Özellikle Selçuklu mimarisinde modern mimarının ilkelerinin var olduğuna sık sık dikkat çekerti. Tarihimizde, modern mimarının

önümüze koyduğu temel ilkeleri bulmak, görmek, pürist formların² mükemmelliğine dikkat çekmek, hocaların mimarca bakışının derinliğinin bir tezahürüydü elbette.

Geçmiş bugünden anlamak, bugünü besleyen bir kaynak olarak tarihten yararlanmak, modern mimarlığa katkıda bulunmak için gerekliydi. Bu katkı taklit ile yapılamazdı elbette. Aslaner hoca için sadece bunu görmek değil göstermek de önemliydi. Mimarlık alanında tarih ile geçmişte yapılanı taklit etmeden diyalog kurmak, temel tasarım ilkelerini kavramak ve hem geçmişle hem günümüzle ilişkilendirmek, mimar kimliği kazanmaya çalışan bir mimar adayında bu farkındalığı oluşturmak, her daim yeniden keşif için ilgiyi ve isteği uyandırmak çok değerliydi.

“Fevkalade şaşırtıcı bir şey yaptığımız zaman insanlar bunu çok çabuk unutuyorlar...Bir anıt bir zafer bir ölüm sonucunda dikilebilir. Sonucu devam ettirmek yaşatmak çok önemli...Bir anıtın yerini bulmuş olması lazım...bir sanat eseri olması lazım.”

Toplumsal hafıza da yer etmek için popülerliğin yeterli olmadığını bilen Mustafa Arslan Aslaner, bir anıtın zihinlerde yer almasının, zaman dışı bir gerçeklik haline bürünmesiyle, anlamıyla mutlak değer kazanmasıyla gerçekleştiğini hatırlatıyordu. Mutlak değer, yaşam, ölüm, zafer, kayıp gibi olayların ötesine geçmekle, o olaydan çok daha fazlasını ifade etmekle kazanıldığını vurguluyordu. Aslaner hoca, böyle elim bir hadise karşısında mimarca yaklaşımını kaybetmiyor, tasarımın nasıl olması gerektiği üzerinde kafa yoruyor, bu sayede tasarımın gücünü konuşturuyordu. Tasarım ise kuramsız, felsefesiz söz konusu olamazdı.

1- Mustafa Arslan Aslaner ile Ocak 1997 yılında yaptığım röportaj Mimarlık dergisi sayı 273, 1997 sayısında, “*Gündelik Yaşam Kalabalıklar ve Anıt; Bir Mustafa Aslaner Yapıtı; Uğur Mumcu Anıtı*” başlıklı tarafımdan kaleme alınan makalede yayımlandı.

2- Modern mimarının izleyicileri, geç modern olarak adlandırılan bu pürist kanadın devamı niteliğindedir. Modern mimarının iki kanadı form ve fonksiyon anlayışları bağlamında birbirinden ayrılır. Modern mimarının tıkanan kanadı formun fonksiyonu izlemesi olarak slogan haline getirilen fonksiyon anlayışı olarak görülür. Saf geometrik formların devamı ise geç modern olarak nitelendirilir.

“Sokağın atmosferi bambaşka bir şey. Olay orada yaşandı. Kabristanda Uğur Mumcu’yu andığınız zaman naaşını anıyorsunuz. Sokakta olayın geçtiği yerde andığınız zaman manasını anıyorsunuz... Anılmasına değer olan bir konuda daima anma tarzı teatral olarak gelişir. Örneğin Malazgirt’te her 26 Ağustos’ta çevredeki aşiretler Malazgirt Ovası’na iner, savaşı anar. Uğur Mumcu’nun uğradığı suikast sonucu da bir anma şekli o yerde kendiliğinden gelişti. Uğur Mumcu anıtı mum dikme, çiçek bırakma...anıtın açılmasını beklemeden insanlar çiçek bıraktılar. Bu eylem Uğur Mumcu’yu anma tarzı olarak ortaya çıktı, kendiliğinden gelişti. Olof Palme’nin anılması gibidir, dini, fanatik duygulara kapılmaksızın. Uğur Mumcu’nun kaybına çok büyük bir kıymet vererek gelişti. Ana, zamana bağlı olmaksızın, toplanıldığı anda plansız programsız, uzaktan birisi “Ankara’nın taşına bak” türküsünü söylüyordu... Uğur Mumcu gibi bir insanın hatırlanması için yapılan mütevazı anıta yazdık bu şarkıyı...”

Mimar, çok iyi bir gözlemci olmalı, tasarım yapacağı yeri hissetmeli derdi hoca. Proje alanına defalarca, farklı gün ve saatte gidin, insanları izleyin, kendiliğinden oluşan olayları görün, yaşamdaki izleri izleyin, rüzgarı hissedin derdi.

Genç bir mimarda yer etmiş bu sözleri. Bakmaktan öte görmenin, görmeyi bilmenin öneminden ama en önemlisi sezmekten, sezgilerin mimarlık için ne kadar değerli olduğundan her zaman söz ediyordu. Kendisi de eserlerinde tüm bunları yansıtıyordu elbette.

“Biz anıtı düzenlemeden önce bombanın önünde patladığı duvar tümüyle mumlar ve çiçeklerle bezenmişti. Proje görevini yüklediği anda bir insanın oradaki mum dikme eylemini unutmamasına imkan yok. Bu olay projenin biçimlenmesinde çok büyük etken oldu. Mumu yakacak yerleri hazırlamak lazım anıtın içinde, öyle bir anıt olacak ki mumlar yanacak.”

Uğur Mumcu Anıtı projesinde ana fikir, patlamanın izlerini üzerinde taşıyan duvarı korumak ve onu anıtın en önemli ögesi haline getirmekti. Duvar bulunduğu noktada korunarak kare bir formun bir yüzü haline getirildi. Olayın geçtiği nokta, patlamanın duvara yansıdığı hattın izi, sokak sınırı, projede aynen korundu. Anıt küp formunda tasarlandı. Küpün boyutları korunan duvarın yüksekliğine bağlı olarak ölçeklendirildi. Anıt, olayın gerçekleştiği yeri imleyen, olayı yaşatan bir kaya gibidir; sanki olayın gerçekleştiği anda oraya yerleşmiştir. Olayın ardından kendiliğinden gelişen ve şekillenen anma biçimine uygun, onu içine alan, ona saygı duyan, müdahale etmeyen bir şekilde anıt yükselir. Yükselmek derken, anıt kavramının ölçekle, düşey eksen ile ilgisi olmadığı vurgulanmaktadır.

“Toplanan kalabalık parka doğru sokakta büyük bir alan bırakmanın sebebidir. Çünkü kalabalıklar sokağa sığmayıp caddelere taşıyordu. İnsanlar yaklaşacak, dokunacak, mumlarını dikecek, çömelerek dikmekten ayakta dikmeye kadar yani anıt insanla ilişkisini mümkün olduğu kadar rahat kurmalı. Birbirlerini sevsinler, üzerine çıksınlar, Ankara’ya baksınlar, çocuklar, gençler. Böyle bir beraberlik söz konusu... Bir anıt ebatla büyüklükle küçüklükle bir şey anlatamıyor”.

Anıt sadece bir kayıyı hatırlatmamaktadır, kendisi de yaşayacak, günü-

müz ile kaynaşacak günümüzde yerini alacak şekilde tasarlanmaktadır. Geometrinin anıt denildiği zaman insanlara verdiği bir tat olduğunu belirten Mustafa Arslan Aslaner, sözü edilen röportajında, geometrik tat almanın sadece ölçme ve mülkiyet haklarına bağlı olmadığını aksine insanların algılayışlarında, duyumsamalarında geometrinin özel bir yeri olduğunu vurgulamıştır.

“Geometrik eleman, mum dikme yerleri, bombadan harap olmuş duvarı saklayan çerçevesi...bizdeki anlatım soyut.”

Tahrip olmuş taş ve demirler, olayın yıkıcılığını, patlamanın şiddetini her daim canlı tutar. Mum ve ağaç ise, Uğur Mumcu özelinde anlam kazanır. Anıt, Uğur Mumcu’yu ve onun uğruna hayatını kaybettiği değerlerini, böyle bir ölümün hiçbir şeye “son” vermediğini her daim hatırlatır.

“Fazla ışık istemiyordu insan, o loşluk karanlık içinde, anıtın bir ateş topu etkisi, tek tek mumlar zayıf ama bir araya geldiği zaman birdenbire bir kuvvet oluyor. ...İnsanlarda ilk çağlardan beri ateşin, ışığın çok önemli bir etkisi vardır. Mum çok önemli insanların düş gücünde yer eder. Uğur Mumcu bu karanlık alemde kendisi de bir ışıktı. Mumu bir ışık olarak ele aldığımız zaman meşale gibi hoyrat bir şey değildir. Projektör çok hoyrat bir şeydir. Oysa mum zayıf, naif bir ateştir ama cesaret örneğidir. Mum cesurdur, meşale gibi barbar saldırgan değildir. Mum dibine ışık vermez derler. Mumun etrafına faydası vardır. Uğur Mumcu da bu atasözünü hatırlatacak derecede kendine önem vermeyen bir insandı. Munis tavrı içinde inanılmaz derece de cesurdu ve bir suikaste kurban gideceğini biliyordu.”

Mustafa Arslan Aslaner için ışık, taş-ağaç-beton gibi, adeta bir malzeme olarak görülmüştür. Işık bu anıtta bir tasarım aracı, bir tasarım ögesidir artık. Yas için dikilen bir mum olarak değil, anılanın varlığının hayat bulduğu, anlam bulduğu, varlık biçiminin yansıtıldığı bir öge olarak. Işık gibi çınar ağacı da, mimarının ve soyut anlatımın yüklü bir temel elemanı olarak ele alınmıştır.

“Boşluğun ele alınışı tasarımın temel verilerinden bir tanesidir. İnsanla bir iç içe olma durumu bahis konusu zaten Uğur Mumcu’nun da kendisi öyle bir insan değildi. ...çınar ağacı yaşayan bir şey etrafında çam ağaçları, yemyeşil dalgalanan bir örtü ve bunun yanında sokağı içine alan taş örtü içinde tek bir ağaç, çınar tabii. Öndeki zeminde, yuvarlak madeni eleman bombanın patladığı yer, arkadaki kütle suikast anı ve arkadaki çınar Uğur Mumcu’nun kendisi belki, tek başına kök salarak, insanlar çınarı gördüklerinde Uğur Mumcu’yu hatırlasın, çınarın insanların gözünde başka türlü bir kıymeti olacak.”

Bir düşünceyi inşa etmek, bir bina inşa etmeye benzer; bir bina inşa etmek bir düşünceyi inşa etmeye benzer; avangart bir mimar düşüncelerini bir bina haline getirebilen, inşa ettikleriyle ifade edebilendir demiştik. Mustafa Arslan Aslaner, böyle bir mimar olduğunu yaşarken gösterebilmiş, bir avangart mimar olarak mimarimizdeki yerini almıştır. Mimar olduğunu asla unutmayan, mimar olduğumuzu asla unutturmayan bir hoca olarak Mustafa Arslan Aslaner ise, düşüncelerimizde, mimarca duruşumuzda, kalplerimizde yaşamaya devam edecektir.

BİR ÇINAR DAHA...

Yurdanur Sepkin

2018 yılı Temmuz’unda bir Mimar büyüğümüzü daha sonsuza uğurladık, Mustafa Arslan Aslaner’i.

Çalışmaları: Onu, proje, yarışma ve anıt tasarımları öne çıkarmıştı. Güzel Sanatlar Akademisi’nden mezun olduktan sonra gittiği Almanya’da çalıştığı büro adına girdiği yarışmada, jürinin öngördüğü az katlı yerine (zayıf zemin) çok katlı proje ile 1. olduklarını anlatmıştı.

Aynı şekilde 1974 yılında açılan “Yenimahalle Devlet Arşiv Sitesi Yarışması”nda da, Jürinin öngörüsü aksine çok büyük arşivlerden küçük okuma salonuna evrak getirilmesi hizmetini; konveyör ve asansör yerine hizmetli ile ulaştırılması çözümünü önermiş ve gene bizim önümüzde 1. olmuştu. Kuşkusuz, büyük emekle düşündüğünü çekinmeksizin sunma çabası, özveri ve cesaret gerektirmekteydi.

Yapıları dışında onu diğer mimarlardan farklı kılan, anıtları olmuştu. Önce Malazgirt, Celal Bayar, Genel Kurmay Başkanlığı Kavşağı ve sonunda da Uğur Mumcu Anıtları öncelikle hatırlanabilecekler. İlki hariç diğerleri için 3. boyutu geri planda tutarak planlanmıştı. İlkinde de geniş ufuklu bir ovada gerçekleştirildiğinden 3. boyut önemliydi. Bir anıtının tanıtım konuşmasında şiirden yararlanmıştı. Selçuklu yapıları onun çalışmalarında değer verdiği kaynaklar arasındadır.

Gazi Üniversitesi’ndeki öğretim görevliliği dışında, yarışma jürileri ve de Mimarlar Odası Ankara Şubesi’ndeki çalışmaları ile de topluma yararlı oldu ve öncülük yaptı.

Anılar: Aslaner’i 1960 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Kütüphanesi’nde tanıdım. 2. sınıf öğrencisi idim. Proje hocamın verdiği ödevi yapmak, mutfakları araştırmak için önümde pek çok kitap vardı, örnek çözümlerden eskiz kağıdına kopya çekiyordum. Karşımda oturan ve 5. sınıf a olduklarını bildiğim çif ten soru geldi: “Ne yapıyorsun?” Cevap sonrası adının Mustafa olduğunu öğrendiğim ağabeyim, yanına davet etti ve mutfak fonksiyonunu ve öğelerini etraf ıca anlattı. Gönül Ablamla onları yalnız bırakıp ayrıldım.

Gazi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi’nde mimari proje dersinde birlikte çalıştık. Özellikle Ankara Kale İçi proje çalışmalarında farklı değerlendirmelerimize rağmen uygun çabalar olarak aklımda kalmış. Öğrencilere konut mutfağını araştırmaları için aileleri denetiminde bir yemek yapma ve mutfaktaki hareketlerini şema ile kaydetme görevi vermişti.

Yarışma jürilerinde de sadece inandığı yolda devam ederek değerlendirmelerde bulunur ve bu yöndeki çabasını sonuna dek sürdürürdü.

Sanırım, 1994 yılında bir atölye çalışmasında onu sıkıntı içinde görüp yanına gittiğimde, kalp krizi endişesiyle hemen arkadaşı doktora götürmüş ve Yüksek İhtisas da enfarktüs tedavisine ulaştırmıştık. Çabuk iyileşti ve aramıza döndü.

Onu, sohbetlerini, çalışmalarını izlemeyi hep birlikte özleyeceğiz.

16. Yapı Sektörü Buluşmaları Sona Erdi

Türk Serbest Mimarlar Derneği'nin 2011 yılından bu yana farklı katılımcılarla gerçekleştirdiği Yapı Sektörü Buluşmaları'nın onaltıncısı 20 - 21 Eylül 2018 tarihlerinde TSMD Mimarlık Merkezi'nde yapıldı.

16. Yapı Sektörü Buluşması'na 8 kamu kurumu ve yatırımcı kuruluş, 21 mimarlık ofisi, 10 yapı sektörü firması katıldı. 16. Yapı Sektörü Buluşması'na katılan kamu kurumları ve yatırımcı kuruluşlar, mimarlık ofisleri ve yapı sektörü firmaları şu şekilde sıralandı:

Yapı Firmaları: Alacakaya Mermer, Blum TR, Knauf, Lineadecor, Matrisled, Mitsubishi, Şişecam Düzcem, Tarkett Aspen, Teksa Yapı, Tepta Aydınlatma

Kamu / Özel Yatırımcı Kurumlar: Aselsan, Dışişleri Bakanlığı, İlbank, Karayolları Genel Müdürlüğü, Kredi ve Yurtlar Kurumu, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Rönesans İnşaat, TPAO - Türkiye Petrolleri A.O.

Mimarlık Ofisleri: 4M Mimarlık, A Tasarım Mimarlık, ACE Mimarlık, Baykan Mimarlık, BT Mimarlık, Evren Yiğit Mimarlık, Hatırlı Mimarlık, Hazan Mimarlık, Kahraman Mimarlık, Kural Mimarlar, İpbüken Mimarlık, İtez Mimarlık, May Yapı Tasarım, Meriç Dizayn, Öncüoğlu + ACP Mimarlık, RGGA Mimarlık, SGB Mimarlık, Tülin Çetin Mimari Tasarım, Uludağ Mimarlık, Uz Mimarlık, Ven Mimarlık

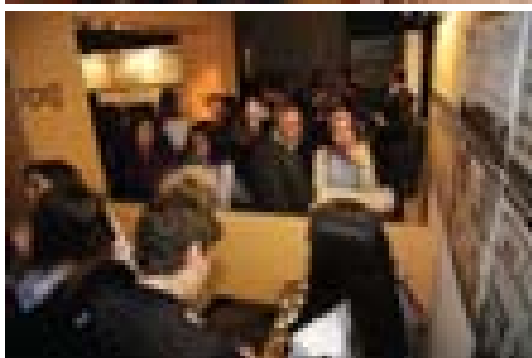
TürkSMD Üyesi Mimarlar Deneyimlerini Aktardı

Buluşma'nın ilk gününde kamu kurumları ve yatırımcı kuruluşlar ile yapı sektörü temsilcileri; ikinci gününde ise TSMD üyesi mimarların ofisleri ile yapı sektörü temsilcilerinin ikili görüşmeleri yapıldı. Görüşmelerde yapı sektörü firmaları yeni ürünlerini mimarlara ve kamu temsilcilerine aktarma fırsatı yakaladılar.

Bu sene ikili görüşmelere ek olarak, ilk gün TürkSMD üyesi mimarlar Ali Osman Öztürk, Mehmet Soylu ve Aytek İtez kamu yatırımları üzerine proje deneyimlerini; ikinci gün ise Önder Kaya, Gül Güven ve Salih Zeki Salalı özel sektör yatırım projeleri hakkında deneyimlerini katılımcılar ile paylaştılar.

Bir sonraki Yapı Sektörü Buluşması Mart 2019'da Ankara TSMD Mimarlık Merkezi'nde yapılacak. Detaylar ilerleyen günlerde sizlerle paylaşılacak.

“Basamaklar 2018” Mimarlık Haf ası Etkinlikleri Kapsamında TSMD Mimarlık Merkezi’nde Açıldı

TSMD Mimarlık Öğrencileri Proje Sergisi “Basamaklar” ın beşincisine TSMD Mimarlık Merkezi yine ev sahipliği yaptı.

Türk Serbest Mimarlar Derneği tarafından beşincisi düzenlenen TSMD Mimarlık Öğrencileri Proje Sergisi “Basamaklar”, **DAL-SAN** sponsorluğunda 5 Ekim’de TSMD Mimarlık Merkezi’nde açıldı.

”Basamaklar 2018” Sergisi, Ankara üniversitelerinin mimarlık bölümü öğrencilerinin yaratıcı önerileri ve çalışmalarını sizlerle buluşturmaya devam ediyor. Sergide, Atılım Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, TED Üniversitesi, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi olmak üzere 7 üniversitenin mimarlık bölümü öğrencilerinin projeleri yer alıyor.

Öğrencilerin ve mimarlık camiasının yoğun katılımıyla düzenlenen açılıшта, TürkSMD Yönetim Kurulu Başkanı Aytek İtez tarafından üniversitelerin mimarlık bölüm başkanlarına, serginin tasarımını üstlenen öğrencilere ve Dalsan’a teşekkür edildi.

Sergi, 31 Ekim 2018 tarihine kadar (haf a içi, saat 10:00 – 19:00 arasında) TSMD Mimarlık Merkezi’nde gezilebilir.

TARİHİ DOKUMAK:

BİR KENTİN GİZEMİ, SOF

12 Mayıs – 16 Eylül 2018 tarihlerinde

Ankara Rahmi M. Koç Müzesi'nde sergilenen, VEKAM tarafından hazırlanan “Tarihi Dokumak: Bir Kentin Gizemi, Sof” Sergisi’ni müze yöneticisi Mine Sofuoğlu rehberliğinde gezdik

Söyleşi
Derya Yazman Noyan
Aytaç Özen

Fotoğraf ar
Aytaç Özen

Soldan sağa: Mine Sofuoğlu, Derya Yazman Noyan, Aytaç Özen

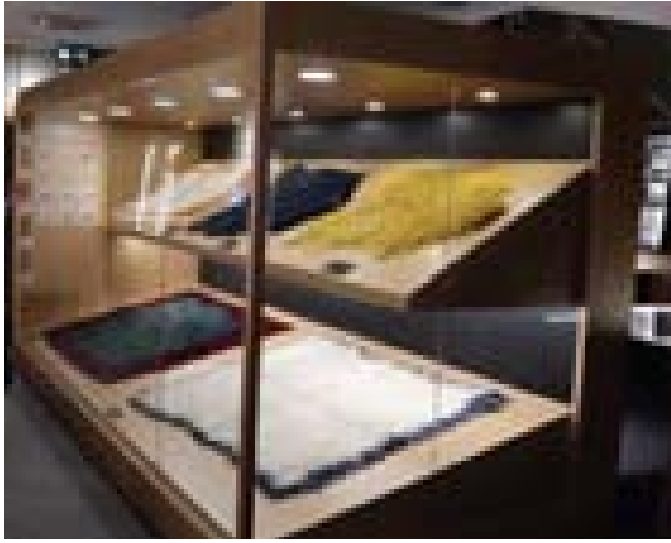
Ankara'nın önemli kültürel ve tarihi bir değerini yansıtan bu serginin eş küratörü Dr. Gözde Çerçioğlu Yücel, sergi hakkındaki sorularımızı yanıtladı.

Serginin ortaya çıkış öyküsünü anlatabilir misiniz?

Koç Üniversitesi Vehbi Koç Ankara Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (VEKAM) olarak Ankara üzerine araştırmalar yapmakta, düzenlediğimiz bilimsel toplantılar ve etkinliklerle Ankara ve çevresi ile ilgili kütüphane ve arşivimizle Ankara konusunda bir başvuru merkezi ve platform işlevi görmektedir. Bu çerçevede, sergi fikri, günümüzde unutulmuş bir değer olan Ankara geçisinden eğrilen katışıksız tif ik ipliğiyle dokunan Ankara sofunu ve yüzyıllar boyu Ankara'nın ekonomik ve sosyal hayatını şekillendirmiş sof dokumacılığının hikayesini anlatma amacıyla oluştu. Bu amaç doğrultusunda sof dokuma örnekleri, bu kumaştan yapılmış giysiler ve Ankara keçisi ve sof dokumacılığının tarihi araştırıldı. Osmanlı döneminde, Venedik başta olmak üzere Polonya, Hollanda, İngiltere gibi yerlere ihracatı yapılan, ipeğe benzeyen, parlak, hareli, ince ve toplumun yüksek kesimleri tarafından tercih edilen bir kumaş türü olan bu değerli ürünün örneklerinin bulunabileceği varsayımıyla yurtiçi ve yurtdışı müzelerde sof an ve tif ikten yapılmış örnekler tarandı ve Osmanlı dönemine ait çokça sayıda belgede geçen sofun günümüze kadar ulaşabilmiş örneklerini kamuoyuyla paylaşabilmek amacıyla hareket edildi.

Soldan sağa: Prof. Dr. Filiz Yenişehirlioğlu (VEKAM Direktörü), Dr. Gözde Çerçioğlu Yücel

Serginin içeriğinden bahseder misiniz? Neler sergileniyor?

Sergide ilk olarak Ankara keçisini tanıtmak istedik. Bu kapsamda Ankara keçisinin tarihine ilişkin nadir bulunan kitaplar, fotoğraf ar, 19. Yüzyılın ortalarına kadar dünyada yalnızca Anadolu'da ve en makbulü Ankara'da yetiştirilen bu nadide hayvanın özellikleri, Osmanlı döneminde yurtdışına çıkışı yasak olmasına karşın dünyada çeşitli bölgelere götürülmesi ancak başarılı olunamaması, Osmanlı döneminde Ankara keçisinin Ankara vilayetindeki nüfus yoğunluğu gibi konular üzerinde durduk. İkinci bölümde Ankara keçisinin en önemli özelliği olan tif ik ve tif iğin ipliğe dönüştürülmesinde kullanılan aletler, süreçler ve ipliğin boyanması üzerinde durduk. Tarihi belgelerden hareketle sof an yapılmış giysi örneklerine rastlayabileceğimizi düşündüğümüz Topkapı Sarayı Müzesi'nden ne yazık ki giysi örnekleri çıkmadı ancak tif ikten yapılmış en eski örneklerden sayılabilecek, Osmanlı dönemi yer yaygıları ve velense eserler bulundu. Osmanlı döneminde yer yaygısı, seccade, battaniye olarak kullanılan velense örnekler, IV. Murat'a ait iki Ankara postu, Kanuni Sultan Süleyman'a ait yer yaygısı sergimizde yer alan eserlerden oldu. Tükenen bir zanaat olan sof dokumacılığına ait, iplik yapısını değerlendiren laboratuvar analizleriyle

de desteklenen araştırmamız sonucunda tespit edilen Sadberk Hanım Müzesi'nden sof an üretilmiş etek, şalvar, ferace, uzun hırka gibi örneklerle tif ikten örülmüş şal, pelerin gibi nesneler de sergimizde yer aldı. Sadberk Hanım Müzesi'nden 19. Yüzyıl sonuna ait sof dokuma ile Ankara sofı üzerine araştırmaları bulunan Prof.Dr. Zahide İmer'in araştırmaları sırasında edindiği 1890 yılına ait sof kumaş örneği tespit edilebilen en eski sof dokuma örnekleri olarak sergide yer buldu. Bununla birlikte Ankara Etnoğrafya Müzesi'nden, bir kısmı 1930'larda faaliyetlerine başlayan Türkiye Tif ik Cemiyeti üretimi tespit edilen, farklı renklerdeki sof dokumalar da sergilendi. Sergimizin önemli parçalarından biri de sergi için Amsterdam'da bulunan Rijksmuseum'dan ödünç olarak getirilen, 18. Yüzyıl Ankarasını ve sof dokumacılığının saf alarını gösteren, Ankara Manzarası tablosu oldu. Bununla birlikte sergide cumhuriyet döneminde Ankara keçisinin nasıl bir imge olarak görsel tasarımlarda kullanıldığı, cumhuriyetin Ankara keçisi yetiştiriciliğini ve sof dokumacılığını canlandırma projelerinden olan Türkiye Tif ik Cemiyeti'ne ait fotoğraf ar ve tif ikten yakın geçmişte ve günümüzde üretilmiş örneklerle de yer verildi. Sergide Kerime Senyücel'in yönettiği, günümüzde tif ik dokumacılığının kese ve kuşak dokumacılığıyla sürdüğü Tosya'da dokumacılara odaklanan ve Ayaş'taki Ankara keçisi yetiştiriciliğini ve tif iği geleneksel yöntemlerle işleyip örgü ürünler üreten Kezban Yıldız'ın üretim sürecini gösteren iki belgesel de ziyaretçilerle buluştu.

Serginin içeriğinde, Ankara'nın önemli simgesi olan Ankara Keçisi, tif ikleri ile sof kumaşları ön plana çıkmaktadır. Ankara için keçilerin ve tif iğin tarihi ve kültürel değerinin olma hikayesini kısaca anlatabilir misiniz?

Ankara sofı, Osmanlı döneminde, 16. Yüzyıldan itibaren, gezginlerin Ankara'ya dair ele aldığı en önemli öğelerden biri olmuştur. Bunun sebebi, dünyada Ankara keçisi adı verilen, parlak, ince, uzun tif iğiyle benzersiz hayvanın, 19. Yüzyılın ortalarına kadar en makbulünün Ankara ve çevresinde yetişmesi ve bu değerli tif iğin Ankara'nın ekonomik hayatını belirlemesinden kaynaklanmaktadır. Tif ik dokumacılığı, tüm kenti içine alan bir iktisadi faaliyet olmanın yanında, Ankara'nın Osmanlı döneminde bir dokumacılık merkezi olarak bilinmesini sağlamıştır. Bununla birlikte tarihi belgelerden sof üretiminin çeşitli safhalarının vergilendirilmesi ve özellikle sof boyamacılığının Ankara'da yapılıyor ve vergilendiriliyor olması sebebiyle Hazine'ye önemli bir gelir sağladığı da bilinmektedir. Çeşitli dinamiklerle Osmanlı ihracatında sof kumaştan, tif ik ipliğine ve sonunda da ham tif iğe doğru bir

Ankara keçisinin özgür, taze otları ve temiz suyu seven tabiatı sebebiyle yetiştiriciliği de özeldir. Var olan yetiştiricilerin bu faaliyeti gelecek kuşaklara aktarması ilginin azalması, gençlerin sosyo-ekonomik sebeplerle çif çilik mesleğine olumlu bakmayışı gibi sebeplerle gelecekte bu meslek ve dolayısıyla Ankara keçisi varlığı azalabilir. Yetiştiricilerin karşılaştığı en önemli problemlerden biri damızlık keçileri yetiştiricilere satamamak ve bunun sonucunda ne yazık ki keçileri “kasaba vermek”tir. Geçmişte bu denli öneme sahip Ankara keçisinin tif iğinin kullanım alanları, yalnızca giysi üretimiyle sınırlı olmayıp aleve dayanıklılığı ve yüksek emici olma özelliği sebebiyle ev tekstili, döşemelik kumaş yapımı ve peruk yapımı gibi çok çeşitlidir. Bu sebeple tif iğın hak ettiği değere kavuşması ve ilgili sanayii alanlarında kullanımının yaygınlaşması önem taşımaktadır.

geçiş olsa da sof, özellikle 16. Yüzyılda Avrupalı seçkinlerin tercih ettiği bir kumaş türüydü. Venedik başta olmak üzere ihraç edilmekteydi. Ankara’ya yabancı tüccarların gelmesinin, Ankaralı tüccarlarının dünyaya açılmasının da önemli sebeplerinden biriydi. Hem Ankara keçisi hem de Ankara sofunun adlarında “Ankara” oluşu, bu coğrafyanın hem keçi yetiştiriciliğinde hem de kumaş dokumacılığında ne kadar önemli olduğunun göstergesidir. 19. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren Ankara keçisi Güney Afrika başta olmak üzere ABD, Avustralya gibi yerlerde de yetiştirilmeye başlanmış; sof dokumacılığı da ticaretteki değişimlerle birlikte, işleyen tezgahların azalmasıyla son bulmuştur. Cumhuriyet’in sof üretimini yeniden canlandırma çabaları olsa da unutulmuş bir değere ve gizeme dönüşmüştür.

Serginin içeriği hazırlanırken Ayaş ilçesindeki mevcut köyleri ziyaret ettiniz. Keçi yetiştiren köylüler ile sohbetleriniz sonucu izlenimlerinizi aktarabilir misiniz?

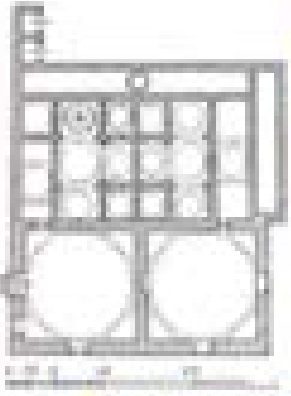
Ayaş, Ankara keçisinin halen daha yetiştirilmekte olduğu önemli bölgelerden biri olmanın yanında, Osmanlı döneminde de en iyi kalitede tif iğın elde edildiği yerlerden biriydi. Günümüzde çeşitli devlet destekleri olsa ve gelir elde edilse de Ankara keçisinin etinin veya sütünün değil tif iğının gelir getirmesi sebebiyle yetiştiriciler de tif iğın tekstil ve dokuma sanayiinin gösterdiği ilgiden doğrudan etkilenmektedir.

Ankara köylerinde keçi yetiştiren köylüler halen daha tif ikten kıyafet, aksesuar, vb. üretim yapmaktadır. Bu sergi aslında geçmişten günümüze devam eden bir potansiyele ışık tutmak ve farkındalığı arttırmak misyonu da taşıyor diyebilir miyiz?

Evet. Serginin önemli misyonlarından biri de, unutulmuş bir değeri gün yüzüne çıkararak toplumsal farkındalık yaratmak ve böylelikle güncel üretimlere ve girişimlere ışık tutmak ve öncülük etmektir. Bu alanda da serginin başarılı olduğunu söyleyebiliriz.

Serginin önemli bir eseri olan Ankara Manzarası tablosunun öyküsünü de anlatabilir misiniz?

Dünyanın önemli müzelerinden biri sayılan Hollanda Amsterdam’da bulunan Rijksmuseum koleksiyonunda yer alan Ankara Manzarası tablosu aslında uzun yıllar bir Halep görüntüsü olarak değerlendirilmiş. Ancak Prof. Dr. Semavi Eyice’nin, eserde yer alan bir işleme tabi tutulduğu anlaşılan keçilerin Ankara keçisi olduğunu ve buna bağlı olarak tabloda resmedilen canlı çarşının tif ik dokumacılığına ilişkin sahneler olduğunu ortaya koyması ve tablonun üst kısmında sunulan Ankara görüntüsünü ortaya koymasıyla resim Ankara manzarası olarak kabul görmüş ve eser hem bilinen en eski tarihli Ankara resmi olması hem de Ankara sof dokumacılığının tarihine ışık tutması sebebiyle bilimsel çalışmalar da da önemli bir çalışma nesnesi olmuştur. Ankara için bu denli öne-

Cenabi Ahmet Paşa Hanı

Hazret Bayram Veli Camii

Mahmut Paşa Bodurkenti ve Kurşunlu Han

Roma (Julian) Söğütü

me sahip bu eseri, Ankara araştırmaları konusunda çalışmalar yürüten ve araştırmacılar için geniş kütüphanesi ve arşiviyle önemli bir merkez olma özelliği olan Koç Üniversitesi VEKAM olarak, sergi kapsamında Türkiye'ye ilk kez getirmiş olmaktan ve Hollanda'da depoda bulunan bu eseri Türkiye'de resmettiği coğrafyada hem de anlattığı dönemin de ticaret merkezi olan hanlar bölgesinde, tıf ik ticaretinin yapıldığı bilinen Çengelhan'da kamuoyuyla buluşturmaktan mutluluk duyuyoruz.

Sergi Hakkında:

Sergi Adı: Tarihi Dokumak: Bir Kentin Gizemi, Sof
Sergi Küratörleri: Prof. Dr. Filiz Yenişehirlioğlu
(VEKAM Direktörü) ve Dr. Gözde Çerçioğlu Yücel
Sergi Yeri: Rahmi M. Koç Müzesi, Ankara
Sergi Tarihleri: 12 Mayıs - 16 Eylül 2018

VENEDİK'TE VARDİYA SESLERİ

Emrullah Yıldız

Vardiya Hakkında

İstanbul Kültür Sanat Vakfı'nın (İKSİV) koordinasyonunu yürüttüğü Venedik 16. Uluslararası Mimarlık Bienali Türkiye Pavyonu'nda yer alan ve Kerem Piker küratörlüğünde gerçekleşen Vardiya projesi bu sene çok farklı bir konseptle ziyaretçileri karşılıyor. 16. Uluslararası Mimarlık sergisi teması olan Serbest Mekan (Freospace) konseptine dayanarak, bu seneki Türkiye Pavyonu proje için ayrılan bütçeyi bir yapı inşa etmektense, Venedik'te 122 öğrenciyle birlikte 13 farklı atölye çalışması planlanmıştır. Uluslararası öğrencileri de dahil eden bu yaklaşımla, öğrenciler pavyon içerisinde kendilerine ayrılan alanda Venedik ile atölye konuları doğrultusunda çalışmalar yaparak kendi serbest mekanlarını tasarlamaktadır. Ayrıca atölye süresince öğrenciler, canlı olarak yapılan ve ziyaretçilere açık video konferanslarıyla, farklı mimarlarla söyleşi yapma şansı buluyorlar. Önerdiği bu yenilikçi temayla Vardiya projesinin bir nevi bienalin Academia'sı olduğunu söyleyebiliriz.

#7 Vardiya – Cenaze Adası

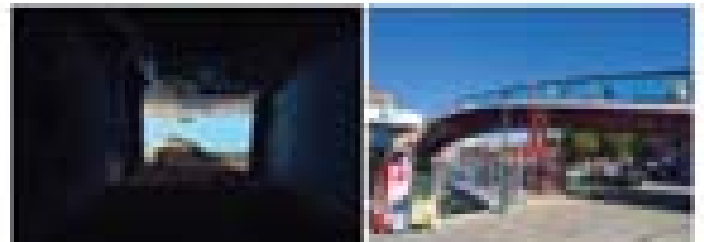
7. Vardiya olarak atölye sürecine katılma şansını elde edebildiğim için öncelikle Vardiya ekibine teşekkürlerimi sunarım. Bu süreç boyunca 10 kişilik bir ekip olarak **Cenaze Adası (Obituary Island)** teması içerisinde çalışmaya başladık. Vardiya yürütücülerimiz Işıl Altınışık, Burak Altınışık, Bilge Kobaş ve Can Sucuoğlu ile birlikte çok değerli isimlerden oluşuyordu. Konumuz ise **“ölüm ve mimarlık”** temasını Venedik içerisinde tekrar kurgulamaktı. Atölyenin ilk aşaması kendi ölümümüzü kurgulamakla başladı. Bu süreçte, kendi portrelerimizi dönüştürerek bir ölüm hikayesi oluşturduk. Henüz Venedik'e gitmeden yapılan bu çalışmalar kendimizi konuya ısındırmak için faydalı olmuştu. Bir yandan Venedik'teki korkunç efsaneleri izlerken bir yandan da yatarken **Peter Gabriel - Rhythm of the Heat Security** dinliyorduk. Hele ki, 7. Vardiya'nın tanıtım videosunu izledikten sonra işler iyice gerilmişti. Ölümle ilgili araştırmalar yapıp, düşünsel bir çalışma da üretmemiz bekleniyordu. Mezarlıkları inceliyor, Dante'nin romanlarında geziniyorduk. Galiba bu süreçte en ürpertici olan ölümlerle fotoğraf çekirme geleneğiyle öğrenmekti. **“Post-mortem Fotoğraf”** olarak adlandırılan bu gelenek meğerse Viktoryen döneminde ölümcül hastalıkların yaygın olması nedeniyle ve insanların ölüm acısını azaltmak için kraliçenin oluşturduğu bir modaymış. Verilmek istenen mesaj **“Memento Mori”** yani **“ölümü hatırla”** demekmiş.

Kaynak araştırmalarımızı tamamladıktan sonra Venedik'e yolculuk vaktimiz gelip, çatmıştı. İstanbul Atatürk Havalimanı'nda buluşarak ekip olarak yolculuğumuza başlamış olduk.

Yolculuk süresi boyunca Vardiya projesinin belki de en önemli yönünün ekip olarak hareket etmek olacağını düşündüm. Özellikle farklı profilleri bir arada bulundurmasıyla bu süreç oldukça hibrit bir bilgi paylaşımına dönüşüyordu. Bir katman-

Cenaze Adası
Trailer

da siz kendinizi yeniden keşfederken, yeni bilgiler, yeni katmanlar kendinizde farklı dünyalar yaratıyordu veya farklı dünyaları keşfetmenize olanak tanıyordu ve bu süreç siz birbirinizi tanıdıkça daha da ivmeli bir şekilde artıyordu.

Otellerimize yerleştikten sonra ilk işimiz şehir turuna çıkmak oldu. Venedik'i bir başka yazıda uzun uzun anlatacağım ancak kısaca tecrübelerimi paylaşmak adına şunları söyleyebilirim: Venedik'te gözüne ilk çarpan şehrin tamamen suyla bütünleşmiş ve neredeyse onu tamamen kontrol altına alabilmiş olmasıdır. Neredeyse diyorum çünkü aşırı yağmurdan dolayı kanallardan taşan sular, şehri sular altında bırakmaktadır. Bir diğer önemli noktası ise artık mimarlığa doymuş olmasıdır. Yeni bir proje yapmak oldukça riskli ve zordur. Bununla ilgili tren istasyonunun hemen yanındaki Calatrava'nın modern bir anlayışla tasarladığı köprüyü örnek verebiliriz. Bu tasarım sonucunda Venedikliler ikiye bölünmüştür. Benim fikrim ise **"denemeye değerdi"** şeklinde. Çünkü her ne kadar şehrin her yerinde sanatı iliklerinize kadar hissediyor olsanız da 10 senedir orada yaşayan bir insanı düşünürseniz durumun ne kadar sıkıcı bir hal almaya başlayacağını hayal edebilirsiniz. Şehir turumuzdan sonra tabi ki bienal gezilerimizi de ihmal etmedik ve şehir gezimizde son durağımız olan San Michele mezarlık adasını ziyaret ettik. Konumuz gereği bizim için Venedik'in ölüme bakış açısını anlamak önemliydi.

San Michele Mezarlık Adası:

Her yere olduğu gibi adaya da tekneyle ulaştık. Adaya adımımızı atar atmaz dikkatimizi ilk çeken şey, kurallar tablosuydu. Kurallara göre mezarlık içerisine uygunsuz kıyafetlerle girmek, fotoğraf çekmek, yiyecek sokmak yasak ve suçüstü yakalanalar polise teslim edilecekti. Benim için ilginç olduğunu söylemeliyim çünkü kendi ölümlerimizi ziyarete giderken bu kadar saygılı olmamışızdır diye düşünüyorum. Bu kadar kural olunca tabi ki insan içerde çok kasvetli, ciddi bir ortam bekliyor; ama aslında olan tamamen bambaşkaydı ve beni gerçekten sarstı diyebilirim. Ölüme gerçekten bir son olarak bakmıyorlar. Ölümü hor görmüyorlar, ondan nefret etmiyorlar ya da arkasından ağıtlar yakarak izler bırakmıyorlar. Onlar ölüyle ölümlüyü de ayırt etmiyorlar. Nasıl her evin penceresinde bir çiçek görüyorsak her mezarlıkta da görüyoruz. Ölü için bir yapı inşa ediyorlar ve yapının görünümü önemsiyorlar. Aslında bu biraz eleştirilmeye müsait bir konu. Çünkü her ne kadar insanlar hiyerarşi yönünden bazılarından üstünse, aynı sistemi ölümler için de uygulamaya çalışıyorlar. Sanırım politikanın, maddi kaynakların etkisi buraya da yansımış. Önemli kişiler, vurgulanacak şekilde mezarlık içinde yerleştirilirken, diğer alt tabaka insanları bir duvar oluşturacak kadar yükseklikte üst üste dizilmiş durumdadır. Bu durumun İtalyanları ne kadar rahatsız ettiğini konusunda bir şey söyleyemeyeceğim.

Mezarlık yapılarını incelediğinizde ise ortaya çok ince düşünülmüş, modern ve gelenekselin bir arada bulunduğu mimari bir hazine ortaya çıkıyor. Bazı yapılar tamamen geleneksel bir dille işlenmişken bazıları, cam cephe ve çatı uygulamalarıyla sade ama etkili tasarımlara yöneldiğini görüyoruz.

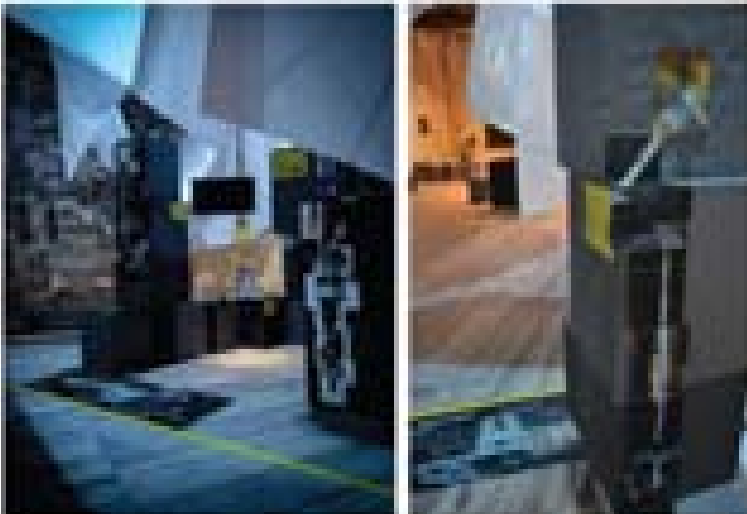
7. Vardiya'da Ölüm Var:

Yapılan gezilerin sonunda atölye ortamında, video konferanslarıyla aramıza katılan mimarlarla farklı konular üzerinde mimarlık tartışmaları yaptıktan sonra ve yürütücülerinin de aramıza katılmasıyla, çalışmalarına yoğunlaşıp üretim sürecine başladık. Temel fikrimiz Venedik de ölüm fikrini yansıtacak bir görsel bulut oluşturmaktı. Sergilenen ürünlerin farklı alt başlıklarda tamamını ele alıp yansıtmayı ve birbirlerine bağlanarak bir bütünlük oluşturması düşünüldü. Bu kavramlar etrafında ortaya çıkan alt başlıklar:

- Venedik'te Nasıl Ölüür? (How to Die In Venice)
- Venedik'te Ölen Şeyler (Things that die in Venice)
- Psikolojik Ölüm (Psychological Death)
- Çürüme Maskeleri (The Mask of Decay)
- Sinirlenmiş Mezarlık Mekanları (Tilted Cemetery Space)
- Selfie Çubuğu Adası (Selfie-Stick Island)
- Film Şeridi (Flashbacks)
- Ölüm Adası
- Venedik'te Ölümle Yaşam Arasındaki Geçiş Mekanı (Sequential Space In Between Life and Death)

şeklindeydi.

Her bir tasarım ortak bir kararla onaylanınca bireysel olarak üretimlere geçildi. Sergi mekânın kurgusu elimizdeki malzemelerin imkanları doğrultusunda tekrar gözden geçirilerek, atölye yürütücülerimizin de desteğiyle yeni bir konseptte ele alındı. Bize ayrılan Sergi alanı sarı bir bantla çevrilerek Cenaze Adası olarak tanımlandı ve strafor küpler projelerin tasarımlarına göre farklı varyasyonlarda kullanılarak sergi mekanının destek elemanına dönüştürüldüler. Son ürün gerçekten çok güçlü görsellerle, farklı medyaların kullanımı vurgulayan ve mekanla izleyicinin bu medyaların etkileşimini sorgulayan bir tasarıma dönüştü. Sonuç olarak serbest mekan üzerinde tasarım dilinin değişmesiyle kullanıcıya sunulan imkanların ne tür sonuçlar çıkardığını gözlemleyen bir sergi alanı olarak tamamlandı.

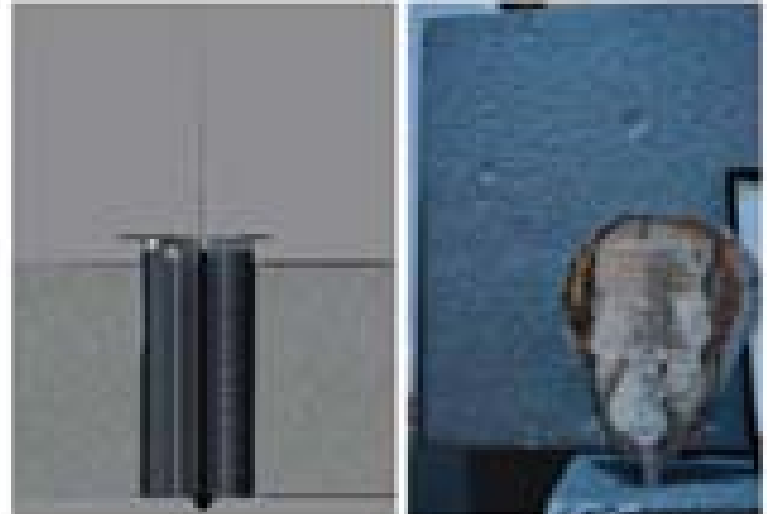
Ölümçül Vardiya Ekibi:

Gizem Yılmaz, Çukurova Üniversitesi:

Vardiya'nın iki tarafı var. Birincisi bizlere tanıdığı imkan ve yaşadıklarımız, ikincisi bir pavyon olarak Vardiya. Öyle bir proje ki, tasarlandıktan sonra olduğu yerde durmuyor kendi kendini üretmeye devam ediyor. Bir seferlik bir buluşma ve üretimle sonuçlanmıyor haf alarca devam ediyor. Sadece kendi yaptıklarımızı değil diğer herkesin tecrübelerini de merak ediyoruz ve takip edebiliyoruz. Eğer Vardiya olmasaydı ve biz yine bir şans bulup Bienal'i ve Türkiye Pavyonu'nu gezme şansı bulsaydık (ki çoğumuz bunu yapamazdık) asla böyle yoğun bir tecrübe yaşayamazdık. Bienali gezerken bir izleyiciden ziyade o bienalde bir işi olan o bienalin bir parçası olan biri oluyorduk. Gündüzümüz bienalle gecelerimiz şehrin keyfini çıkarmakla geçti. Üretim aşaması heyecanlı ve çok keyifliydi. Nihayetinde bitmiş işlerimize gururla baktığımız anda gözlerimizin kenarında bir damlacık mutluluk ve hüznün gözyaşı vardı. Pavyonu görmeye birçok insan geldi ve biz de birer sergi nesnesine dönüştük. Ne yaptığımızı merak ettiler ve anlattık, birçok pavyonda böyle canlı bir anlama ortamı yoktu. Unutulmaz bir haf aydı.

Sena Gür, Bahçeşehir Üniversitesi:

"Cenaze Adası" üzerine bir üretim yapacağınız size söylendiğinde, kafanızda net bir imge oluşması zor. Bizim vardiyanın güzel yanı da buydu belki de. Önce içgüdüsel bir refleks ile temayı mimarlık çerçevesinde düşünmeye çalışıyorsunuz. Ardından da tersten gidip mimarlığı tema çerçevesinde düşünebilir miyiz diyebilirsiniz. Bienaldeki diğer pavyonlar incelendiğinde aslında mimarlığın kendi tanımlanmış yelpazesinin sınırlarından öteye küçük küçük dokunmaya niyetlendiğini görüyoruz. Biz de belki de tamamızın buna yatkın olması vesilesi ile bir benzerini denedik. Revizyon değil keşif yaptığımız için tahmin edilebileceği gibi ortaya çıkaracağımız üründen çok süreç odağımız oldu. İzleyici ortaya çıkan ürünlerden sürecin dikkat dağınıklığına izin vermiş fakat ilhamlarla halen duyarlı kalmış zihinsel ortamını sezebilir diye düşünüyorum.

Erman Eruz, Rice Üniversitesi (USA) :

Bizim Vardiya'mızın konusu iki kısımdan oluşuyordu: Ölüm ve Adalar. Ölüm bu iki konu arasında daha dikkat çekici olduğu için tartışmalarımızın eksenini oluştursa da, benim daha çok ilgi duyduğum konu adalardı. Vardiya'ya gelmeden önce, 'ada' kavramının sınırlayıcı ve yoğunlaştırıcı potansiyelleri kafamı uzun süredir meşgul etmekteydi. Vardiya esnasında da bu potansiyelleri birinci elden yaşama fırsatı buldum. Venedik gibi kendine özgü, adeta turistler için varolan alternatif bir gerçeklikte, sadece mimarlığa adanmış bir haf a geçirmek, bana hayatımın olağan gerçekliğinden çekip çıkarılmış olağan dışı bir zaman dilimi, bir başka deyişle, zamansal bir adacık sundu. Yeni şeyler tecrübe etmeye, sindirmeye ve üretmeye yoğunlaşmış, zamansal ve mekansal olarak sınırlı bu adada, 9 tane de iham verici yol arkadaşı edinmiş olmak benim için paha biçilemez bir tecrübe oldu.

Oğuzhan Koral, İstanbul Teknik Üniversitesi:

7. Vardiya'nın konusu gereği 1 haf a boyunca sorguladığımız ölüm ve yaşam konularının nasıl mekansallaşabileceği üzerine tartışmalar üzerine yoğunlaştık. Venedik'te potansiyel ölüm senaryoları üzerinden kurguladığımız içerikler birçok farklı tekniği bir arada bulunduruyordu ve ekip olarak farklı anlatım teknikleri ile üretmenin herkese bir şeyler kattığını düşünüyorum.

Atıl Aggündüz, [Öğr. Gör.] Kadir Has Üniversitesi:

Vardiya, workshop ve içerik tartışmalarından öte dünyanın çok farklı yerlerinden gelmiş olmasına rağmen ortak bir dil konuşan bir grup öğrenci/profesyonelin buluşma zemini, benim için. Üretim yapmaktan çok, üretime doğru giden yolda yapılan tüm tartışmaların daha değerli olduğunu düşünüyorum. Bu nedenle her bir atölye haf ası genelinde yapılacak çalışmaların esnek bir çerçeveye oturtulması ve içeriğin katılımcılar ile birlikte şekillendirilmesini çok olumlu buldum. Orada tüm katılımcı arkadaşlarım ile birlikte 1 haf a geçirmek, mesleki açıdan oldukça besleyici idi.

Bengisu Bilekli, İstanbul Teknik Üniversitesi:

Vardiya tarihimizden önce atölyemizle ilgili konuştuğumuz ilk zamanlarda ilginç ve eğlenceli bir haf anın bizi beklediğini farketmiştim. Nitekim Venedik'e gittiğimizde ve grupla tanıştığımızda bu düşüncem iyice pekişti. Vardiya sayesinde 9 harika insan tanıdım, Venedik'i bu grupla gezmek ve tartışmak çok güzel bir deneyimdi. Sürenin bir haf a oluşu Venedik'i farklı gözlerle, farklı şartlar altında görebilmemizi sağladı. Hem de orada çalışmış ve bir şeyler üretmiş olmak Venedik'i ve bienali bizim için unutulmaz hale getirdi. Ayrıca mimarlık bienaline de ilk defa katıldım ve bir haf a boyunca o mekanları tekrar tekrar ziyaret edebilmek Vardiya'nın önemli parçalarından biriydi.

Cemre Demirci, Orta Doğu Teknik Üniversitesi:

Her bir Vardiya ekibinin farklı temalarda çalıştığı Türk Pavyonu'nda "Ölüm Adası" gibi ilginç bir konu altında çalışmak, ekip üyelerinin hayal güçlerini sonuna kadar kullandığı güçlü bir düşünsel süreç geçirdiklerini göz önünde de bulundurursak, birçok yandan beklenmedik ve özel bir tecrübeydi.

Caner Arıkboğa, Orta Doğu Teknik Üniversitesi:

Vardiya'nın Türkiye pavyonunun sürekli canlı kalmasını sağladığı doğrudur. Akışkan ve yüksek enerjili geçen haf alar ve buraya yapılan yerleştirmelerin heyecan kaynağı olduğunu düşünüyorum. Kendi içinde bulunduğum ekip oldukça canlı ve yetenekli insanlardan oluşmasa bu önerinin bu seneki bienalin ana temasına verdiği cevap olarak zayıf olduğunu düşünebilirdim. Mimarlık üretim ortamının üretimi ve bunun otonomlar üretmesi endişeleriyle birlikte bir çeşit strateji olarak öğrenci ekiplerinin alana sokulması sayesinde yöneltilen eleştiri oklarının savuşturulması bana kalırsa bienalden sonraki iki yıl boyunca tartışmamız gereken bir konu. Yine de pavyonun üretiminde verilen temel tasarım kararları ve beden bu mekan ile kurduğu direkt ilişki konusunda bir sadelikten bahsetmek gerekiyor. Özellikle de bienalin geri kalanında yapılan reklamlar ve işletmelerin yüceltilme çabaları yanında Vardiya oldukça cesur bir karar şeması ile bunun organizasyonunun doğru bir şekilde yapılmış olması iç açıcı.

Emrullah Yıldız, Orta Doğu Teknik Üniversitesi:

Vardiya projesi gerek öğrencilere sağladığı imkanlarla, gerek dinamik bir ekibin görevi yönetmesiyle kusursuz bir takım çalışması olarak düşünebiliriz. Vardiya aslında küçük pencerelerden büyük bir dünyaya bakmaya çalışan insanlara, İtalya'da, sanatın beşiği Venedik'te daha büyük bir pencereden bakma şansı veren bir projeydi. Sadece gördüğünüz yerler, öğrendiğiniz yeni gelenekler ve kültürlerle uf unuzu açmakla kalmıyor, ayrıca tanıdığınız insanlarla, dünyada gezilip öğrenilecek ne kadar çok şey olduğunu hatırlatan, farklı profillerdeki insanlarla geçirdiğiniz bir haf ada tasarım anlayışı olarak perspektifinizin de genişlediği bir tecrübe kazandırıyor ve en önemlisi en çok okuyan mı bilir gezen mi sorusuna, bana bir cevap kazandırmış olmasıdır. En çok gezen bilir, insanlar da bir kitaptır. Doğru yerleri gezerseniz, doğru kitaplarla karşılaşıyorsunuz.

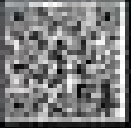
Khoa VU, Harvard Üniversitesi:

Vardiya ile olan deneyim, "serbest alan" kavramının tanımlanması ile ilgili olarak çağdaş mimarideki yaklaşımların çeşitliliği konusundaki bakış açımı genişletti. Farklı geçmişlerden farklı insanlarla kısa sürede çalışırken, grup projesinin fikrini yürütmeye kadar olan keşfetme ve ortak çalışma süresince çok eğlendim. Sonunda, herkesin kendi fikrini ve yaratıcılığını ifade etme şansına sahip olduğu ve genel anlamda birbirlerini bağlı, bir yandan birbirlerine gerilim oluşturan fikirlerle bir "boş alan" yarattık.

Obituary Island (Cenaze Adası) adlı workshop'ta ölmek ama Venedik denilen yerde ölmek gibi bir yaklaşım vardır. Eğer birçok kişi gibi kısa bir zaman için Venedik'te bulunan biri, bir şekilde ölseydi (mesela Aperol içerek, pizza overdose vb.) ölmeden önce gözlerinin önünden ne geçirdi? Bu f ashbackler belki de son anları, Venedik'te geçirdiği günler olurdu dedik ve ölen birinin gözlerinin önünden geçebilecek şeyleri hayal ederek de dolaştık sokaklarda. Anıları, sokak tabelaları, sesleri, sokakları, müzikler, insanları, detayları kısa birer videoya dönüştürdük ve bunlara Venedikli f ashbackler dedik.

Gizem Yılmaz, Çukurova Üniversitesi

SHORT MOVIE
"Flash-Backs"

PHYSIOLOGICAL DEATH

DEATHS OF THE CITY

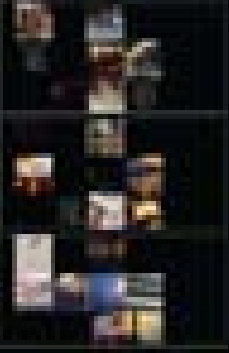

[MASK OF DECAY] BY ERMAN

Projemin ismi Masks of Decay, yani Çürüme Maskeleri'ydi. Ölüm'ün tek bir anda gelen birşey olmadığı, hayatın her evresinin ölüm sayesinde var olduğu, her saniye biraz daha ölmenin insanlar ve binalar arasında ortak bir özellik olduğundan yola çıkarak, Venedik'teki tarihsel dokunun materyal etkilerini fotoğraf adıgım bir koleksiyon oluşturarak işe başladım. Taş, tuğla, ahşap, mermer ve betonun kendilerine özgü bozulmaları, oluşturdukları desenler, dokular, Venedik'i tecrübe ederken arka planda sürekli var olan bir dekor gibiydi. Zamanın bu malzemelere de insanlara olduğu kadar acımasız davranması beni insan ve malzemeler arasında direkt bir bağ kurmaya itti ve kendi suratımın üstüne bu malzemeleri uyguladığım maskeler yaptım. Kafamın tabakalarını çıkarıp her birine bozulmakta olan ayrı bir malzemeyi uygulayarak yaptığım bu maskeleri art arda dizerek, kafamın 3 boyutlu olarak ortaya çıktığı bir grup oluşturdum.

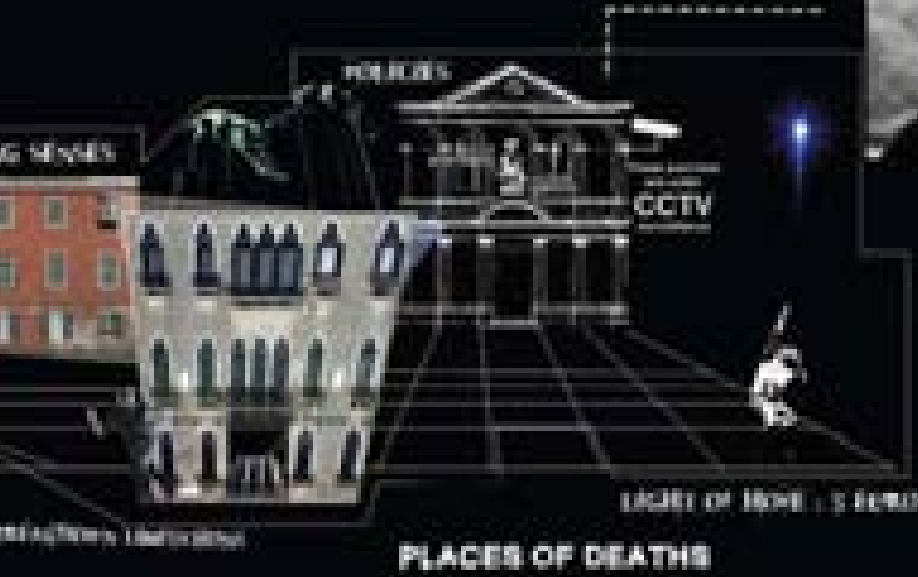
Erman Eruz, Rice Üniversitesi

"Flashbacks" bir video projesi. "Ölüm" gibi basit ama bir o kadar da karmaşılaştırılarak ele alınması alışkanlık olmuş bir konuya absürt bir şekilde yaklaşmak herhangi bir derin irdeleme girişiminden daha sade ama açığa vurucu geldi, dolayısıyla proje ile konuya absürt bir yorum yaptık. Bir kimseye özellikli olarak Venedik'te olmasının getirebileceği ölümler neler olabilirdi? Aperol Spiritz içkisindeki zeytinin boğazına kaçması? Kanala açılan kapısı yüzünden suya düşmesi? Merdivenden oluşan köprülerden birinde ayağının dolanması? İşte bu tipte birkaç senaryo üzerinden kişinin yaşaması olası geriye dönüşleri/"f ashback"leri çektik. Ölen kimsenin gözünün önünden geçecek son anların sadece Venedik'tekiler olacağı varsayımında bir saniyelik periyotlarda kentin rutinlerini izleyebilirsiniz.

Sena Gür, Bahçeşehir Üniversitesi

[PSYCHOLOGICAL DEATH] BY EMRULLAH

Psikolojik ölüm iki şekilde tanımlanmaktadır. Birincisi, devletin politik kararları doğrultusunda bazı sistemleri, kültürleri değiştirmeye hatta yok etmeyi tanımlar. İkincisi ise, kişinin kendi sınırlarından kurtararak ruhunu astral boyuta taşıması şeklindedir.

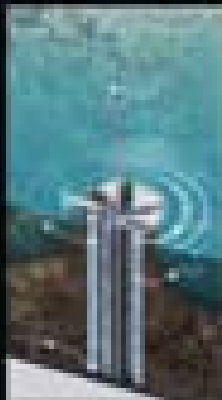
Bu projede ise Venedik'te devlet tarafından uygulanan politikaların kısıtlamaları ve alt kesimlerin gözü sürekli onları kovalayan askerlerde olup bir yandan hayatını devam ettirmek için satış yapmaya çalışmalarının hikayesi vurgulanmıştır. Yine yapılar üzerinden devletin kontrol politikası doğrultusunda tasarlanmış yapıların, cepheleri üzerinden farklı boyutlarda hareketlenmeler ve mekanlar oluşturarak ölüm mekanı tanımlanmıştır. Böylelikle, mimari üzerinden hem halkın zincirleri kırılması duygusu işlenmiş hem de farklı bir boyutta mekan algısı oluşturulmuştur.

Emrullah Yıldız, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

[SELFIE ISLAND] BY OGUZHAN

Şehrin turist akınına uğradığı yaz aylarında, ortalıkta gezinen selfie çubukları her an birilerine çarpıp turistleri şehir kanallarına düşürebilir! Ya sonra mı? Bundan güzel ölüm sebebi mi olur. Selfie Island yetkilileri olarak hemen defin işlemlerini başlatıyoruz. Ve karşınızda ölümle yaşam arasındaki Selfie Island!

Oğuzhan Koral, İstanbul Teknik Üniversitesi

selfie island

if you want to take a selfie and make it
if you want to take a selfie and make it
if you want to take a selfie and make it

[HOW TO DIE IN VENICE] BY ATIL

- İstanbul'da yaşayan biri olarak, sanırım her gün 3-4 kez "Acaba kazara ölür müyüm?" diye düşünür dururum. Örneğin, İstanbul'da kafanıza bir reklam tabelası düşebilir, kaldırıma bir otobüs fırlayabilir, trafik ışıklarında beklerken ezilebilirsiniz. Yürüdüğünüz yol aniden çökebilir, yanından geçtiğiniz bina üstünüze yıkılabilir ve "yok yere" ölmüş olursunuz.
- Aslında bu ölüm şekilleri, şehirlerin dinamiklerine dair kuvvetli bilgiler verir. Bu ölüm şekillerini doğuran tüm kentsel mekanları ve bir araya gelme durumlarını, bu şehirlerin sökülükleri/yırtıkları olarak görebiliriz sanırım. Bir kıyafetin söküldüğü/patladığı yer, onun en zayıf noktasıdır. Tüm kıyafetinizi çöp etmeye neden olabilir!
- "How to die in Venice?" isimli haf alık gazete ise, okurlarına haf alık olarak Venedik'te ölmenin yollarını anlatır. Bu yollar tamamıyla Venedik'e özel ve Venedik'te olmaktan dolayı başınıza gelebilecek küçük "kaza"lardır. Bu gazeteye ufak bir göz atıp Venedik'i ve sökülüklerini daha iyi anlayabilir, Venedik sokaklarında yürürken selfie çubuklarına ve saldırgan güvercinlere daha çok dikkat edebilir, köprülerden geçerken dengenizi korumaya odaklanabilir, tekne ve iskele arasına sıkışmaktan son anda kurtulabilirsiniz!

Atıl Aggündüz, Akademik [Öğr.Gör.] | Kadir Has Üniversitesi

[THINGS THAT DIE IN VENICE] BY CEMRE

Vardiya sırasında çoğunlukla üzerinde durduğumuz "kişi ölümü"nün yanı sıra, aslında kişi dışında Venedik'te ölen başka birçok olgu ve nesnenin olduğunu fark etmem tasarımımın başlangıç noktası oldu. Bir deyişle, gün boyu fotoğraf çekmeden şarjı bitip ölen bir telefonun, gezi harcamalarına dayanamayan bir banka hesabının ve turistlerin istilasında yavaşça eriyen İtalyan dilinin aslında aynı eylemi aynı şehirde gerçekleştiriyor olması; yani ölümün.

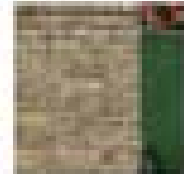
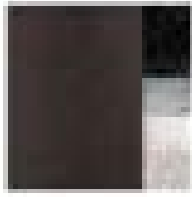
Cemre Demirci, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

[TILTED CEMETERY SPACES] BY CANER

San Michele adası Venedik'in cenaze kültürüyle ilişkilendirilmiş birçok malzemeyi içinde barındırmakta. Tilted Cemetery Space isimli proje bu malzemelerin oluşturdukları mekanlardan koparılacak tek bir görsel sıkıştırma çalışmasıdır. Bu sayede mimari üretimin iki boyutlu bir sağlaması yapılarak kendini tekrar üretmesi hedeflenmektedir.

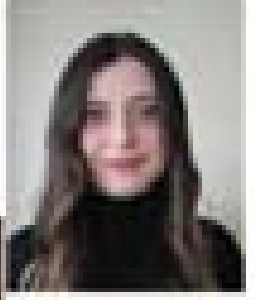
Caner Arıkboğa, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

[DEATH ISLAND] BY BENGISU

Venedik'te kaldığımız süre boyunca ölümü tartıştık ve Venedik'e özel çeşitli ölüm senaryoları bulduk. Ölenlerin San Michele adlı bir adaya gömüldüklerini öğrendik farklı kara parçalarından oluşan bu şehirde. Peki San Michele adası dolduğunda ne olacaktı? Bu soru kafamızı kurcalarken farklı ölümlerin farklı ölüm mekanlarına sahip olmasının nasıl bir şey olabileceğini de düşündük. Venedik'te yeni ölüm adaları! Zamanla genişleyen, birbirine değen, hatta ana karayı bile ele geçirebilen ölüm adaları ölümle yaşam arasında mekanlar oluşturabilir miydi?

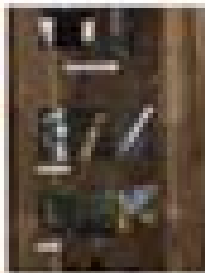
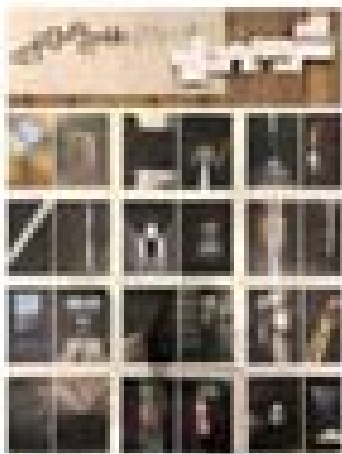
Bengisu Bilekli, *İstanbul Teknik Üniversitesi*

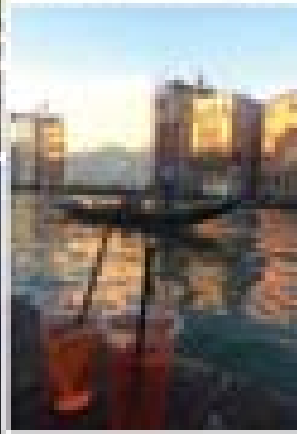
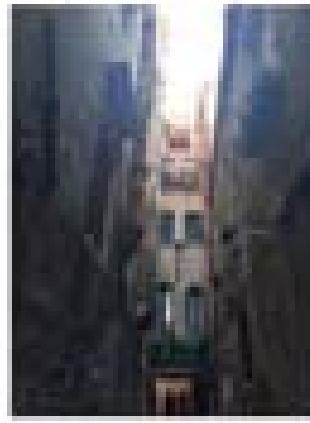
[SEQUENTIAL SPACE IN BETWEEN LIFE AND DEATH] BY KHOA

Aydınlık ve karanlık, insan algısında daima yaşam ve ölümle ilişkilendirilmiştir. Mimarlığın, insanın fiziksel ve duygusal duyusunu mekân deneyimi aracılığıyla harekete geçirdiği zaman en yüksek gücüne kavuştuğuna inanıyorum. İnsanların yaşam ile ölüm arasında mecazi olarak “karanlık” ve “ışık” arasında bir arada yaşamalarını sağlayan adalarda bir uzamsal dizilim inşa etmekle ilgileniyorum. Eğik ve saydam malzemeler arasındaki kontrast etkileşimi, doğal ışığın manipülasyonu, diziyi inşa etmenin ana odak noktası olacaktır. Bu dizilim tefekkür (derin düşünme) için sıralı bir alan, geçmiş hafızayı yansıtacak bir alan, geleceğe projelendirme, bilinçli ve kendi varlığımızı takdir etmedir.

Khoa Vui, *Harvard Üniversitesi*

MEMORIES

MEKAN VE ŞİİR ARASINDA SALINMAK...

Mimarlığı

mekan üzerinden şiirlerde aramak ve yorumlamak...

Emrullah Yıldız

MEKAN :

Mimariyi “mekan sanatı” olarak tanımlayan İtalyan B. Zevi, onun sadece biçimsel yönünü ön-görmüyor, ayrıca onun bütünsel kompozisyonlarını, hümanist yaklaşımlarını, yüzeylerin dü-zenlenmesini, ışık ve gölge oyunlarını hatta sembolik yaklaşımlarını da düşünüyordu. Bu yö-nüyle mekan olgusunu tarihsel süreç içerisinde değerlendirmek, o dönemin insanlar üzerinde yarattığı duygusal göstergeleri anlamamızı sağlamaktadır ve doğal olarak bu süreci günümüz insanın toplumsal/dünyasal ilişkilerini açıklamakta da fayda sağlayacaktır.

Mekanı tanımlarken bir çok örnekte sınırlardan bahsedilir. Mekanın üstten, alttan ve yanlar-dan kapatılmış bir yapıt olduğuyla ilgili tanımlarla havz-ı hayal (hayal havuzu) silsilesi oluştu-rulur. Aslında bir mekan için somut sınırlara gerek yoktur. Gözle görülebilir bir maddeye de ihtiyaç yoktur. Mimar-şair İlhan Berk “Şeyler Kitabı’nda yaşadığı evden şöyle bahseder:

*“Bir küp de diyebiliriz:
Her yüzü dördül, durağan ve sessiz.”*

Mekanın tanımlamasını iki bakış açısıyla çözümleyebiliriz. Bir kütüphaneye girdiğinizde siz-den sessiz olunmanız beklenir ve artık zihninizde kütüphaneyi sessiz olunan bir mekan olarak tanımlaya başlarsınız. Bu mekanın sınırlarını kurallar, içindeki yaşam belirlemiştir, duvarlar değil. Aynı şekilde bir restorandayken yemek yemeniz beklenir, sizleri bir sosyal döngüye gir-meye zorlar. Dolayısıyla mekanı, materyalist bir yaklaşımdan ziyade, algısal olarak düşünmek daha doğru olacaktır. Dünya üzerinde kültürleri incelediğiniz zaman kimi yerlerde mescidleri birer yapıt olarak görürken kimi yerlerde de taşlarla çevrilmiş bir alan olarak görmemiz müm-kündür. Sınırların zihinlerde çizilmesi, mekanı tanımlamak için yeterlidir. Bu sosyal algının, estetik duygusu da kültürden kültüre de değişmektedir ancak bu geçiş bir devrim değil devinimdir. Bütünseldir. Birbirlerini tamamlar. Bu konuyla ilgili Hume şöyle der: Güzellik, cisim-lerin kendilerinde olan bir özellik değildir. Güzellik, sadece bu cisimleri seyreden zihninde mevcuttur ve her zihin farklı güzellik algılar.”

“Sığınma yeri” olarak tanımlanan mekan kavramı, insanların mağaralarda, oyuklarda yaşa-mayı seçme nedeniyle örtüşürken bu durum ilkelikten ziyade dönemin şartlarının getirdiği bir zorunlulukla ortaya çıkmaktadır. Hemen hiçbir aczi bulunmayan insan – savaşan insan-yırtıcılardan korunmak, hava şartlarından etkilenmeden yaşayabilmek için seçmek zorunda kalır o mağarayı. Doğal bir döngüyle başlayan bu devrim, günümüzde mekân tanımını artık “ait olunan yer” olarak tanımlamaktadır. Bu iki kavram arasında bir paradoks yoktur, süre ge-lim vardır. Toplumsal düşünsel hareketler, artık bireyselleşmeye dönüşmektedir. Estetik anlayışı da kültürlerden ziyade artık bireysel farklılıklara, özelleştirilmiş mekân üretimine, kullanıcı-ya yönelik alternatif ere dönüşmektedir. Dr. Öğretim Görevlisi İlhan Altan’a göre toplumsal kapitalist ilişkilerin giderek dünyasallaşmasıdır aslında bireyselleşmeyi başlatan. İnsana seçme aidiyetini kazandırmasıyla artık farklı bir mekân olgusu ve duygusu oluşmuştur.

Turgut Cansever “Osmanlı Şehri” isimli kitabında mimarı, dünyayı daha güzel bir yer haline getirebildiği ölçüde başarılı görmektedir. Mimarın tasarlaması gereken yapı değil, yaşamdır. Diğerleri ancak kullanılması gereken bir araçtır.

Mekân kavramının daha dar bir pencereye indirgenmesi, konunun bütünlüğünün korunması adına önem arz etmektedir. Yaşantının algılanabilir/bilinebilir alanıdır mekân. Ancak kent ölçeğinde incelendiği zaman mekân daha geniş ve toplumsal bir alan olarak ortaya çıkmaktadır. “Ait olunan yer” kavramı da şehir ölçeğinde de özünü korumaktadır ancak biçim olarak karşılığı daha geniş bir alana yayıldığı için farklı tezahür etmektedir. Bu iki ayrımı da göz önünde tutarak şiir ve mekân ilişkisi değerlendirilecektir.

Şiir-Mekan ve Mekan Şairleri:

“Pekiye neyi seversiniz öyleyse, olağanüstü yabancı?”

“Bulutları severim. İşte şu, şu geçip giden bulutları, eşsiz bulutları....

Charles Baudlaire, Paris Sıkıntısı

Şehir ve insan gerilimini anlatmaktadır Baudlaire. Bir tragedyanın içindedir insan Paris Sıkıntısı’nda. İnsan, şehrin ortasındadır ama aynı zamanda o kadar kuytu köşelerinde kalmıştır ki, silikleştirmektedir kimliği. Büyük bir yüceliğe bürünerek yükselmiştir şehirler ve ayaklarını yerden kesmiştir toplumların. Kalabalıktan kurtulamamıştır hala ve yabancılaştırmıştır bireyleri. Sadece topluma da değil kendilerine de. Kendine ait sağlam bir felsefi zemin bulamayan birey, belirlenmiş kalıplarla hareket etmekten başka bir çare bulamaz. Tüm renkleri yok etmektedir şehirler kamusalılık adı altında. Gerçek bir tragedyaır yaşanan.

*-Artık ey canlı madde! belirsiz bir dehşetin
Sardıği bir kayadan başka bir şey değilsin*

der, Baudlaire, Can Sıkıntısı şiirinde. Sadece o değil bir çok şair bu bunalımı, tragedyanın dili şiirle aktarmıştır. Onlar bu tragedyaya yö-neldikçe kendini yeniden bulmuştur şiir. Felsefi anlamda imgeler oluş-tursa da şiir bize yaşamı olanca bütünüyle aktarmaya çalışır. Bireyin parçalanmışlığını konu alan şiirler işlevsel olarak felsefeyle ortak bir yö-ne sahiptir aslında.

Bireyin mekansal anlamda karşılığını aradığı parçalanmışlığı, yaşamın kendisinde buldukca, şiir de kent hayatının sürekliliği/süresizliği içinde kendi varoluşunu bulmaktadır. Bu mekansal karşılık şiirlerde; ait olunan, yaşanan, yaşantısızlaşan, bilinen-bilinmeyen paradokslarıyla beraber yer alır. Artık şiir toplumsal argümanlardan ziyade kendi içinde sınırlı kalan bireysel bir anlayışa bürünmüştür. Bu yüzden günümüzde şiir ve mekandan bahsedebiliyoruz.

Günümüz şehirlerinde artık mekan, tüm çıplaklığını gözler önüne sermekte, bir gizi kalmamakta, anısını yitirmekte sadece politik stratejilerin bir nesnesi haline dönüşmektedir. Bir başka pencereden de mekan, bir yandan dümdüz bir alanın barındırdığı sıkıcılığı içerirken bir yandan da içinde barındığı değişken göstergeleriyle sürekli bir kaos yaratan, sürekli yabancıklar üreten bir yok oluş alanına dönüşmektedir. Bu anlamıyla mekan, şairler tarafından insanlar ile olan şizofrenik ilişkisini doğrudan incelenmemiş de olsa, yer yer “ait olunan yer”in izlerini gösteren mısralara rastlamaktayız.

Türk Şiirlerinde Mekan Gelişimi Üzerine:

Modern şiir anlayışı, gelenekten tamamen koparak, tekrar kendi varoluş sorgulamasına dönmüştür. Bu ikilem modern şiirin geleneği önünü kapatıcı bir engel olarak görmesidir. Ertan Örgen’in “Yeni Türk Şiiri ve Gelenek İlişkisinde Kaynaklar” isimli makalesinde modern şiir ile geleneksel şiir iki kategoride olageldiğini söyler. Bunlardan birincisi; geleneksel olana bağlılığın, yeninin önünü kapatması ve ayak bağı olması algısının varlığıdır. Sürekli öngörülemez değişken göstergeleri takip halinde olan modern anlayış, gelenekten gelen bilgileri redderek

kendini silbaştan ifade etme uğraşına girmekte ve kendine bir zemin oluşturma çabası içerisine girmektedir. İkincisi ise, geçmişin büyük ve kudret dolu olduğu algısıdır. Bu anlayışta onun dışına çıkmanın değerleri kaybettireceği anlayışı hakimdir. Halbuki, tamamen geçmişe sarılmanın sürekli değişim halinde olan bireylerin ihtiyacını karşılamayacağını bir müze olmaktan öteye geçemeyeceği görülmelidir. Geleneksel olanın da zaten bu süreçte kendini adapte etmesini, değişimi kendiliğinden getireceği gerçeği kabul edilmelidir.

Türk şiirinde Ahmet Haşim, Nazım Hikmet ve Garip akımı şairlerinin ilk kez gelenekselden koparak bireysel ve öznel bir anlayışla yazmışlardır. Fakat II. Yeniyle beraber gerçekleşen modern/modernist şiir anlayışıyla Türk şiiri son derece yetkin eserler vermeye başlamıştır. Bu konuda Nazım Hikmet’in şiirleri önem arz etmektedir. Nazım Hikmet, ilk kez şiirlerinde toplumsal bakış açısından sıyrılarak birey/özne olarak şiirlerini ele almıştır. Bu anlayışla bireye yeni bir biçim ve anlayış kazandırmasıyla diğer şairlerden farklılaşmaktadır.

Her şairin çeşitli anlam ve üslup farklılıkları olmasının yanı sıra II. Yenicilerin ortak özellikleri şiirlerinin temel-izlek(tema) bakımından şiirlerini dış dünyanın olaylarından çok, şairlerin iç dünyasını yansıtmak şeklinde ele almalarıdır.

Geleneksel şiirlerimizde ise mekansal anlamda şiirler, ya anlatılan yerin koordinat olarak ya da şiirlerde araya serpiştirilmiş tasvirler olarak görürsünüz. Mekanın sosyo-psikolojik etkileri ve tasvirleri arka planda kalmıştır. Bu konuyla ilgili Dr. Özge Öztekin’in XIX. Yüzyılda İstanbul: Kent Mimarisini Şehir Üzerinden Okumak isimli kitabından bir örnek vererek açıklayabiliriz.

Yusuf Kamil Paşa Konağı’nı anlatan bu şiirde Fazıl Paşa, bu mutluluk evinin Kasr’ı Nu’mana benzediğini, İstanbul’da böyle bir yer daha olmadığının, tavanının gayet renkli ve yüksek olduğunu söylemektedir. Son beyitte ise “Kamil Paşa yücelik/ güçlülük ile ev kurdu!” ve “Kamil Paşa ne güzel ev kurdu” dizeleriyle tarih mısrasını iki kez vermektedir.

*Kasr’ı Nu’mana nazir oldu bu devlethane
Mevki’ ü resmi Sitanbulda bulunmaz asla*

*Sakf’i ‘alisini görünce bu rutbe rengin
Ne ‘aceb Reşk ü hased eylese çarh-I mina*

...
*‘İzz ile hane bina eyledi Kamil Paşa[1281]
Ne bihin hane bina eyledi Kamil Paşa [1281]*

Fazıl Paşa, Duman 2005: 105, 106)

Öte yandan modern şiirler incelendiğinde ise adeta mekanı görür gibi olur, hisslerin dizelerdeki akışında anı yaşar gibi hissedersiniz. Şiirlerdeki bu mekanların aslında mimarlıkta amaçlanan Turgut Cansever’in tabiriyle dünyayı daha güzel bir hale getirmeye çalışmak olan mimari anlayışıyla paralellik içerdiği kesindir. Edip Cansever’in şiirleri örnek vermek için faydalı olacaktır. Umutsuz Parklar – I adlı uzun şiirinde bize yaşadıklarımızı, o tanıdık duyguları yoğunlaştırır içimizde:

*Biliyorsunuz parkların,
Sizi çağıran tarafları
İnsanın gizli karanlık köşeleriyle oranlı,
Orada saklanıyor onlar,
Çünkü her türlü saklanıyorlar orada
Bir yağmur öncesinin loş ışıklarıyla,
Sevgi vermez kadın uçlarıyla,
Korkuya, sade korkuya sığınmış olarak
...*

Edip Cansever, Umutsuz Parklar – I

Bu uzun şiirde parkların içimizde uyandırdığı huzuru anlatır Cansever; altını çizerek aynı zamanda, her huzurun aslında huzursuzluktan kaçış olduğunun. Karanlık köşelerimizden hikayesini anlatıyor Cansever “*Orada saklanıyor onlar*” derken. Yalnız yukarıdaki dizeler bile yetiyor canlandırmaya, serin gölgelerin altında oturan ihtiyaçları ve eğer kentin bir park görüntüsü canlanıyorsa hayalimizde bunu şairin zorlamasıyla yapmıyoruzdur. Hayatımızdan bir kesit sunduğu için canlandırıyoruz o görüntüleri. Bunları geleneksel şiirlerdeki betimlemelerle yapmıyor şair, o anın duygularını canlandırıyor içimizde. İşte bu yüzden “mekan şairi”dir Cansever. Bunu söylemek hiç de abartı olmaz. Hiç bir zaman klasik romanların betimlemelerini görmezsiniz onun şiirlerinde; ama her zaman bir aitlik hissi uyandıran mekan bileşenlerini bulursunuz.

*Her yere yetişilir
Hiç bir şeye geç kalınmaz ama*

Edip Cansever, Mendilimde Kan Sesleri

Bu dizelerde bize bir telaşı anlatır Cansever. Bir işe, bir olaya yetişme telaşı değildir bu. Kaçırılmaması gerek şey mekanın duygusudur der şair. Bilir çünkü mekanın sürekliliğini, her daim yenilediğini ve bir olayın yaşanmışlığından sonra başka bir olayın geleceğini. “Mendilimde Kan Sesleri” bu yönden incelenmesi gereken önemli bir eserdir.

Cengiz Bektaş, Nazım Hikmet’in Mimarlığa Bakışı kitabında şöyle der Nazım’dan alıntı yaparak : “Şairle çevresi arasındaki münasebet pasif bir münasebet değildir. Yani şair yalnız tespit etmekle kalmaz, onun tespit ettiği sosyal çevresine tesir eder, onun değişmesinde derece derece amil de olur... Evvela bir metodoloji meselesi olarak şunu kabul etmeli: şekilden öze, muhtevaya değil; muhtevadan, özden şekle. İlk önce muhteva sonra şekil. Şeklin nasıl olacağını tayin edecek muhtevadır. Tabii bu metodoloji bakımından böyledir, yoksa şekille muhteva bir birliktir. Lakin, bu birlikte, karşılıklı tesirleri olmakla beraber eninde sonunda tayin edici unsur muhtevadır.” Nazım Hikmet bu açıklamasıyla şiirin biçim ve içerik arasındaki ilişkiyi incelerken aslında bir yandan modern mimarlığın temelini oluşturan “**Form follow fuction**”- **Biçim işlevi izler.**- ilkesiyle mimarlık ve şiirin ne denli benzerlikler içerdiğini ortaya koymaktadır. Nazım sadece modernizmin savunucusu değil aynı zaman da eleştircisidir de . Onun sanatı bir yandan modernizme yaslanırken bir yandan da halkımızın üretim ilişkilerine yaslanmaktadır.

*Bütün kapılar kapalı, inik bütün perdeler,
Nerdeler nerdeler nerdeler
Gidilmeyen gelinmeyen bir yerdeler
Dilsizler fısıldıyor sağırlara uzaktan çok uzaktan
Bakışın gözleri yok koşunun ayakları
Yorulduğum yakalanmazı kovalamaktan
Bir cigara içeyim.*

Nazım Hikmet, 31 Mayıs 1962

Nazım burada biçimiyle kırmıştır gelenekselliği ama duygu aynı duygudur, özünde yine Türk halkının yoğun duygularını taşır “*Bir cigara yakayım*” derken. Bir yandan Batı’nın şiiriyle beslenirken bir yandan halkın derdini anlatır Nazım. Kendini anlatır dizelerinde ama kapıyı açık bırakır okuyuculara. Yakaladığı fotoğraf arın görüntüleri yerine o görüntülerde çoğumuzun ortak olarak hissedeceği duyguları aktarır bize.

Modern Türk şiirinin kurucularından kabul edilen Ahmet Haşim de mekan şairlerinden. Onun şiirlerinde mekanın doğrudan betimlemesini göremezsiniz. Onun şiirlerinde mekanı hissedersiniz. Bir rüzgar

estirir dizelerinde, yarinin saçlarını havalandıran, bir anda kendinizi mai denize doğru bakarken bulursunuz. Size bir teras kurgulamıştır, belki açık bir avludur bahsettiği ama en önemlisi bir mekanın insana ne hissettirmesi gerektiğini öğretir Ahmet Haşim.

*Denizlerden
Esen bu ince havâ saçlarınla eğlensin.
Bilsen
Melâl-i hasret ü gurbetle ufk-i şâma bakan
Bu gözlerinle, bu hüznünle sen ne dilbersin!*

Ahmet Haşim, O Belde

Onun şiir anlayışını en iyi yansıtan şiiri olarak Göl Saatleri Mukaddimesi kabul edilir, der Bilge Ercilasun.

*“Seyreyledim eşkâl-i hayatı
Ben havz-ı hayâlin sularında
Bir aks-i mülevvendir onunçün
Arzın bana ahcâr ü nebâtı”*

Ahmet Haşim, Göl Saatleri Mukaddimesi

(Hayatın şekillerini, hayal havuzunun sularında seyrettim. Bundan dolayı dünyanın canlı ve cansız cisimleri, benim için hayal havuzunun sularına vurmuş renkli akislerdir).

Burada Haşim’in hem şiir anlayışını hem de yaşam tarzını anlamaktayız. İşte bu dört mısraya sığdırmayı başarmıştır Haşim kendini. Haşim, Ruşen Eşref’le yaptığı sohbette “Benim istediğim sanat, mananın ve âhengin birbiri içinde eriyip kaynaşmasından meydana gelen sanattır. (İçinde ateş gibi ve ateş renkli çayın bulunduğu kaseyi göstererek) ben bu Çin kasesinde neden çay içiyorsam, şiiri de onun için yazıyorum. Sırf bir lezzet meselesi” demektedir.

Yazımı Ahmet Haşim’in “Merdivenler” isimli şiiriyle sonlandırıyoruz. Bu şiirde Haşim’in sembolizm yaklaşımını inceleme fırsatını bulmaktayız. Haşim’in basamakları hayatın basamaklarıdır. “Ağır ağır” çıkmamız gerektiğini söylerken, bir yandan CittaSlow kavramıyla karşımıza çıkmaktadır. Hayatın özünü kaçırmadan yaşamak gerektiğini hatırlatır. Bir sürü anı biriktirerek, her birini içten içe yaşayarak yola devam etmemizi hatırlatır Ahmet Haşim.

*Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden
Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak
Ve bir zaman bakacaksın semaya ağlayarak
Sular sarardı yüzün perde perde solmakta
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta
Eğilmiş arza kanar muttasıl kanar güller
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller
Sular mı yandı neden tunca benziyor mermer
Bu bir lisân-ı hafidir ki ruha dolmakta
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta*

Ahmet Haşim/ Merdivenler

DİPNOT:

- [1] Yıldırım, B., Şiir-Mekan İlişkisi. <http://egemimarlik.org/1994-3/50.pdf>
- [2] Altan, İ., Mimarlıkta Mekan Kavramı. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/100137>
- [3] Bektaş, C., Nazım Hikmetin Mimarlığa Bakışı. Yem Yayınları , Kağıthane/İstanbul
- [4] Öztekin, Ö. (2016) XIX. Yüzyılda İstanbul: Kent Mimarisini Şiir Üzerinden Okumak. Ürün Yayınları, Kızılay/Ankara
- [5] Cansever, T. (2013) Osmanlı Şehri. Timaş Yayınları, Fatih/İstanbul

AHLAT GENÇLİK KAMPI

MİMARİ PROJESİ

Yarışma ile elde edilen bu başarılı proje, uygulama projeleri hazırlanmasına rağmen henüz uygulanmadı

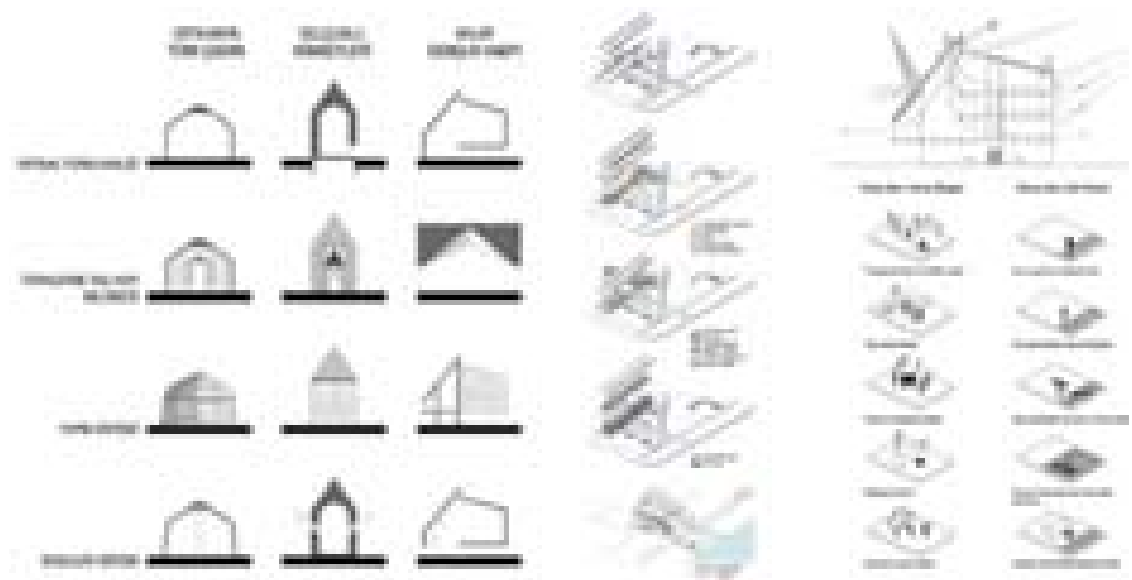
Konum

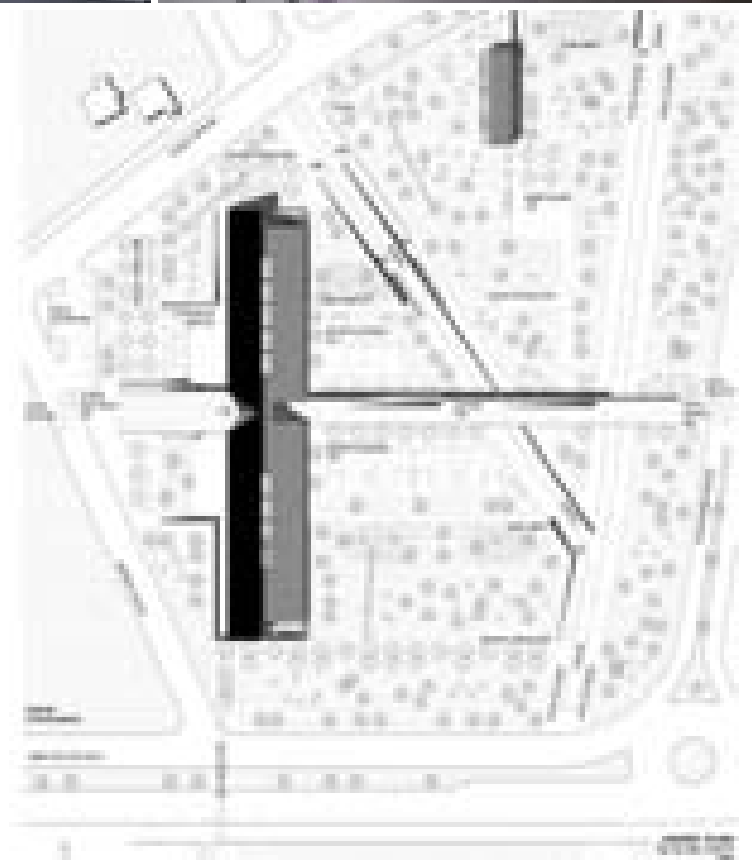
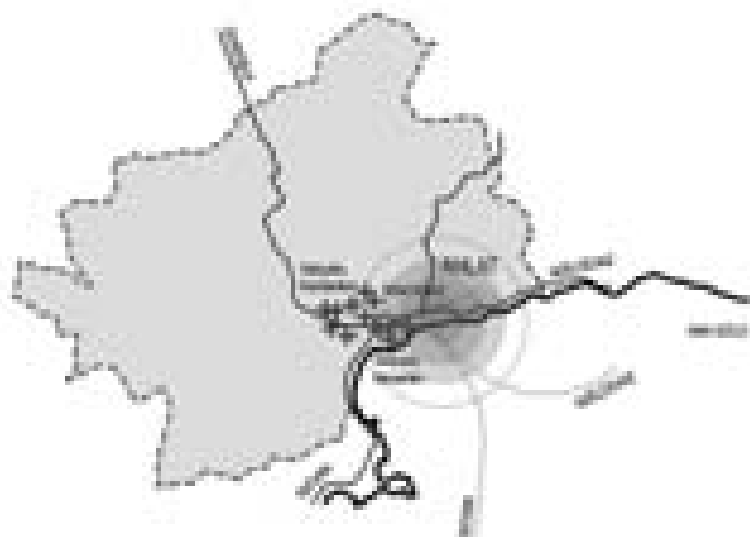
Tasarım Alanı, Bitlis İli, Ahlat İlçesi, Tunus Mahallesi 1182 ada 2, 3, 4, 5 parsel, 273 ada 10 no'lu parsel içindedir. Çevresinde konut ağırlıklı bir kentsel yapılaşma mevcuttur. Alan, çevreyolu ve kanallar ile 3 ana parçaya bölünmüş durumdadır. Ağrı-Bitlis Karayolu tarafından bölünen bölge, güney yakada Van Gölü ile buluşmaktadır.

Tasarım Yaklaşımı

Yapı programı, birbirinden farklı ve esnek işlevleri bünyesinde barındırmaktadır. Bu işlev farklılıkları ve esnek kullanım, farklı kullanıcı profilleri ve farklı kullanım zamanlarını beraberinde getirmektedir. Önerilen mimari çözüm bu farklılıkların biraradalığını vurgulamak üzerine kurgulanmıştır. Bu kurgu yapıyı farklı amaçlarla kullananlara etkileşimli bir ortam yaratmayı amaçlamaktadır.

Kentsel bellekte yerelebilecek, halkın kullanımına olanak sağlayacak, insan ölçeği ile barışık, 7/24 yaşayan, iklimsel olarak bölge verilerinin göz önünde bulundurulduğu, kentinin sahip olacağı, sürdürülebilir bir gençlik kampı örneği yaratmak tasarımın ana kurgusunu belirleyen önemli etmenlerdir.

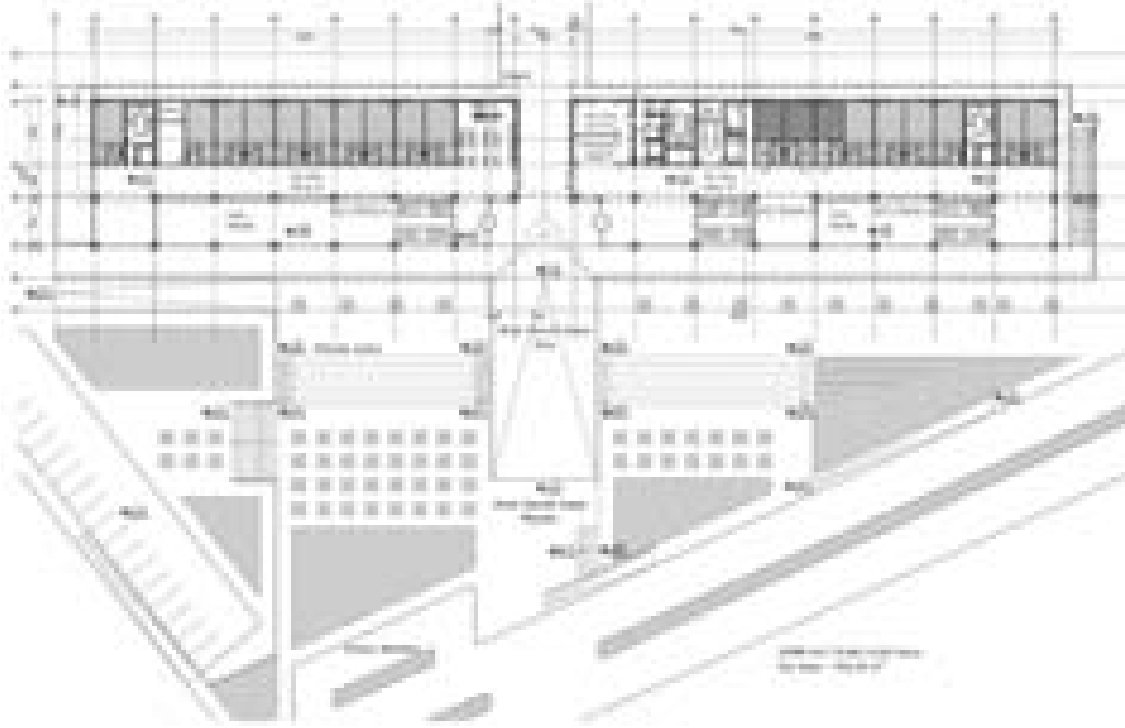
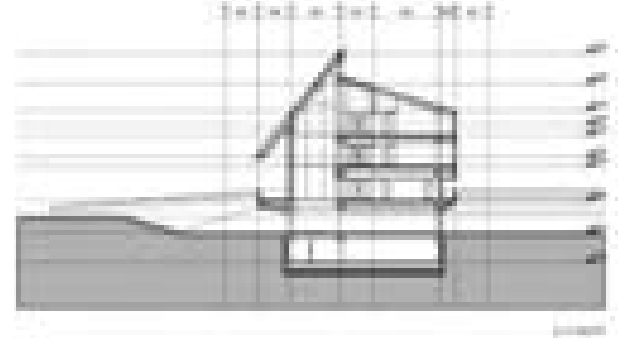
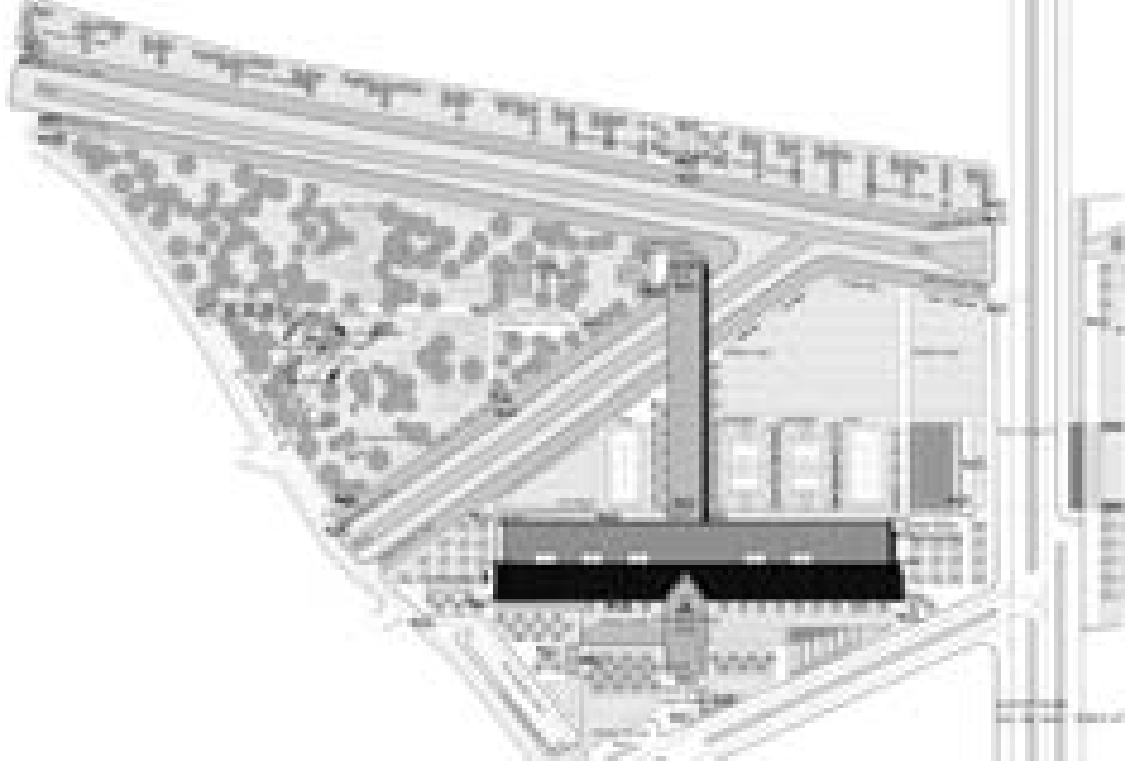
Mekansal Oluşum

Ahlat Gençlik Kampı Yapısı, tasarım alanının kuzey batı parçasında planlanmıştır. 7/24 yaşayan bir kent parçası olması planlanan tasarım alanı, iklimsel açıdan bulunduğu yer ile örtüşen, sürdürülebilir bir yapı olma iddiasındadır. Buna ek olarak kompakt bir yapılaşma stratejisi geliştirilen yapı, alanının genelini kente park olarak terketme yaklaşımını benimsemektedir.

Alt Zemin kotunda konumlandırılan Sofa, ihtiyaç programında yeralan konferans merkezi, restoran ve spa gibi sosyal birimler ile zenginleştirilmiştir. Tarihsel referansların günümüze kadar getirdiği kullanım alışkanlıklarının yeniden yorumlanması olarak düşünülen Sofa, açık, yarı açık ve kapalı mekan örgütlenmesini organize eden yerel bir mimari öge olarak kabul edilmiştir. Ağrı-Bitlis Karayolu altından güney parseli bağlantıyı sağlayan alt geçit önerisi, yapının sosyal merkezini teşkil eden Sofanın, Van Gölüne kadar bağlanabilmesini sağlamaktadır. Program içeriği yorumlanırken kontrollü alan olarak kabul edilen konaklama birimleri, üst zemin kattan giriş meydanına bağlanan ve kompakt şekilde sofadan beslenen tekil bir birim olarak planlanmıştır.

Özetle, kent ile uyumlu, geçirgen, parçalı ve kent ölçeği bütünleşen, tarihsel referansların mekansal karşılığı olarak kabul edilen Sofa ile sosyal mekan kavramının şekillendirildiği yaşayan bir gençlik kampı oluşturma amacı, mimari yaklaşımı belirleyen önemli kavramlar olarak öne çıkmıştır.

Projenin Adı ve Yeri: Ahlat Gençlik Kampı,
Bitlis / Ahlat
Projenin Müellifi: Cihan Sevindik
Tasarım Ekibi: Of icePAN Mimarlık
Mimari Proje Ekibi: Mimar Ezgi Atalayın,
Öğrenci Aykut İğdeli, Öğrenci Cebail Asnuk,
Öğrenci Abdullah Ekinci, Öğrenci Ece Enhoş
İnşaat: CGA Mühendislik
Makine: Deniz Proje Mühendislik
Elektrik: ABM Mimarlık Mühendislik
Peyzaj: Studio Bems Peyzaj Mimarlığı
Yangın Danışman: Adal Yangın Güvenliği
Danışmanlığı
Akustik Danışman: Kara Kutu Akustik
İç Mimari Danışman: Yasemin Karakaya
Zemin Etüd: Deza Mühendislik
Harita: Aysal Harita Mühendislik
İşveren: T.C. Bitlis İl Özel İdaresi
Proje Yılı: 2017
İnşaat Alanı: 9688.12 m²

KONYAALTI BELEDİYESİ

KONGRE VE FUAR MERKEZİ

“Çevresindeki yapılara saygı duyan,
ezmeyen ve mevcut kamu dokusunu güçlendiren
bir bina...”

Lokasyon:

13.200 m²'lik inşaat alanına sahip Konyaaltı Kongre ve Fuar Merkezi Konyaaltı Belediyesi tarafından tahsis edilen cami, pazaryeri ve okul gibi kamusal alanların bulunduğu bir aksta, çevresinde çoğunlukla 3-4 katlı konut yapılarının yer aldığı bir arazi üzerine inşa edilmiştir.

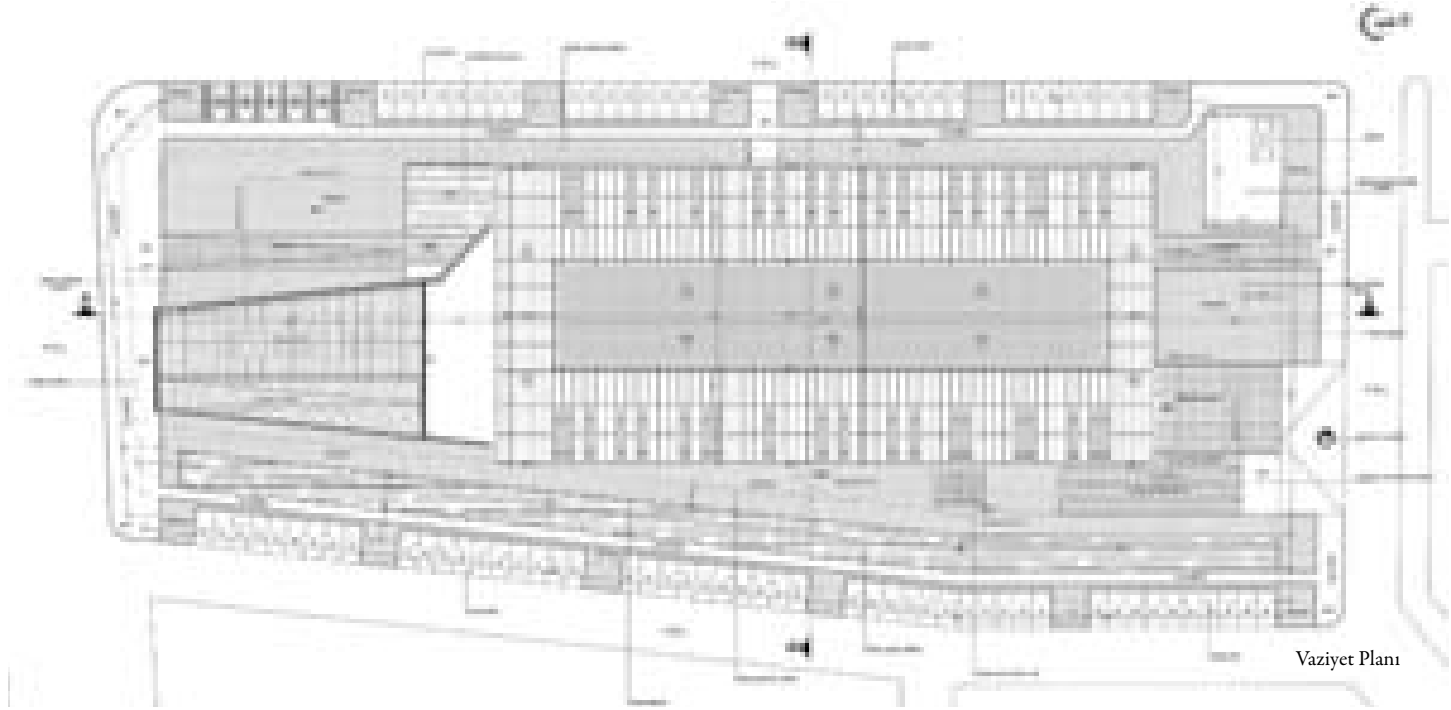
Tasarım:

Bu doku içerisinde yapının ana tasarım kriteri; çevresindeki yapılara saygı duyan, ezmeyen ve mevcut kamu dokusunu güçlendiren bir bina olarak varolmasıdır. Yapı; 3500 kişilik çok amaçlı salon, 150 kişilik 3 adet birleştirilebilir özellikte toplantı salonu, 600 kişilik amfi salon, yönetim ofisleri, ticari birimler, kapalı ve açık otoparktan oluşmaktadır.

Yapının ana fonksiyonu olan 3500 kişilik çok amaçlı salon, yoğun kullanıcı yükü göz önünde bulundurularak üst kata alınmıştır. Ve mevcut kamusal aksa rampa ile güçlü bir şekilde bağlanarak kullanıcıyı üst kata davet etmektedir. Bu rampa sadece geçiş mekanı gibi düşünülmeyip aynı zamanda sosyalleşme ve dinlenme alanı olarak kurgulanmıştır.

Proje Adı ve Yeri: Konyaalti Belediyesi Kongre ve Fuar Merkezi, Antalya
Proje Müellifi: Altındal Mimarlık & AC Bıçaklı Mimarlık
Tasarım Ekibi: Şevket Altındal, Ahmet Bıçaklı, Can Cahit Bıçaklı
Statik Projesi: Akın Akıncı Mühendislik
Mekanik Projesi: TSO Mühendislik- Taner Tazegül
Elektrik Projesi: Yüksel Mühendislik
İşveren: Konyaalti Belediyesi
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Proje Başlangıç Yılı: 2015
Proje Bitiş Yılı: 2016
İnşaat Başlangıç Yılı: 2016
İnşaat Bitiş Yılı: 2017
Arsa Alanı: 7824.00 m²
Toplam İnşaat Alanı: 13.200 m²

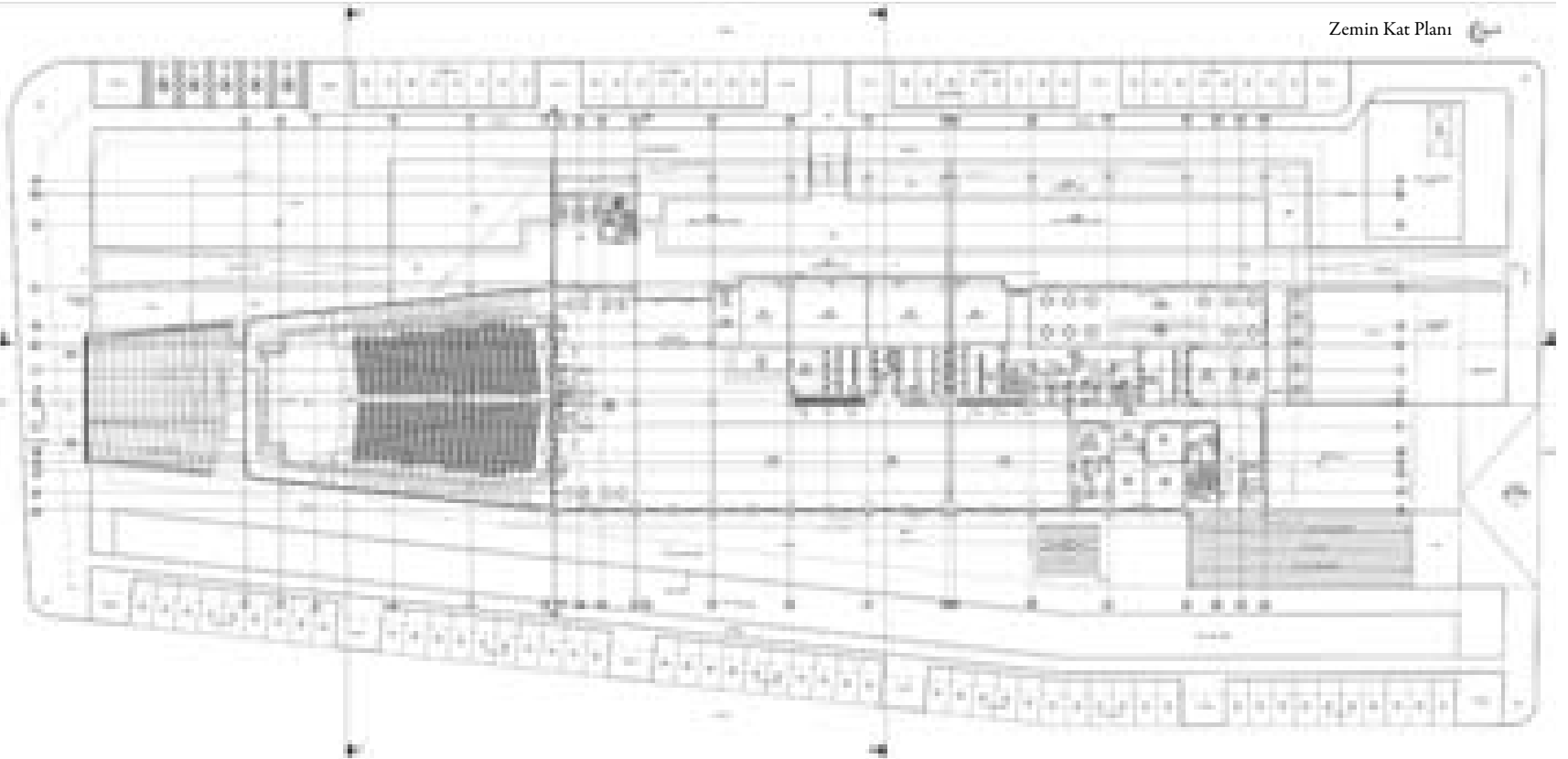
Kongre salonunun üzerine geçirilen dış kabuk; teknik ve mekanik sistemleri gizlediği gibi çok amaçlı salonun bütünlüğünü bozmadan bu fonksiyonların salonu zedelemeyen dışarıda bırakılmasını sağlamıştır. Ayrıca bu kabuk boşluklu yapısı ile binayı çevresindeki ölçeğe uygun hale getirip hafif etmiştir. Rampa ve kabuk binanın kamu ile entegrasyonunu sağlayan ara yüzüdür.

Zemin katta ise mevcutta bulunan kamusal aksı güçlendirerek halkın devamlı kullanımında olması düşünülen bir sokak oluşturulmuştur. Antalya'nın iklim şartları göz önünde bulundurularak, arkatlı olarak tasarlanan bu sokakta cafe vb ticari birimlerin yanında halk eğitim kurs atölyelerinin yer alması öngörülmüştür. Yine zemin katta yer alan 600 kişilik amfi salon, üstteki çok amaçlı salonun yapı sistemi ile paralel olarak çift cidarlı tasarlanmıştır. Dış cidar cam ile kapatılmış olup içerideki kullanıcı hareketliliğinin sokaktan algılanması hedeflenmiştir.

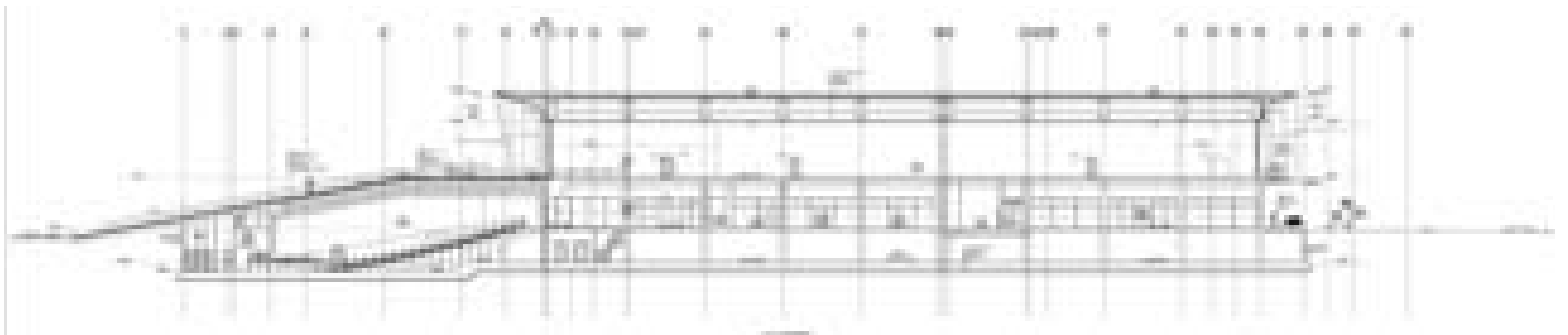
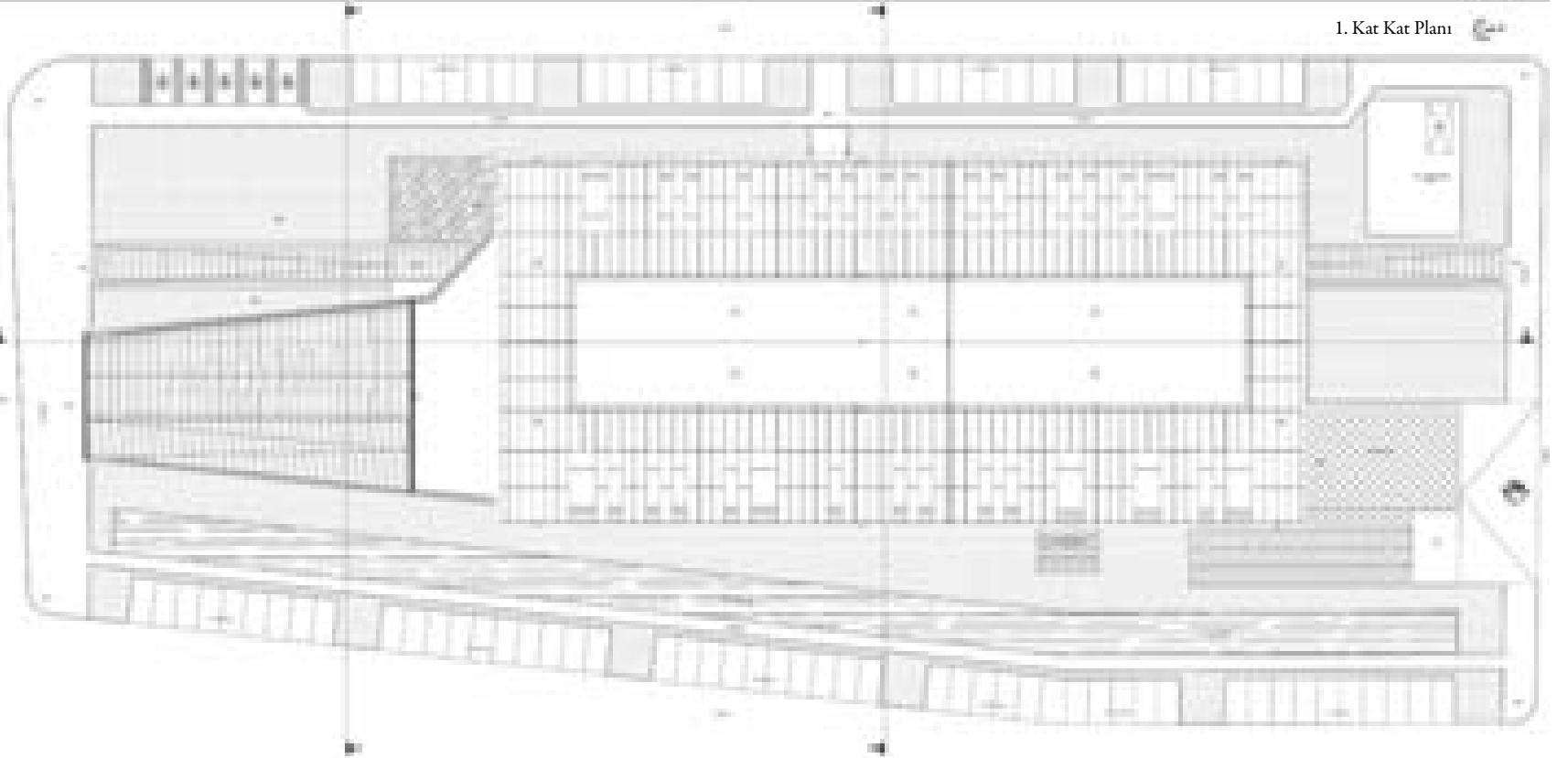
Yapının bodrum katında ise tüm bu birimlere hizmet verecek servis alanları ve 110 araçlık kapalı otopark mevcuttur.

Zemin Kat Planı

1. Kat Kat Planı

ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ EK BİNASI

Cephe tasarımı ve kullanılan malzeme ile kampüsteki mevcut dokuya uyumlu bir eğitim yapısı

Mevcut Durum

1993 yılında Anadolu Üniversitesi İki Eylül Yerleşkesinde kurulan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu 2013 yılında Spor Bilimleri Fakültesine dönüşmüştür. Mayıs 2018’de Anadolu Üniversitesi’nin bölünmesiyle İki Eylül Yerleşkesi, bünyesinde yer alan birimler ve ona katılanlarla yeni bir üniversiteye dönüşünce Spor Bilimleri Fakültesi de Eskişehir Teknik Üniversitesi’ne dahil olmuştur. Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Rekreasyon Bölümü ve Spor Yöneticiliği Bölümünden oluşan fakültede zaman içinde akademik kadro genişlemiş, mevcut fakülte binası mekânsal gereksinimlerini karşılayamaz duruma gelmiştir. Bu kapsamda fakülte ve üniversite yönetimi öğretim elemanlarının mekânsal gereksinimlerini karşılayacak bir Ek Bina ve Yüzme Havuzu projesini gündeme almış, ancak Ek Binanın tasarım sürecinde yüzme havuzu projesinden vazgeçilmiştir.

Tasarım ve Uygulamaya Dair

Ek Bina projesinde mevcut fakülte yapısıyla kurulacak ilişki, fakültenin 4 bölümüne ait akademisyen ofislerinin 4 farklı katta yer alması, her katta ilgili bölüm idaresinin bulunması ve fakülteye ait farklı kapasiteleri olan toplantı salonları talebi tasarımı yönlendirmiştir. Tasarım kurgusunda, ek binanın tasarımı için ayrılan alanın konumu, yönlenmesi ve boyutları etkili olmuştur. Ek Bina, arazi sınırlılıkları çerçevesinde kuzeydoğu-güneybatı aksına konumlandırıl-

mıştır. Mevcut yapının güneydoğu yönünde yer alan mevcut yeşil alan korunarak ek bina dış mekânına dönüşmüş ve özellikle zemin katta mevcut bina sergi alanı, toplantı salonları fuayesi ve öğretim üyeleri dinlenme salonu önerilen teras mekânıyla bütünleştirilmiştir. Fakültenin 4 farklı bölümü 4 ayrı katta akademik bloğu olarak dikdörtgen formda tasarlanırken, ofis bloğuna zemin ve birinci katta mevcut yapıyla fuayesi aracılığıyla bağlantıyı da sağlayan toplantı salonları eklenmiştir. Bina, güneydoğu yönünde 2 girişe sahiptir. Birinci giriş otoparkla ilişkilendirilmiş, diğer girişle de hem toplantı salonlarına hem de zemin ve birinci katta yer alan mevcut fakülte binası dersliklerine doğrudan geçiş sağlamıştır. Her iki giriş holü galerilerle zenginleştirilmiştir. Zemin ve 1. katta yer alan toplantı salonları fuaye alanlarının ofis bloğu ile mevcut derslikler ve dekanlık bloğu arasında geçiş mekânı olarak kullanılması hedef enmiştir.

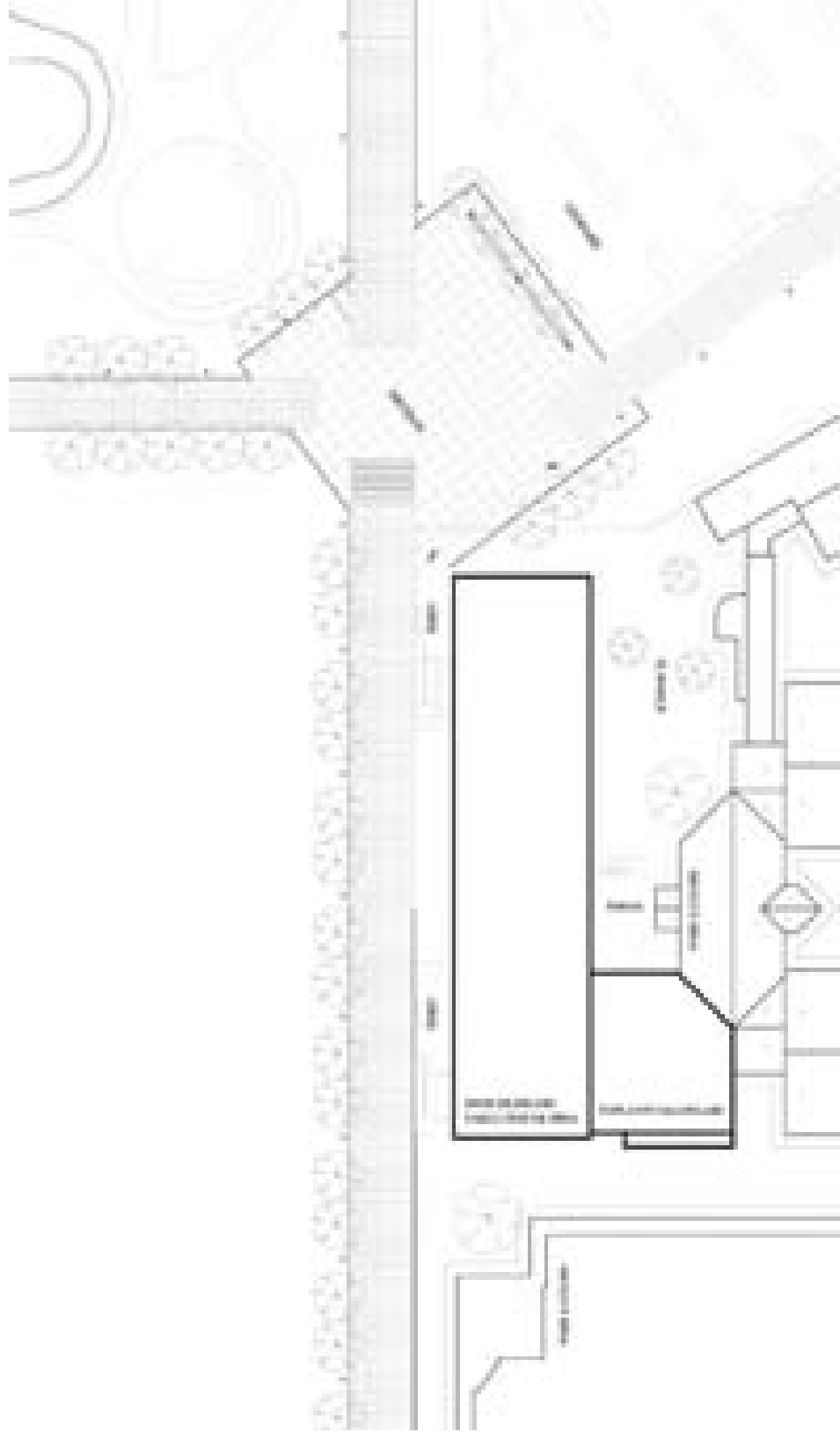
Binanın cephe kurgusunda ve malzeme seçiminde “yer”e ait kararlar etkili olmuştur. Pişmiş toprak malzeme üretilen bir kente üniversite yerleşkelerinde de cephesinde tuğla kullanılan yapılar aracılığıyla yerleşke kimliğine yansıyan bir atmosfer yaratılmıştır. Dolayısıyla yer-

leşkeye katılan bina cephelerinde tuğla kullanımı, yerleşke yapılarını peyzaj ve görsel etki açısından karakterize ederken, bulunduğu yerin simgesi ve mimari bir bütünün parçası haline de getirmiştir. Spor Bilimleri Fakültesi Ek Bina cephelerinde de yerleşkedeki cephe malzemesi sürekliliğinin sağlanması açısından tuğla ve onunla birlikte cam ve traverten tercih edilmiştir. Bina bütününde tuğla kullanımıyla ortaya çıkacak masif etkiyi zayıf atmak amacıyla zemin ve birinci kat cephelerinde traverten kaplama ve geniş cam cepheler düzenlenmiştir. Böylece binanın 2. ve 3. katında cepheyi kaplayan tuğla yüzeylerin yerleşke mekânına daha güçlü katılımı sağlanmıştır. Bu katlarda yer alan sağır yüzeyler aracılığıyla da cephelerin dolu-boş etkisi güçlü tutulmaya çalışılmıştır. Tasarım ve uygulamaya yönelik bu kararlar sonrasında tasarımcının doğrudan dahil ol(a)madığı, uygulama projelerinin hazırlanması ve inşaatına yönelik süreçler başlamıştır. Tasarımcıya zorunlu olmadıkça başvurulmayan bu süreçlerde uygulamanın farklı aşamalarına yansıyan birçok problem ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla, tasarlanan ve tasarımda önerilenle uygulanan arasında biçim, işlev, strüktür, detay, malzeme, renk ve tefriş elemanları seçimi gibi birçok başlıkta ortaya çıkan sorunlardan süreç olumsuz etkilenmiştir.

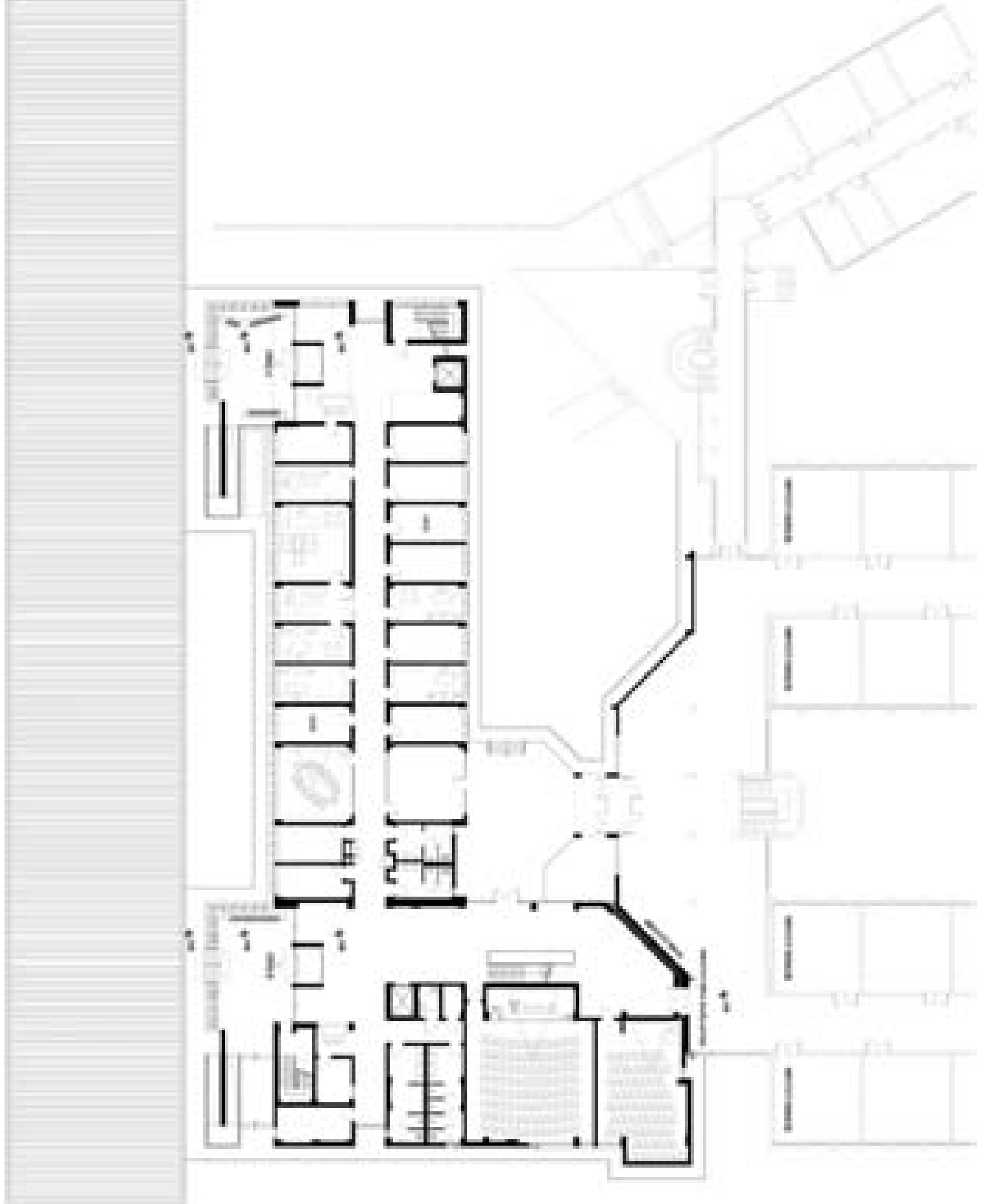

Güncel Durum

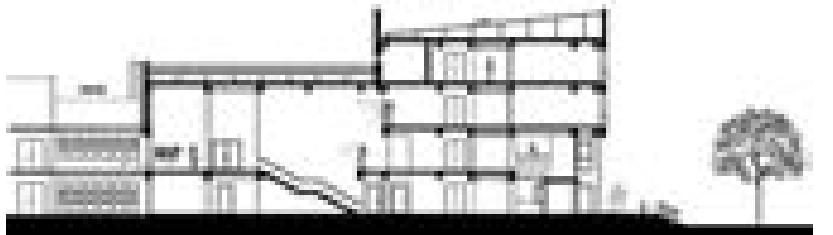
İlgilileri için süreç tamamlanmış gözükse de Ek Bina için süreç devam etmektedir. İki Eylül Yerleşkesi, bünyesinde yer alan yapılara dahil olan fakülte ve yüksekokullarla birlikte Eskişehir Teknik Üniversitesi'ne dönüşünce yerleşke içinde Rektörlük binasına gereksinim duyulur. Gereksinim duyulan yalnızca Rektörlük binası mıdır? Şüphesiz hayır. Halihazırda yerleşkede yer alan 3 fakülte, 1 yüksekokul, 2 yemekhane (öğrenci ve personel yemekhanesi ile akademik kulüp), 1 stadyum, 1 spor salonu ve 1 havaalanı ile terminal binası dışında bir üniversite yerleşkesinde yer alacak her işleve ait yapıya gereksinim vardır. Bazı hizmetler (kütüphane, sosyal tesisler vb.) Anadolu Üniversitesi ile yapılan/yapılacak protokol(ler) çerçevesinde bir süre daha Eskişehir Teknik Üniversitesi personeli ve öğrencileri için sağlanacak olsa da sayılı gün içinde yeni üniversitenin bu hizmetleri verecek yapıları inşa etmesi gerekecektir. Bu süreçte yerleşke ana planlarının nasıl değişeceğini hatırlatmaya gerek yok. Şüphesiz bu süreçte yerleşkeye ulaşımdan yerleşke içi ulaşım, bugüne kadar yerleşke oluşumunu yönlendiren genel yerleşim planından peyzaja ve yerleşke mekan kurgusundan ölçeğe değin planlamaya ve tasarıma yansıyan her ölçütün değişeceği, yerleşke içinde yeni işlevler ve ilişkilerin yeniden kurgulanacağı açıktır. Yerleşke içinde yeni işlevlerden belki de en önemlisi Rektörlük binası olacaktır. Tahmin edileceği üzere, Rektörlük binası için kullanıma hazır yeni bir ofis binasından daha cazip bir şey olamaz. Fakülteye dönüşmekle birlikte öğrenci ve akademik kadrosundaki artışın yeni bir ek bina yaptıracak seviyeye gelmesi, tasarım sürecinin potansiyel kullanıcılarla birlikte yürütülmesi, özellikle avan proje sonrasında yapılan istenmeyen müdahaleler sonucu oluşan problemlerle birlikte inşa edilmesi ve ofislerinin kapısına kullanıcılarının isimleri yazılıp taşınma zamanının gelmesinin önemini herhalde en fazla taşınmayı bekleyen potansiyel kullanıcıları anlatabilir. Onların anlatmakta zorlanacağı daha zor bir durum ise, Anadolu Üniversitesinin bölünmesi ve Eskişehir Teknik Üniversitesi bünyesinde kalan Spor Bilimleri Fakültesinin tamamlanan bir ek binaya taşınma aşamasında bina için işlev değişikliğine gidilmesi olsa gerek.

Yakın gelecekte Spor Bilimleri Fakültesi akademik personeli bugüne kadar yaşadığı mekânsal problemleri bir süre daha yaşayacak, gereksinim düzeyini burada tekrarlama gereği duymadığımız mekan sorununu da muhtemelen geniş koridorları camekanlarla çevreleyip olduğu kadar mekana dönüştürerek çözecektir. Bu çözümler mevcut binadaki mekan kullanımına sınırlılıklar getirmesine karşın şüphesiz bu çözümlerin mekan konforu ve kullanılabilirlik açısından kalıcı olması beklenemez. Spor Bilimleri Fakültesi personeli yeni bir rektörlük binası yapılıncaya değin üniversitenin bölünmesi sürecinde tam da bu durumlara karşı belirtilen endişelere yönelik politikacıların dediği gibi *"yolda dizilen kervanı"* bekleyecekler. Aynı Ek Binanın rektörlük binasına dönüşüm aşamasında olduğu şu günlerde yapılacak müdahaleleri ve belirsiz geleceğini beklediği gibi.

Proje Yeri: Eskişehir Teknik Üniversitesi İki Eylül Yerleşkesi
Proje Başlangıç ve Bitiş Yılı: 2015-2016
Tasarım: Osman Tural
Proje Tipi: Karma (Ofis+Toplantı Salonları)
Toplam İnşaat Alanı: 5180 m²
İnşaat Başlangıç Yılı: 2016
İnşaat Bitiş Yılı: 2018

KÖROĞLU CAMİ

Cami tasarımına modernist bir yaklaşım örneği

İslam geleneğinde önemli bir dini sembol olan Kabe'nin temel kübik formundan esinlenen tasarımda dini yapıları yeniden yorumlamayı ve geleneksel mekan düzenine alternatif mekanlar üretmeyi amaçlanmıştır. Batıkent bulvarı üzerinde konumlandırılan cami yapısı toplamda 1244 m² alan kaplayan ana ibadet mekanı, derslikler ve lojman dairesinden oluşmaktadır. Genel tasarım kararı olarak mekanlar avlu, avluya yakın konumlanan ana ibadet mekanı ve avluyu çevreleyen yapılardan oluşmaktadır.

Ana ibadet mekanı, kadınlar mahveli ve ibadet için gerekli olan servis mekanları, avlunun içinde kibleye göre konumlanan yalın kütlelerin içine konumlandırılmıştır. Diğer mekanlar ise avluyu çevreleyen saçak içinde çözülmüştür. Saçak aynı zamanda avlu için gölgelendirme sağlarken, yer yer peyzajı şekillendirmektedir. Saçak sonlandığı noktada yukarı doğru bükülerek kırık formulu minareyi oluşturmaktadır.

İbadet mekanını içerek ana kütle iç içe geçen iki dikdörtgen formdan oluşmaktadır. Kütle hareketlerinden oluşan boşluklar doğal aydınlatma için kullanılan lineer açıklıkları oluşturmaktadır. Bu açıklıklar ışığın mekanın içine direkt olarak girmesinden önce ışığı kırarak içeri almaktadır. Aynı zamanda ışık tavanda dairesel açıklık olarak tanımlanan kubbeden içeriye alınmaktadır. Bu açıklık gölgelendirme elemanları ile içeri süzülen ışığın gün içinde içeride gezmesine olanak sağlamaktadır. Kadınlar mahveli ve servis mekanları kütleler arasında kalan mekanlarda çözülmüş böylelikle ana ibadet alanı için yalın forma sahip bir alan bırakılmıştır.

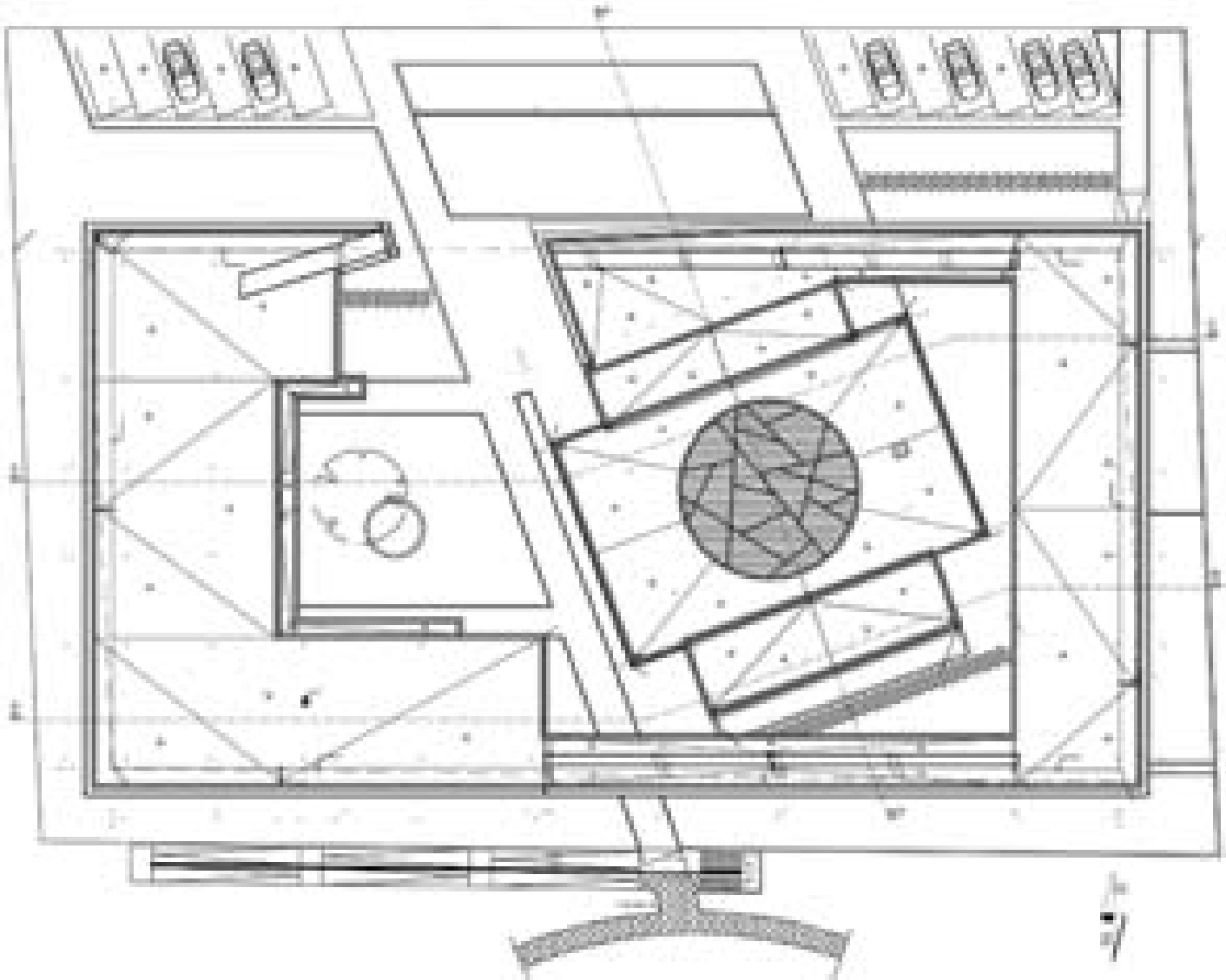
İçeride dönük avlulu çözüm bulvardan gelen gürültü ve kirliliğe karşı bir

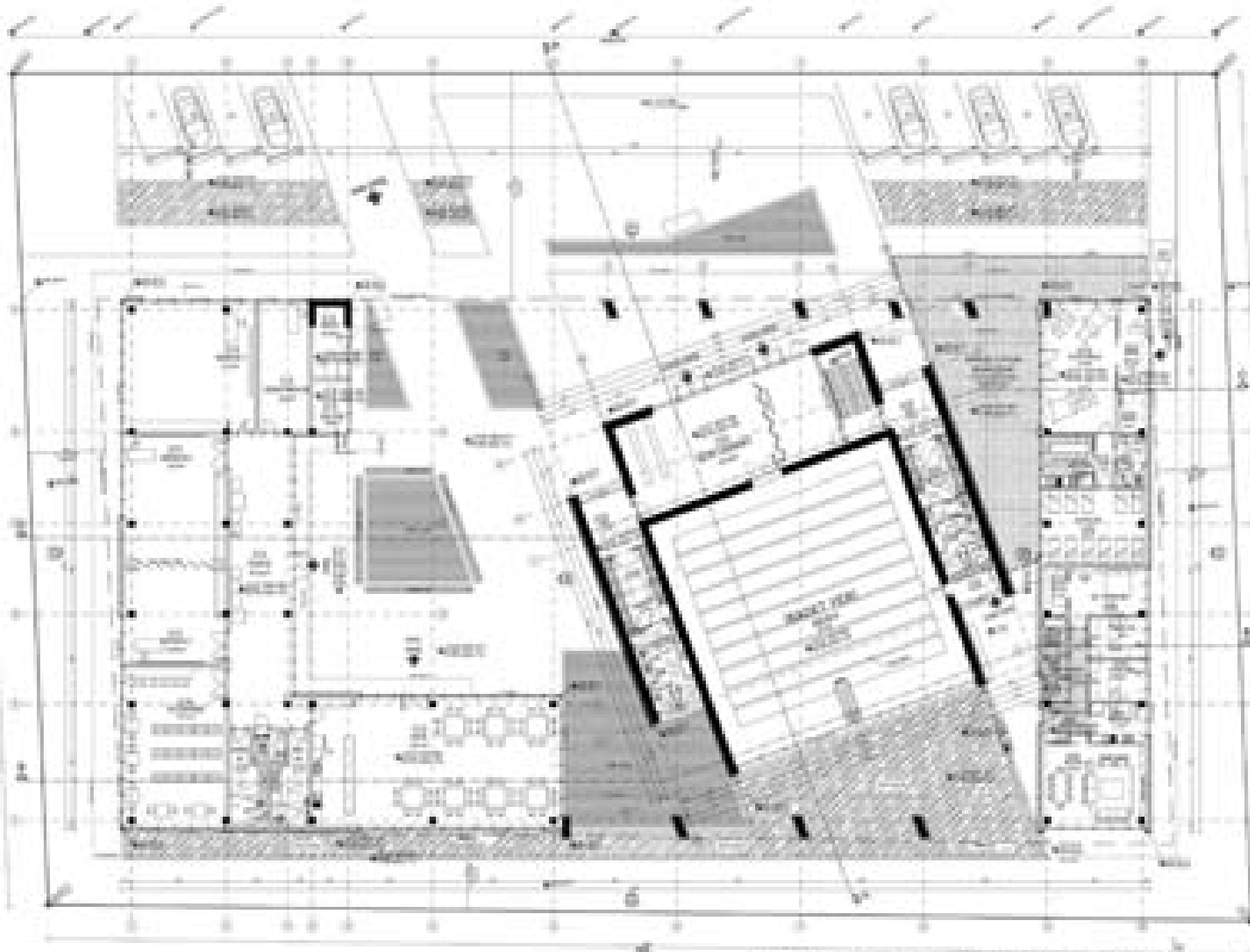
bariyer oluştururken peyzajda kullanılan yansıma havuzu ve bitki örtüsü doğal iklimlendirmeyi de olanaklı kılmaktadır. Avludan mekanlara alınan serin hava çapraz havalandırma ile dışarı atılmaktadır. Aynı sistem ana ibadet mekanında mihrabın arkasındaki yer ve duvarın bağlantısını kesen lineer açıklıklarla sağlanmaktadır. Bu açıklık aynı zamanda ibadet edenlerin yer seviyesinde dışarı ile bağlandır kurmasını da sağlamaktadır.

Ortaya çıkan tasarım mekânsal olarak geleneksel ibadet yöntemlerinin taleplerini karşılayabilirken, biçimsel olarak sunduğu tektonik mimari formları ibadet mekanının talep ettiği hışı ve huzur duygularına karşılık verebilmektedir.

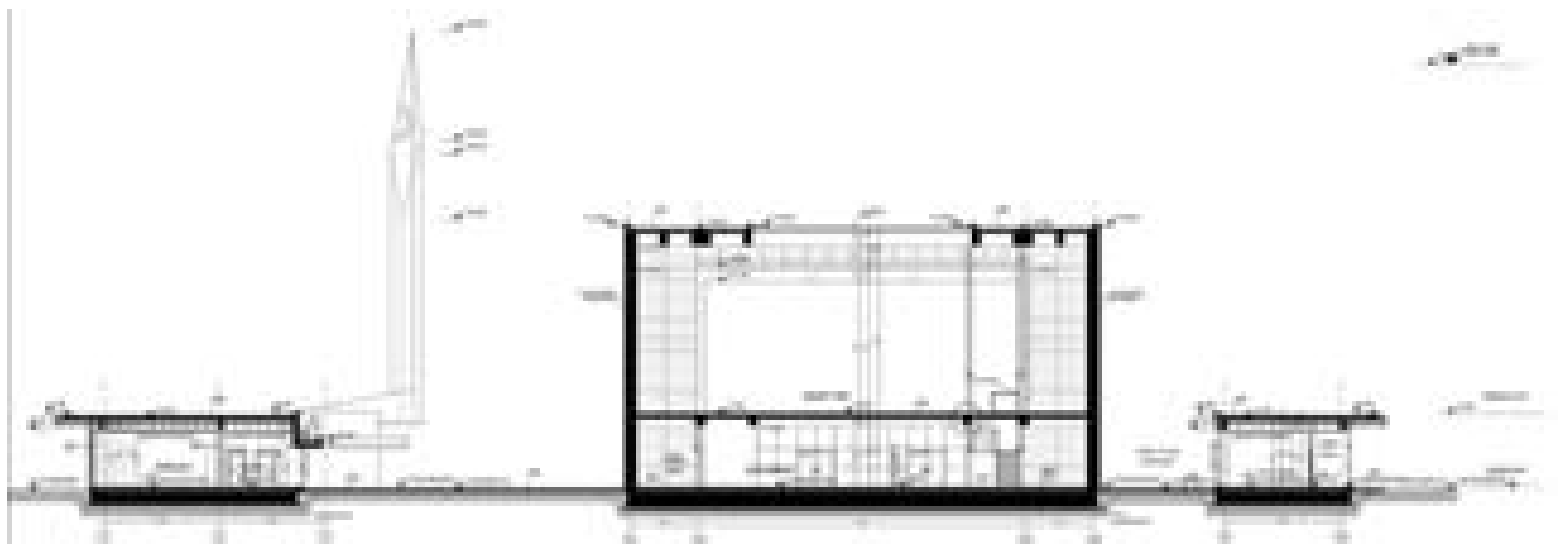

Projenin Adı ve Yeri: Başkent Bulvarı / Yeni Mahalle / Ankara
Projenin Müellifi: Gökhan Aksoy Mimarlık
Tasarım Ekibi: Gökhan Aksoy, Melike Soyal, Zeynep Seyhan
Statik: Levent Aksaray Mühendislik
Mekanik: OTM Engineering Consultancy
Elektrik: Özer Mühendislik
İşveren: Köroğlu İnşaat
Projenin Alınış Yöntemi: Teklif
Projenin Yılı: Aralık 2017
İnşaat Alanı: 1.200 m²

ZEMİN KAT (40.00 (824.79) KOTU) PLANI 1/1100

FIGUERAS POLO AHIRLARI

Doğa ile bütünleşen yalın ve büyüleyici bir yapı

İngilizce'den Çeviri
Derya Yazman Noyan

Proje, Arjantin'in en bilinen bölgesi "La Pampa"da yer alıyor. Pampa'nın yöreye özgü kelime anlamı "büyük ovalar" ya da "yayla" demektir. Ilıman iklimi ve verimli toprakları ile tarım için elverişli bir bölgedir. Bu alanı gezdiğinizde, yatay düzlemin hiç bitmeyecekmiş hissiyatı baskın olur. Yatay düzlem, iki nehrin ortasında güçlü bir unsur olmaya başlar. Şair Atahualpa Yupanqui, Pampa'nın peyzajını "dingin ve düşünceli" olarak tanımlar. Yatay düzlemi ve basit elemanları ile tanımlanan proje, tüm bu temalara referans sağlamayı amaçlar.

180 m uzunluğunda, 3.850 metrekarelik alana sahip, polo atları için tasarlanan 44 bölmeden oluşan ahır yapısı, profesyonel Polo binicisi Nacho Figueras tarafından yaptırıldı. İki uzun hacimden ve desteksiz duran duvarlardan oluşan yapı, mafsallı bir sistem oluşturarak, farklı değişik mekanlar ve durumlar yaratır.

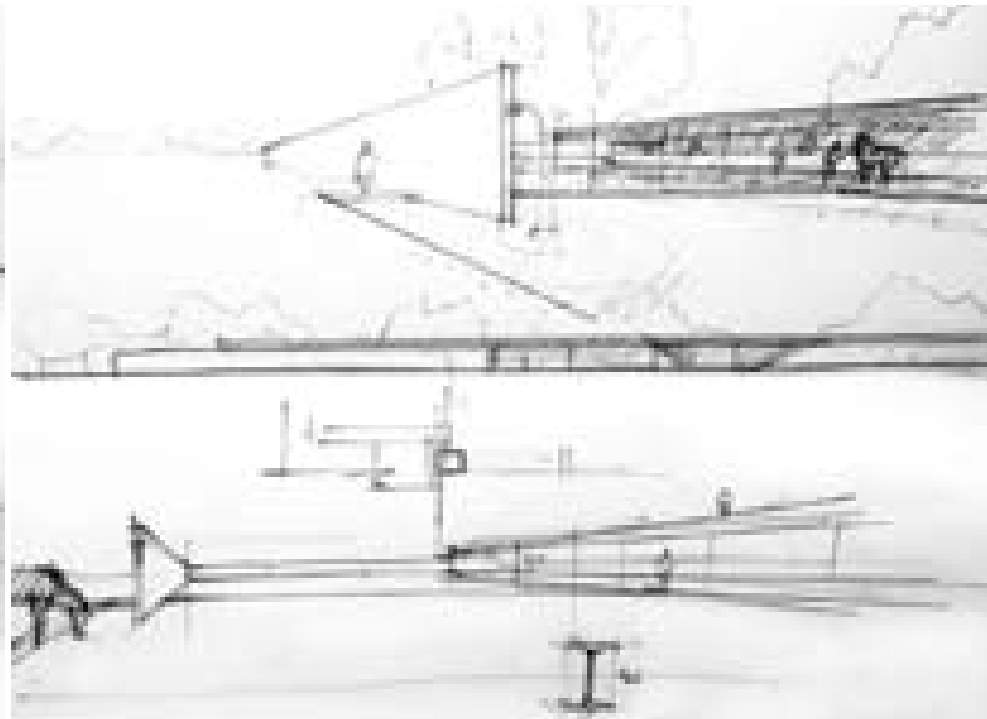
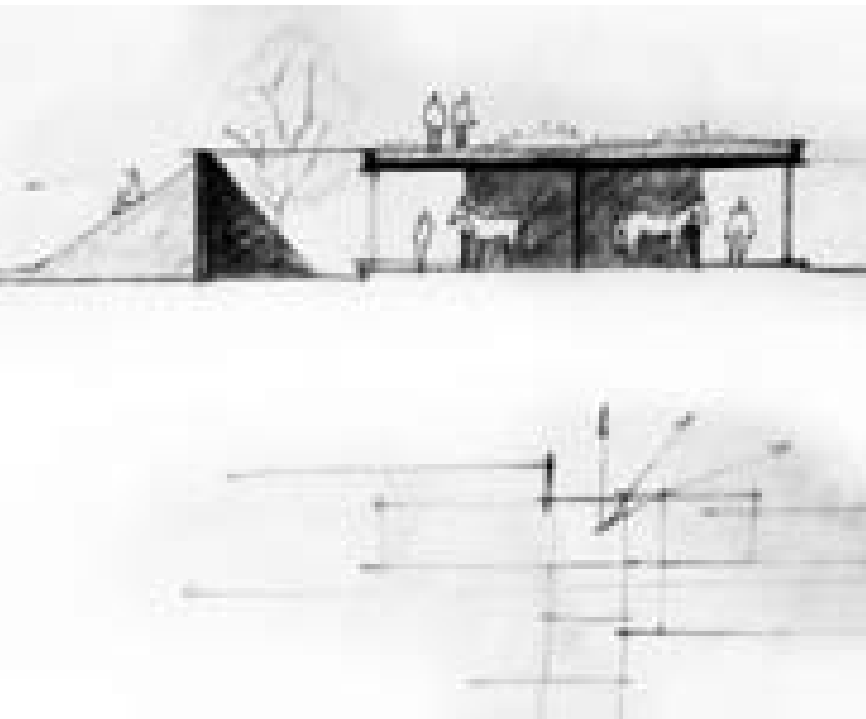

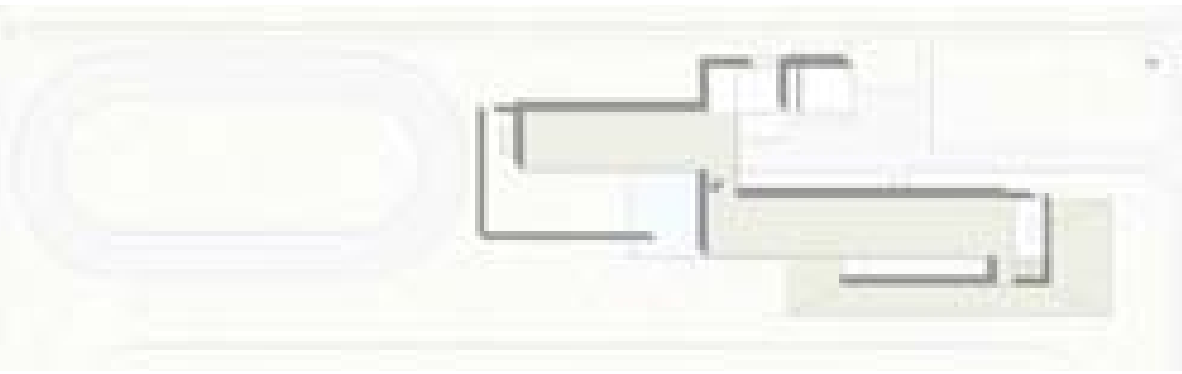
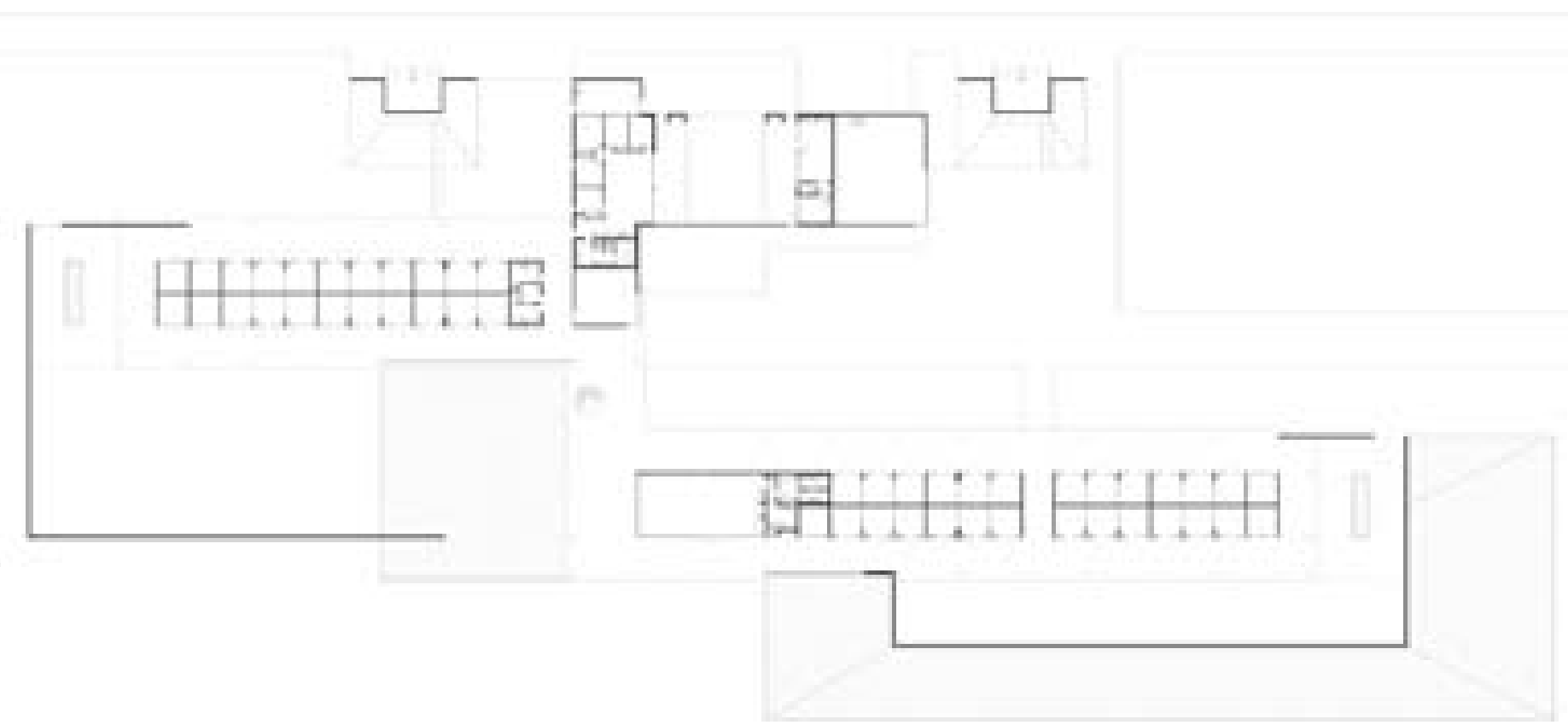
Zemin kat planı, fonksiyonel anlamda iyi tanımlanmış 2 bölümden oluşur. Biri daha sosyal kullanımlar ve polo alanını izlemek için, diğer alan ise, yapının arka tarafında evlerin çalışma alanları ve tımar merkezini kapsayan bölümleri içerir. Hacimler, kısmen genişletilmiş duvarın ve büyük ekili toprak yamaçların arkasına gizlenir. Bu durum, sadece, ahır için gizlilik sağlamak amaçlı değil, yapının peyzaj üzerindeki etkisini azaltmak için düşünülmüştür. Büyük su göletinin yanında örtülü dış terasın ve araç gereç odasının bulunduğu alan yapının merkezi olarak ortaya çıkar. Terasa, polo sahasına karşın tasarlanmış yabani yerel çimler ekilmiştir. Yokuşlar, terasa ulaşımına ve polo eşleşmelerini göz-

lemlemeye hizmet eder. Saf ık ve uyumu simgeleyen, hayatın evrensel sembolü su, bu alanları birbirine bağlamak ve sakin bir atmosfer yaratmak için kullanılmıştır.

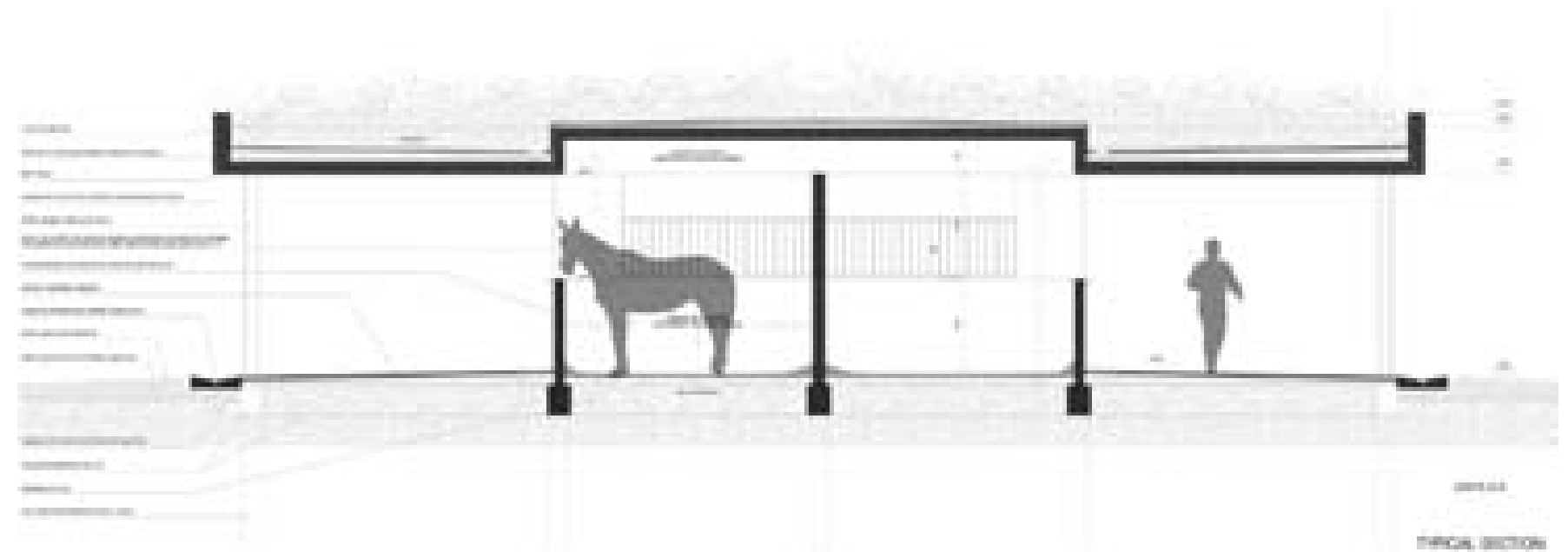
İki ana malzeme projenin tümünde hakim olur: Brüt beton ve yerel ahşap. Estetik özellikleri nedeniyle seçilen bu malzemeler, hem kullanım ömrü açısından hem de kolay bakımı sebebiyle tercih edilmiştir.

Atlar ve onlara eğitim veren, onların bakımını yapan insanlar arasında özel ve samimi bir birliktelik oluşturulmuştur. Tasarımı yapan mimarlık ofisinin amacı, bu ilişkiyi içeren ve besleyen mekanlara sahip bir ahır tasarlamaktır.

Proje Adı: Figueras Polo Stables
Proje Yeri: General Rodriguez, Buenos Aires, Arjantin
Proje Yılı: Mart 2016
Tasarım Ekibi: Juan Ignacio Ramos, Ignacio Ramos
Mekanik Proje: Estudio Ramos
Elektrik Projesi: Estudio Ramos
İşveren: Nacho Figueras - Cria Yatay
İnşaat Alanı: 3.850 m²
Fotoğraf ar: Franco Molinari, Daniela Mc Adden,
 Cortesía de Matías Lix Klett

ODHAM'S WALK ESTATE

Covent Garden'da gizlenen bir mimari vaha...

Metin ve Fotoğraf ar
Ömer Kanıpak

Londra'nın en turistik yerlerinden biri olan Covent Garden'ın bugünkü şan ve şöhretinin, hemen yakınlarında dışarıdan hiçbir albenisi olmayan bir konut projesine bağlı olduğu pek bilinmez.

1960'ların sonlarında belediye tarafından Covent Garden ve civarının yeniden geliştirilmesi için hazırlanan bir plan, toplam 37 hektarlık bir alan için yeni alışveriş tesisleri, oteller ve bir uluslararası kongre merkezini içeriyordu. Planın bir parçası olarak, 18. yüzyıldan kalma pek çok bina yıkılacak ve çoğu yerel işletme ve bölge sakinleri başka yerlere taşınacaktı.

Fakat Covent Garden Community Association (CGCA) bayrağı altında birleşen bölge sakinleri tarafından yapılan sert bir mücadele, bu planın geri çekilmesini sağladı ve 1973'te hükümet, Londra Büyükşehir Belediyesi'ne (GLC) yeni planların halkın katılımı ile hazırlanması talimatını verdi.

CGCA'nın hazırladığı "Bahçeleri Fillerden Uzak Tut" alternatif planı, GLC planının aksine son derece korumacıydı. Bu plan, bölge içinde kalan 250 binanın tescillenmesinin yanında barınma hakkında önemli bir artış öneriyordu ve halkın katılımını teşvik eden tasarım rehberleri sayesinde GLC'nin önerisini rafa kaldırmayı sağlamıştı.

CGCA, bölgenin yeniden geliştirme safasında Odham's Walk olarak anılan alana odaklandı.

Covent Garden'ın hemen yanı başında yer alan, dışarıdan bakıldığında gösterişsiz sıradan bir yapı gibi duran Odham's Walk Estate, 1981'de Londra Büyükşehir Konseyi mimarlık departmanında mimar olarak çalışan Donald Ball'un liderliğindeki bir ekip tarafından tasarlandı. Otopark ve dükkanlardan oluşan bir baza üstünde yükselen 102 adet konut, birbirlerinin üstüne yığılmış prizmatik kütleler, açık koridorlar, teraslar, merdivenler ve platformlar sayesinde çok farklı perspektifler yaratır. Yapı adasının diyagonal olarak kat eden iç sokak ise hem bir meydan hem de adanın kuzey ve güneyindeki iki sokak için kestirme bir geçiş oluşturur.

Cem İlhan'ın deyimi ile “Tüm konut birimlerine bu iç sokak ve açık avlulardan ulaşılır. Ada çeperine yerleşen dükkanlar yoğun kent yaşamının koşuşturmasına yüz verirken, adayı ortadan kateden iç sokak arka planda sakin bir iç yaşantıyı kurar. Bu iç sokaktan adeta labirentvari bir kurgu ile teraslanmış üst kotlara ve konutlara ulaşılır. Ancak steril ve keskin bir ticaret / konut ayrışmasının önüne geçmek için bir miktar dükkan bu avluya yerleştirilir. İşte bu noktada kamusal alanın nasıl başarılı bir şekilde gerçekleştirilebileceğini görürüz. Katıksız bir kamusal alanı ada çeperindeki ticari birimlerle kurulurken yapı adasının içine ilerledikçe mahremiyet kademeli bir şekilde artırılır, yarı kamusal bir ortama geçilir. Üst kotlarda konumlandırılan ünitelere doğru ilerledikçe giderek daha da mahremleşen, korunumlu mekanlara geçilir. Kamusal alanı özele doğru giden şema ustaca hayata geçirilir.”¹

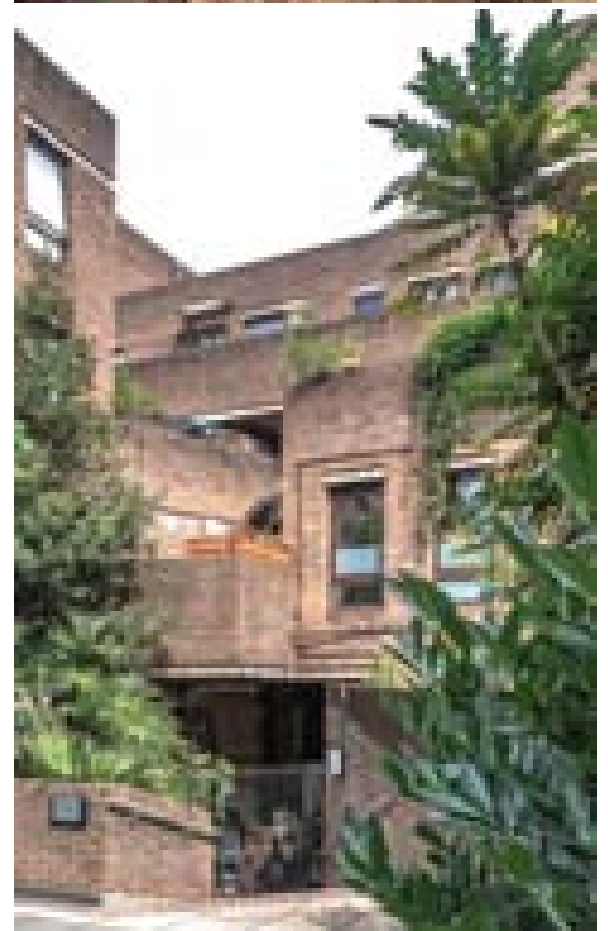
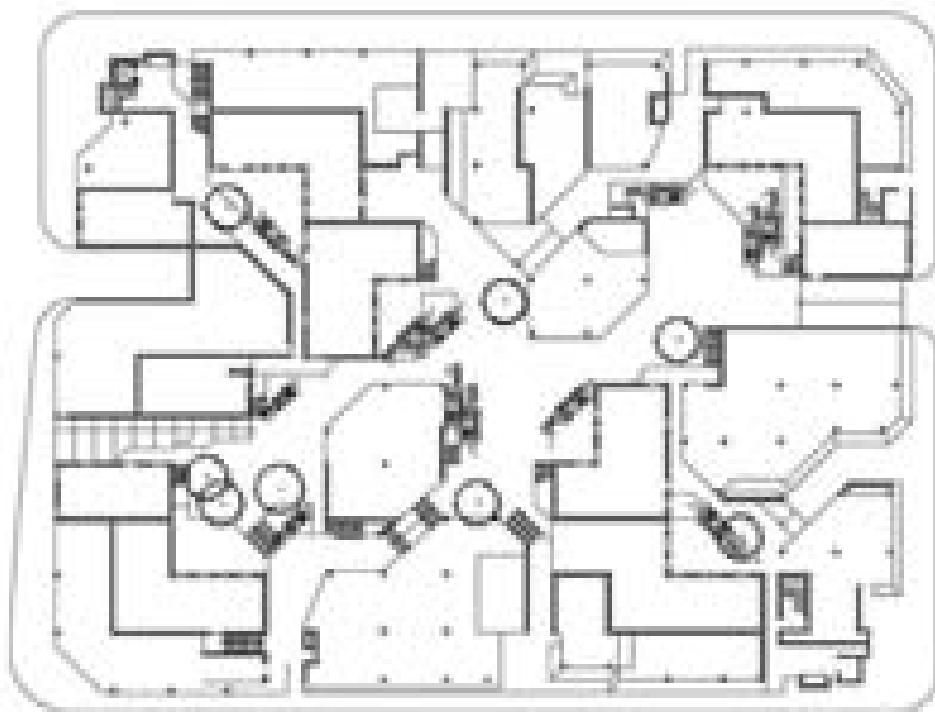
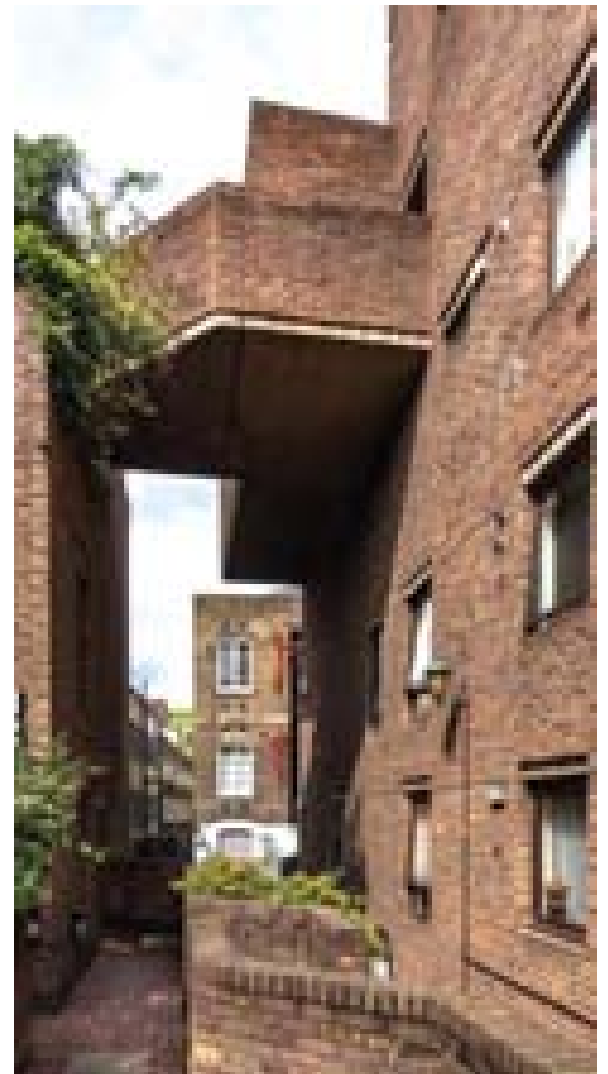
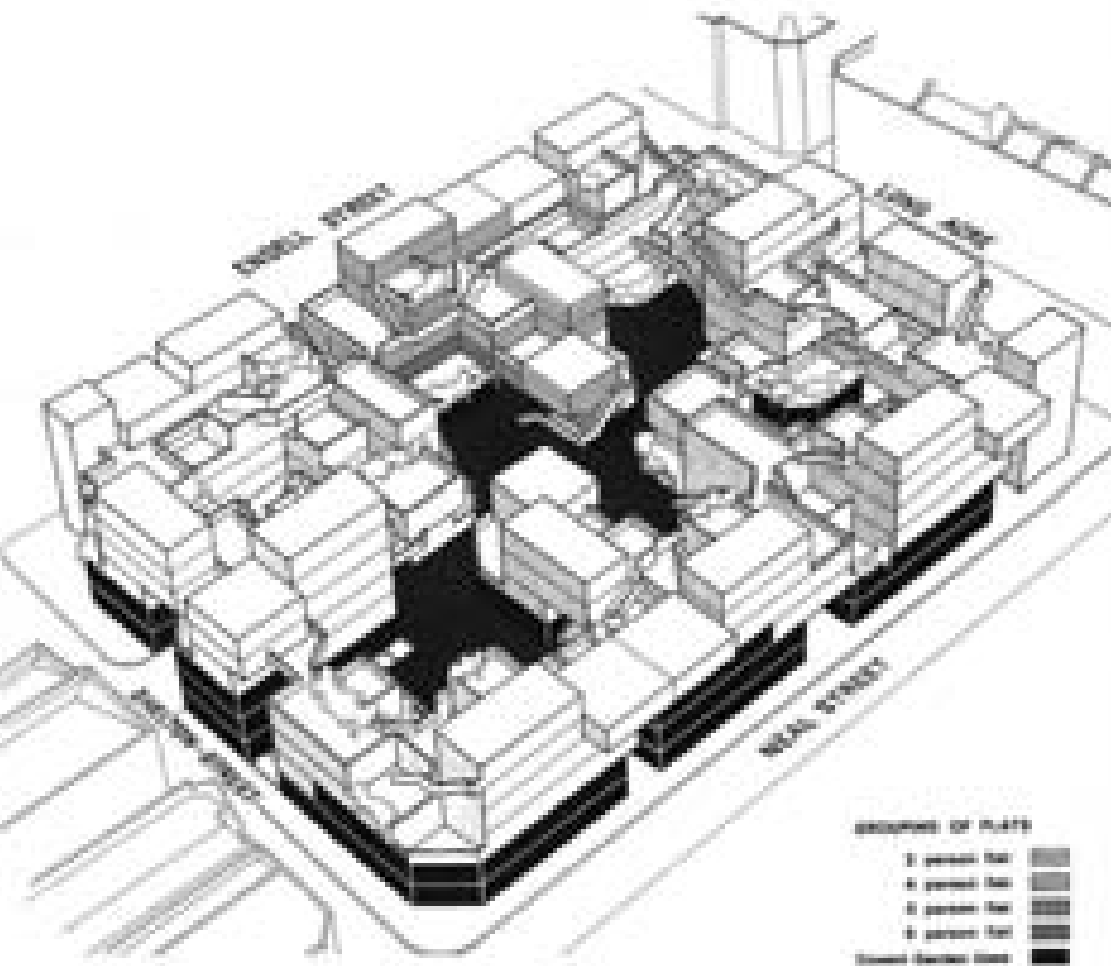
Odham's Walk, geleneksel konut tasarımı ve savaş sonrası dönemlerde inşa edilen homojen ve birbirini tekrarlayan modernist bloklara bir tepki olarak da görülebilir. Proje, “Mat Building” tipolojilerinin özelliklerini içerirken yapısalcılığın arkasındaki fikirlere göre şekillenir. Bu yaklaşımı ile de Montreal'deki Habitat 67 kompleksi (1967), Terni'deki (1974) Giancarlo Dicarolo'nun Matteotti kompleksi, Hol-

landa deneylerinden biri olan Rotterdam'daki Piet Blom'un küp evleri (1977) veya Herman Hertzberger (1972) tarafından Apeldoorn'daki ünlü Centraal Beheer ofis kompleksi gibi önemli örnekleri anımsatır. Odham's Walk projesi de bu projeler gibi sosyal şartlara, bireysel yorumlara ve değişime uyum sağlayabilen çok merkezli kentsel yapılar yaratma fikri üzerine kurulmuştur.

Topluluk hissini güçlendirmek amacıyla tüm daireler komşu daireler ve açık alanlarla görsel ilişki kurar. Üst kotlardaki konutların alt katlar ve meydanla kurduğu bu ilişki sayesinde sağlanan güvenlik hissi dışarıdan kapalı içeriden ise güvenli bir atmosfer yaratır.

Proje inşa edildiğinde güvenlik, mahremiyet ve sürdürülebilirlik açısından ciddi tepki ve eleştirilere hedef olmuş. Ancak halkın katılımı ile şekillenen proje, sonrasında konut sakinlerinin yapı yönetimine dahil olması ile bugüne kadar sorunsuz bir şekilde yaşamış. Graf itileri dolu duvarlar ve bakımsızlıktan ölüp gitmesi beklenen bitkiler yerine bugün Londra'nın merkezinde, çevresindeki tüm kalabalık ve kaostan uzaklaşmayı becerebilen, yemyeşil, sakin ve yaşayan bir konut dokusu oluşmuş durumda. Covent Garden gibi turist mıknaatısı bir yerin hemen dibinde biraz sakinlik arayan Londra gezginleri için Odham's Walk az bilinen mimari bir vaha.

1- Cem İlhan. 2015. *Ortak Alanların Üretimi, Başarılı Bir Örnek Olarak Odham's Walk*. XXI Dergisi, 2015. <https://xxi.com.tr/i/ortak-alanlarin-uretimi-basarili-bir-ornek-odhams-walk>. [Son Erişim 12 September 2018].

VENEDİK BİENALİ' 2018

26 Mayıs günü açılan ve 25 Kasım tarihine kadar açık olan
16. Venedik Bienali'ni
Hasan Özbay'ın izlenimleri ile keşfediyoruz

Metin ve Fotoğraf ar
Hasan Özbay

- A- Fundacio Mies Ven Der
Rohe / Young Talent
Architecture Award
- B- Design Society / Fumihiko
Maki
- C- Curtis Fentress
- D- Time Space Existence
- E- SOM
- F- Odile Decq
- G- TU Delf Bouwkunde
- H- Santa Sede / Vatican
Chapels
- I- Unintended Architecture /
Exhibits from Macao, China
- L- Fort Intemporal / Wendy
Krochmal, Bobby Fogel
- M- Machines A Penser
- N- Josef Albers in Mexico
- O- Dancing with Myself
- P- Elisabetta Di Maggio /
Greetings from Venice
- Q- Renzo Piano / Progetti
d'acqua

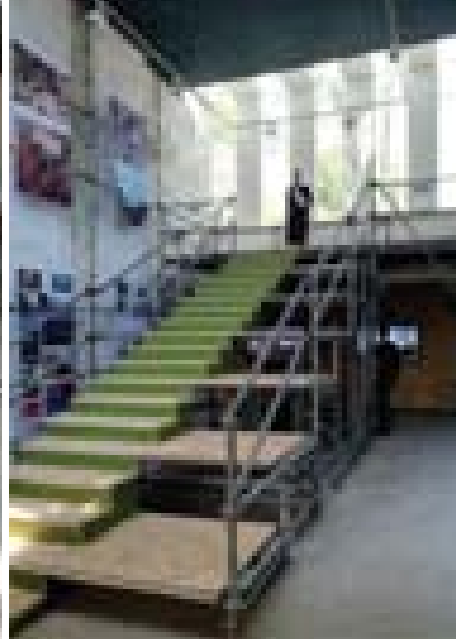
Yvonne Farrell ve Shelley Mc Namara'nın küratörü olduğu bu seneki Bienal'in teması **Freospace/ Serbest Mekan** olarak belirlenmiş. Temanın

Giardini ve Arsenale alanları ana sergilerin yapıldığı mekanların başında geliyor. Bunlardan Giardini alanında ülke pavyonları çoğunluğu oluşturuyor. Ana temanın sergilendiği Merkezi Sergi Binası da bu alanda yer alıyor. Arsenale ise, adından da anlaşılacağı gibi, eski tersane alanının sergi mekanına dönüştürülmesi ile oluşturulmuş. Burada sergi amacıyla kullanılan yapılar topluluğu en büyük mekanı oluşturuyor. Ayrıca ülkelerin sergileme için kullandığı yapılar da var. Türkiye Pavyonu da burada yer alıyor.

01

02

03

- 01-02/ Venezuela Pavyonu
- 03/ İsviçre Pavyonu
- 04/ Finlandiya Pavyonu
- 05/ İskandinav Ülkeleri Pavyonu
- 06/ Elekta Kitabevi Pavyonu
- 07/ Kanada Pavyonu
- 08/ Kore Pavyonu
- 09/ Avustralya Pavyonu

Giardini Alanı

Giardini'deki ülke pavyonları, kanımca, Bienal'deki sergilemelerin mimarlık adına en etkili unsurlarını oluşturuyor. Buradaki yapılar adeta açık hava mimarlık müzesi gibi etki yaratıyorlar. Alanda yapılan ilk ülke pavyonu 1907 yılında tamamlanan Belçika Pavyonu. Bunu 1909 yılında yapılan Macaristan, Almanya ve Büyük Britanya Pavyonları takip ediyor. Bugün aralarında Merkezi Pavyon (sergi) olmak üzere 28 adet, irili ufaklı pavyon binası bulunuyor. Bunlardan bazılarının özellikle bahsetmek gerekir.

Carlo Scarpa tarafından projelendirilen Venezuela Pavyonu (1956), Alvar Alto projesi Finlandiya Pavyonu (1956) ve Svere Fehn tarafından projelendirilen İskandinav Ülkeleri Pavyonu (1962) alandaki önemli ülke pavyonlarının başında geliyor. Bunun dışında, ülke pavyonu olmamasına rağmen, James Stirling tarafından tasarlanan Elekta Kitabevi Pavyonu (1991) özellikle dikkate değer bir yapı. Mimarlık dünyasında bilinen bu mimarların yapıları dışında dikkat çeken başka ülke pavyonları da var: İsrail Pavyonu/ Zeev Rechter(1952), Japonya Pavyonu/ Takamasa Yoshizaka (1956), Kanada Pavyonu /BBPR (1958) ve Avustralya Pavyonu /Denton Corker Marshall (2015) ve Güney Kore Pavyonu /S. Chul Kim, Franco Mancuso (1994). Oscar Niemeyer'in de Brezilya Pavyonu için bir tasarım yaptığı, ancak bu tasarımın uygulanmadığını da ekleyeyim.

04

05

06

07

08

09

10

12

1895 yılında açılan ve zaman içinde eklerle büyütülen Merkezi Sergi Binası'nın içinde Carlo Scarpa'nın düzenlediği Avlu (1965), Scarpa'nın mimari yaklaşımını özetler nitelikte. Betonun bir heykel gibi özenle kullanıldığı düzenleme, Merkezi Pavyon'un ağır atmosferi içinde bir vaha olarak ortaya çıkmakta.

Ülke pavyonları arasında en beğenilen sergileme olarak da seçilen "İsviçre Pavyonu" beni de etkiledi. Yapı içinde ölçeği bozularak oluşturulan konut mekanı izleyiciye ilginç bir deneyim sunuyor. İnsan kendisini bazen çok küçük, bazen de dev gibi hissediyor. Avustralya Pavyonu da kapalı mekanda bir peyzaj oluşturmuş. İzleyici dışarıya acil çıkış kapısından çıkıyor ve kendini bu kez Bienal'in bahçesi içinde buluyor, bahçe adeta sergilemenin bir parçası gibi hissediliyor. Ülke pavyonları içinde en akılda kalan ise Büyük Britanya Pavyonu. İç içe geçen odalardan oluşan 1909 yapımı binanın içi beyaza boyanmış ve bomboş bırakılmış. Adeta "işte sana Serbest Mekan" diyor. İngilizleri aşan bu mizah duygusu bana ilginç geldi. Yapının çatısında oluşturulan teras ile de izleyici dinlenme olanağı bulması yanı sıra, mekanı yukarıdan algılayarak yeni bir mekansal deneyim yaşıyor.

Giardini içindeki Merkezi Sergi Binası ilginç sergileri barındırıyordu. En dikkat çeken Peter Zumthor'un maketlerden oluşan sergisi idi. Maket Zumthor'un farklı dönem ve konulardaki yapılarını ve yaklaşımını anlatmak için ustaca kullanılmıştı. Girişinde sıra olan ve yaklaşık 30 dakika bekledikten sonra girilen tek sergileme olduğunu da eklemek gerekir.

Robert McCarter'ın hazırladığı "Uygulanmayan Venedik Projeleri" de diğer çarpıcı bir sergi idi. Le Corbusier'in Hastane önerisi "iyi ki yapılmamış" dedirtiyordu doğrusu. Louis Kahn'ın Giardini alanı için önerdiği Kongre Merkezi, F. Lloyd Wright'ın Masieri Anıtı projeleri uygulanmayan diğer projelerdi. Elizabeth Hatz'ın hazırladığı çeşitli mimarların "Eskiz" sergisi de benim ilgimi çeken bir bölümdü. Kura-törün vermek istediği mesajın ötesinde, bildiğimiz bazı yapıların ilk etüdlerini görmek heyecan vericiydi.

Sergilemede büyük ölçekli maketler çok yaygın olarak kullanılmıştı. Dijital sunumlar yerine, her türden izleyicinin anlayabileceği bir anlatım olarak maketin kullanılması dikkat çekici idi.

- 10/ İngiltere Pavyonu
 11/ Fransa Pavyonu
 12/ Peter Zumthor Sergisi
 13-14-15-16/ Carlo Scarpa tarafından hazırlanan ana sergi binası

17

Arsenale Alani

1303 yılında kullanılmaya başlayan, farklı dönemlerde yapılan binalardan oluşan Tersane, sanayi mirası olarak günümüze gelmiş. “Corderie” olarak adlandırılan ana binası 1579-1585 yılları arasında Antonio de Porte tarafından inşa edilmiş, 317 metre uzunlukta, 21 metre genişlikte, 2 sıra kolon düzenine sahip bir yapı. Yaklaşık 1 metre çapındaki, 6 metre yükseklikteki dairesel kesitli kolonların karakterize ettiği bir mekana sahip olan yapı orta noktasında 12 metre yüksekliğe ulaşmakta. Birbirine bağlı kompartmanlardan oluşan yapı sergileme için elverişli mekanlar sunmakta ve 1980 yılından beri bu amaçla kullanılmakta.

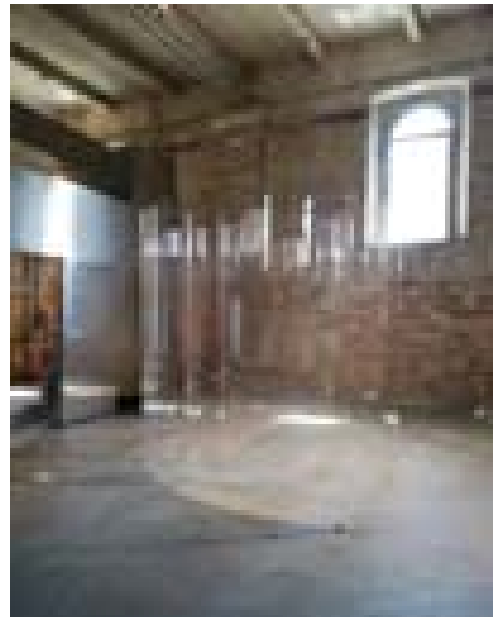
“Salle D’Armi” adlı 2 katlı yapının yapımı 1460 yılına tarihlenmektedir. 2012 yılından itibaren sergileme amaçlı kullanılan yapı ülke pavyonlarına ev sahipliği yapmakta. Türkiye Pavyonu da bu binada yer almaktadır.

“Caggiandre” üstü kapalı gemi bakım havuzu ve alandaki en etkileyici yapı. 1568 ve 1573 yıllarında iki ayrı parça halinde yapılan yapı, İtalya Pavyonu olarak kullanılan sergileme alanı ile bitişik.

Alanda bu yapılar dışında da servis ve çeşitli amaçlarla kullanılan çeşitli sanayi yapıları var. Açık alan sergilemeleri olarak da Arsenale Alani’nin zengin bir potansiyeli olduğunu ekleyeyim.

18

19

20

21

- 17/ Arsenale Corderie sergi binası
- 18/ Studio Anna Heringer
- 19/ SANAA
- 20/ I. Peretti Architects
- 21/ Arjantin Pavyonu
- 22/ Valerio Olgiati
- 23/ B. Tagliabue - M. Tagliabue EMBT
- 24/ O. Donell - Tuomey

23

22

24

25

- 25/ Alvaro Siza'ya ait yerleştirme
- 26/ Mario Botta standı
- 27/ Alison Books
- 28/ Türkiye Pavyonu
- 29/ Toyo Ito
- 30-31/ John Wardle Architects

26

27

“Cordiere” adlı Ana Sergi Bloğu, küratör tarafından davet edilen, ya da başvurusu kabul edilen mimari grup veya kişilerin sergilemelerine ev sahipliği yapıyor. Alvaro Siza, Mario Botta, Rafael Moneo ve Toyo Ito gibi uluslararası bilinirlikte mimarların çalışmaları yanı sıra, benim ilk kez adlarını duyduğum tasarımcıların çok ilginç sunumları da vardı. Sergilemelerde “büyük boyutlu maket” yaklaşımı burada daha da abartılı bir boyut almış. İçinde dolaşılacak maket kıvamındaki düzenlemeler ise izleyiciye farklı bir sergi deneyimi sunması nedeniyle ilgi görüyordu. Japon Tezuka Mimarlık tarafından tasarlanan Fuji Anaokulu maketi üzerinde çocukların hareketinin yansıtılması ve ses efekti kullanılması etkili bir anlatım olarak ortaya çıkıyor. Avustralya’dan John Wardle Mimarlık tarafından ayna ve mercek kullanılarak oluşturulan düzenlemede illüzyon aracılığıyla izleyicide

(mimarları öyle anlatmasa da) yarattığı illüzyonla bana ilginç geldi. Düzenlemenin bir kapısından bakan, ayna nedeniyle diğer uçtaki insanları algılamakta ve mekana katılma konusunda kararsızlık yaşamakta.

Türkiye Bienal’e, “Vardiya” teması ile katıldı. Kerem Piker’in tasarımı olan düzenlemede, Bienal boyunca 120 civarında çeşitli ülkelerden gelen 10’arlı gruplar halindeki öğrencilerin atölye çalışması yapması ve bunun sergiye eklenmesi hedef enmiş. Bu katılımcı yaklaşım, düzenlemenin sürekli gelişmesini de öngörüyor ve bu kurgusuyla Bienal’deki diğer işlerden ayrışıyor. Sergi mekanı tavana asılmış brandalar üzerinde görüntülerin yansıtılması olarak karşımıza çıkıyor. Güçlü bir mekan etkisi var. Ancak atölye çalışmaları izleyiciye nasıl aktarılacak konusu aklımda bir soru olarak kaldı.

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

Yan Sergilemeler

Vatikan Şapelleri

Bienal alanı dışında S. Giorgio adasındaki “Vatikan Şapelleri”de Bienal’in önemli bir sergisini oluşturuyor. 11 farklı mimara tasarlatılan ve geçici yapılar olan bu ibadet mekanları deneysel yaklaşımlar olarak ayrışıyor. Andrew Berman, Francesco Cellini, Javier Corvalan, Ricardo Flores-Eva Prats, Terunobu Fujimori, Sean Godsell, Carla Juaçaba, Smiljan Radić, Francesco Magnani-Traudy Pelzel, Norman Foster ve Eduardo Souto de Moura bu Şapelleri tasarlayan farklı ülkelerden mimarlar. **Foster** ve **Moura**’nın tasarımlarını özellikle ilginç bulduğum bu mekansal düzenleme/yerleştirme, dini mekan tasarımı konusunda denemelere ne kadar kapalı olduğumuzu tekrar hatırlatıyor.

38

39

41

42

- 32-33/ Terunobu Fujimori tasarımı şapeli
- 34-35/ Eduardo Souto de Mouro tasarımı şapel
- 36/ Francesco Cellini tasarımı şapel
- 37/ Andrew Berman tasarımı şape
- 38/ Carla Juaçaba tasarımı şapel
- 39/ Javier Corvalan tasarımı şapel
- 40/ Smiljan Radic tasarımı şapel
- 41/ Sean Godsell tasarımı şapel
- 42/ Norman Foster tasarımı şapel
- 43/ Francesco Magnani, Traudy Pelzel tasarımı şapel

43

- 43/ Palazzo Mora
- 44/ Palazzo Bembo
- 45-46/ 100 Kule 100 Mimar sergisi
- 47/ Nikken Sekkei standında yüksek katlı ahşap bina
- 48/ Palazzo Bebo'daki tasarım sergisinden
- 49/ SOM

44

Palazzo Mora

Palazzo Mora'da ana sergi dışında olmasına karşın "Zaman Mekan Varoluş" temalı çalışmalara ev sahipliği yapmakta. Eski bir Venedik Sarayı'nın dönüştürülmesi ile sergi mekanı olarak kullanılan yapıda, oda, yarım oda, duvar gibi farklı mekan veya yüzeyler üzerinde mimari grupların çalışmaları izlenmekte. SOM'un Ölçek+Form temalı sergisinde, ekibin tasarladığı yapılarla gövde gösterisi yapması dışında, farklı ölçekteki maketlerle dikkat çekiyor. Japon Nikken grubunun yüksek katlı ahşap-çelik karma strüktürlü yüksek yapı çalışması da etkileyici bir öneri olarak hafızamda yer edindi. Fumihiko Maki, MRDV, Moshe Safdie ve Richard England bu yapıda eserleriyle yer alan diğer mimarlardan bir kısmı. Türkiye'den **Argos Yapı/Aslı Özbay**'ın Kapadokya'nın atmosferini ve mekansal değişimini yansıtan sergilemesi de Palazzo Mora'da yer almakta.

Palazzo Bembo

Eski bir Venedik Sarayı olan Palazzo Bembo da "Zaman Mekan Varoluş" temalı çalışmalara ev sahipliği yapan diğer bir yapı. Odile Decq, Curtis Fentress, Peter Eisenman, Kengo Kuma, Richard Meier ve Zaha Hadid'in eserlerinin de olduğu çok sayıda mimari büronun çalışma-

ları bu yapıda sergilenmekte. Gerek Palazzo Mora, gerekse Palazzo Bembo'da çok sayıda üniversitenin de yer alması dikkat çekmekteydi.

Dikey Strüktür: Doğada Yoğunluk/ 100 Kule 100 Mimar

Bienalin en akıllıca düzenlemesini ise Hong Kong mimarlar örgütü gerçekleştirmişti. Arsenale'nin giriş kapısının tam karşısında "100 Kule, 100 Mimar" adlı bir sergi düzenlemişler. Sergiye katılan Hong Kong'lu mimarlar aynı ölçülerde bir alan içinde insan boyutunda kuleler tasarlamış. Aslında temanın ana konuyla ilgisi zayıf ı, ama bir ülkenin meslek örgütünün kendi mimarlarına yarattığı ortamı görmek açısından ilginçti.

Ve Diğer Sergiler

Bienal süresince Giardini ve Arsenale alanları dışında, bir kısmı yukarıda bahsedilen olmak üzere 85 farklı mekan veya yapıda sergiler yer almakta. Aralarında Renzo Piano, Ai Weiwei sergileri ve Genç Mimarlar Ödülü organizasyonlarının da yer aldığı etkinlikler Venedik'in her tarafına yayılmış durumda. Hepsini gezmek sınırlı bir zaman dilimi içinde olası değil. Ama atmosferi görmek bile keyif i bir deneyim.

serbest MİMAR Magazine - Issue 31

SUMMARY

In our issue 31 we are happy to be with you again with a varied content.

In the section of “Desktop” including the projects just completed or the ones that are in progress, we present you various projects of of ices, commercial buildings, dwellings, public buildings, hotels and university campuses.

In the section "From SMDs" includes news of the events undertaken by the Turk SMD as well as İstanbul and İzmir SMDs.

In the section “Photo Badge” you can read the writing of Aydan Balamir about Atilla Yücel and that of İlhan Kural about Robert Venturi, both architects who passed away in recent time.

Another section in this issue is “In Memory of Aslaner”. Here you can read the writings of Sercan Özgencil and Yurdanur Sepkin they wrote in memory Mustafa Arslan Aslaner who passed away in recent months.

The section “Good Projects” includes the interview with curators of the SOF exhibition that was held in Ankara Rahmi Koç Museum and an article about the Vardiya workshop held in the Biennale of Venice where Emrullah Yıldız also participated.

The details of the application project of Ahlat Youth Camp are presented in the section “Projects”.

In the section “NEW WORKS” we are presenting you detailed information about the annexe of the Sports Sciences faculty of Eskişehir Technical University, Convention and Exhibition Centre of the Local Government of Konyaaltı and the project of Köroğlu Mosque.

In this issue we are presenting you a new section: "Architecture and" Here you can enjoy the article of Emrullah Yıldız entitled Architecture and Poetry.

“Figueras Polo Stables” is an extraordinary and impressive project realised in Argentina. You can read about this project in the section “From the World”.

In the section “Perspective from the Outside”, Ömer Kanıpak writes about the residence of “Odham’s Walk Estate”.

Ultimately, in the section “We were there” Hasan Özbay shares his impressions of the Biennale of Venice.

Журнал "Свободный Републикатор", выпуск 31-й.

C - 日本国国章

Снова рады видеть вас и во вторник 31-ого августа на страницах журнала. Мы благодарим вас за наиболее интересные.

В разделе «За работу» Ю.И. Брандимоно разработал описания работы над приборами для измерения силы напора и объема и в Брандимоно разработал, также, описания жилых помещений, описания универсальных приборов, Брандимоно административного и описания описанных на написание и другие.

По бытии и сиротнии, и роудснньмъ и оуладне
времъ оуслении “ оуединни Свободнъ рикъ оров”
взородаи ир и Сидбулы ражжж в радег: “ о вои
“ оуединни Свободнъ рикъ оров” (“SMD”).

[illegible][illegible]

Главе «Проект» выучась о работе над проектом
 универсального города ласенили.

[illegible][illegible]

Глава «Иере» будиниерина ранама о росе
«иурПоло», «орый ввалбол ой инере в
ренине.

В главе «История обороны» на полке пера сына в оборонне районной жилой комнате “Odham’s Walk Estate”.

В Мллление на со в уа, в аве «ынн
были» а ан бай оделили вои всллнии о
снслианнои исннале.

Source: *Journal of the American Medical Association*, 1997, 277:1021-1025.

© 2000 Blackwell Science Ltd *Journal of Internal Medicine* 247: 399–405

از قسم «الحاج الملقب» الذي يحمل فيها ألقاباً من الشيوخ الذين أو
قد التزموا إلى الخارج في أستراليا بعد أن أُلقيَ لا يزال أستراليا
مستعمرات أستراليا من الشيوخ الملتزمين على الطريق. الشيء الجليل
الشيء العظيم. القدر والجزء العظيم.

مستعملين أجهزة التشغيل التي قام بها (SAR) التي لها بـ (SAR) مستعملين
والجواب في الفقرة 14 السابقة في الفقرة 14.

[illegible]

بہر احوال، جتنی تقاضات اور احقر کے مطابق رہیں، ان کو حاصل ہوتا رہے۔ یہی سب سے اہم اور سب سے زیادہ قابلِ اکتفا چیز ہے۔

از قسم التالیفات الجیدة" بخطی على اربع اعمال لورنس المصنوعة
من ابرصا لعمیدة من خطی لانی، اشارة لواء الامم المتحدة والمصنوعة
الى ابرصا مع القلم لواء بخطی معروفه ISO، لانی كان في
الوقت، بعض اوقات في القراء

قام على انشاء المشروع والخطوط المبرمجة مدير اعمال الشركة في
قسم المشروع.

يتم مشاركة المصنفين في مشروع جامعة قطر في عدد من المبادرات مع مركز الحرس والمبادرات المحلية التي توليها والتي تسمى المبادرات المحلية (المبادرات المحلية) التي تسمى المبادرات المحلية (المبادرات المحلية).

يعتبر انضمام الامم المتحدة الى عام 1945 من "الاصول" او "البيانات"
الاساسية التي لا يمكن مناقشتها او التفاوض عليها.

بجانب مشاريع الحفاظ الفعير في برفق الفوقاء، والامتنان والحقى بكم
الامتنان بكم في كل عام، مثلاً في شهر الفوقاء.

وہی قصہ "کھڑا بن جائیج" نام القریز علی وجہات "سفر" (Cassidy & Walsh 1996) نامی کتابکے تحت نام لکھا۔

[illegible]

Translation : Çağla Mayda

Переводы: Natalia Troshina Soylu

Çağla Mayda : الترجمة

ODAKULE PASAJI ULUSAL TASARIM YARIŞMASI

İstanbul Sanayi Odası Odakule Pasajı Ulusal Tasarım Yarışması'nın konusu, İstanbul Sanayi Odası Odakule Binası'nı Mesihçiler ve İstiklal Caddelerine bağlayan pasajın, çağdaş kentsel yaşam koşulları doğrultusunda yeni fikirleri ve sanayinin sanat ve tasarıma buluşmasına imkan verecek şekilde yeniden düzenlenmesidir.

Tarım alanında sanayi odaklı, üretim kültürünün ve yerli üretimin önemine işaret eden, İstanbul Sanayi Odası'nın köklü geometrisi ve kurumsal kimliğini özgün bir bakış açısıyla destekleyen önerilerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

İSTİKLAL CADDESİ | TEPEBAŞI GEÇİSİ

Son Başvuru Tarihi
12 Şubat 2019 17:00

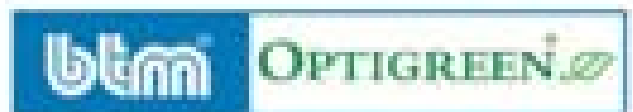

Başvuru ve Detaylı Bilgi İçin
www.odakule.com.tr veya odakule@istanbul.sanayiodasi.org.tr
E-posta: odakule@istanbul.sanayiodasi.org.tr
Tel: 0212 252 29 00 030

odakule
PASAJI

Daha yeşil, daha çevreci bir dünya için...

BİTKİLENDİRİLMİŞ YEŞİL ÇATILAR

www.btmm.com.tr

info@btmm.com.tr

0312 444 1100

Kentlere ruhunu veren
mimarlarımızın
Dünya Mimarlık Günü
kutlu olsun.

Doğanın bize sunduğu cama
projelerinizle hayat verdiğiniz
için teşekkür ederiz.

0850 222 9 872
444 9 872
mimaricam@sisecam.com
sisecamduzcam.com
f /sisecamduzcam

**Kendinden Yalıtımlı
Yeni Nesil
Duvar Sistemleri**

- * Ekoklinker 20s ile ilave yalıtım gerek kalmaz.
- * Duvarlarda yoğuşmaya izin vermez.
- * Güvenilir ve Sağlamdır.
- * Yangına Dayanıklıdır.

ısı yalıtımı

W/mK
λ 0,075

knapp INSULATION

YAPIAR-GE